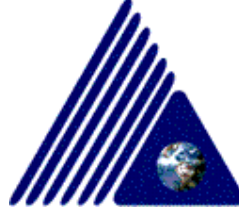

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GENEL LİSELERDE SOSYAL ETKİNLİKLERİN UYGULANMASINDA
OKUL YÖNETİCİLERİNİN ETKİLİLİĞİ
(İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)

Vedat TETİK

Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı
İstanbul – 2008

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GENEL LİSELERDE SOSYAL ETKİNLİKLERİN UYGULANMASINDA
OKUL YÖNETİCİLERİNİN ETKİLİLİĞİ
(İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)

Vedat TETİK

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Semra ÜNAL

Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı
İstanbul – 2008

"Genel Liselerde Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında
Okul Yöneticilerinin Etkinliği" (İstanbul 26. Avrupa Yabancı Dil)

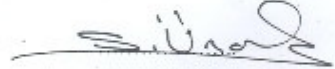
..... Vedat TETİK (25.10.2027)

ONAY

Jüri:

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Semra ÜNAL

Üye

Prof. Dr. Sefer ADA

Üye

Yard. Doç. Dr. Ahmet SİRİN

Yüksek lisans tezi onay tarihi: 05.10.2008

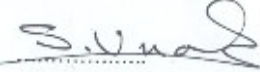
05.102.2008

TUTANAK

Vedat TETİK (25.4.1992) 05.102.2008 tarihinde "Genel liselelerde Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkinliği" başlıklı tezini savunmuş ve başarılı olduğu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Semra ÜNAL

Üye

Prof. Dr. Sefer ADA

Üye

Yard. Doç. Dr. Ahmet SİKİDİ

ÖNSÖZ

Sürekli bir değişim ve gelişimin yaşandığı günümüzde, toplumun gereksinimlerine cevap verebilecek nitelikte bireyler yetiştirmek, eğitim kurumlarının en önemli işlevi haline gelmiştir.

Eğitim kurumları, bireye, sadece bilginin aktarıldığı kurumlar değildir, olmamalıdır. Bireysel gelişim ve farklılıkları merkeze alan günümüz eğitim anlayışında; derslerin yanında, gerçekleştirilen sosyal etkinliklerle, bireye, hayata dair tecrübeler aktarılmalı, öğrenciler, her yönü ile hayata hazırlanmalıdır. Okullarımızda, sosyal etkinliklere, en az derslere verilen önem kadar önem verilmeli ve okul yöneticileri, bu bilinçle hareket ederek, sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde etkili bir rol üstlenmelidir.

Yüksek Lisans Tezi olarak yapılan bu araştırmada sosyal etkinliklerin, eğitimin bütünü içerisindeki yerini ve önemini ortaya koymakla birlikte, uygulanması sürecinde okul yöneticilerinin etkin rolünü belirlemek amaçlanmıştır.

Bu çalışmamda araştırmanın tüm safhalarında bana desteğini ve yardımını esirgemeyen, öğrencisi olmaktan övünç duyduğum danışman hocam Sayın Prof. Dr. Semra ÜNAL'a, eğitim hayatım boyunca bana emeği geçen ayrıca yüksek lisans eğitimim sürecinde beni yönlendiren ve aydınlatan tüm hocalarıma; başta okul müdürlerim olmak üzere yaptığım bu araştırmada desteğini hissettiğim tüm öğretmen arkadaşlarıma, yüksek lisans eğitimim sürecinde bir ve beraber hareket ettiğimiz, arkadaşım Erkan KÜÇÜK'e;

Her zaman destek ve ilgilerini hissettiğim ve çocukları olmakla gurur duyduğum aileme; Tez boyunca bana destek olan, moral ve mutluluk kaynağım olan sevgili eşim Sevim TETİK'e, "Baba büyükler de ders yapar mı?" deyip, her zaman yanında olmamı arzulayan sevgili oğlum Ahmet Arda'ya, teşekkür ederim.

İstanbul, Şubat 2008

Vedat TETİK

GENEL LİSELERDE SOSYAL ETKİNLİKLERİN UYGULANMASINDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN ETKİLİLİĞİ

ÖZET

Okullarımızda gerçekleştirilen eğitim ve öğretim etkinliklerinin genel amacı, öğrencilerin, her yönüyle, sağlıklı, verimli ve topluma katkı sağlayacak biçimde yetişmelerini sağlamaktır.

Okulda, derslerle ulaşılamayan noktalara ulaşmak ve öğrencilerin, kişilik gelişmelerine yardım edecek bilgi beceri ve yetenekleri kazandırmak; kendini ifade edebilen ve kendine güvenen bir toplum oluşturmak, ancak, sosyal etkinlikler aracılığı ile gerçekleşir.

Eğitimin amaçlarının gerçekleştirilmesi, büyük ölçüde, okul yöneticilerinin etkililik düzeyine bağlıdır. Okul yöneticileri; okulu, etkili ve verimli kılabilmek, öğrencilerde ileri ve arzulan davranış modelleri geliştirebilmek adına okullarda sosyal ve kültürel eğitime, sosyal ve kültürel eğitimin gerçekleştirilebilmesi için de sosyal etkinliklere ağırlık vermek durumundadırlar.

Modern eğitim yaklaşımlarında, sosyal etkinliklerin ve etkili okul yöneticilerinin çok önemli bir yere sahip olduğu düşüncesinden hareketle, bu araştırmada “Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında, Okul Yöneticilerinin Etkililiği” araştırılmıştır.

Araştırma konusu hakkında, literatür taraması yapılmış, kavramlar tanımlanmış ve rehberlikte, disiplinde, okul ikliminde, okul-aile-çevre ilişkilerinde sosyal etkinliklerin yeri belirtilmiş; sosyal etkinliklerin şiddetle ilişkisi irdelenmiştir. Araştırmada, uzman görüşü alınarak oluşturulan anket aracılığıyla, öğretmenlerin, “Sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiği”ne ilişkin algıları değerlendirilmiştir. Anket sonuçlarının istatistiksel anlamda çözümlenmesinde SPSS programı kullanılmış, sonuçlar elde edilmiş, yorumlanmış ve sonuçlar tartışılarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sosyal etkinlik, Etkililik, Okul Yöneticisi, Genel Lise

EFFECTIVENES OF SCHOOL DIRECTORS IN PUBLIC HIGH SCHOOLS IN RELATION TO IMPLEMENTATION OF SOCIAL PURSUITS

ABSTRACT

The broad objectives and aims of education should be to provide the development of a pupil in every aspects and to make them strong physically and mentally. Education should not merely equip a student to adjust with society to its customs and conventions, but it should enable him to bring desirable changes in the society. Another aim of education is to help student acquire the capacities of understanding and knowledge and the skills which will help him develop his personality as well as to achieve the issues not obtained in classes at school.

To construct a society all of whose individuals have their own self-confidence and assesment can only be possible through social activities. Only if school principals are efficient enough can it be possible to accomplish these goals. School principals should focus on social and cultural training on behalf of enabling school more effective and productive and getting pupils to acquire desired and preferred behavioural forms. To be able to get social and cultural training, social activities should be brought into focus as well. Considering the thought that efficient principals and social pursuits take an important place in modern education approach, the purpose of the study is to research the effectiveness of school directors in public high schools in relation to implementation of social pursuits. While gathering the data of the research, the issue was looked up in related documents, notions were presented and described and also the significant role of social pursuits was expressed with regard to discipline the relationship among school-family-environment; lastly, the connection between violence and social pursuits has been taken into consideration. In the study, by means of the questionnaire which was prepared with the consultancy of experts, the teachers' thoughts concerning their principals' efficiency in implementation of social activities were evaluated. While the datas, obtained from these studies, were statistically being appraised the programme "SPSS" was used and the results were discussed and some recommendations were stated.

Key words: social pursuits, efficiency, school principal, public high school

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xiii
SEMBOLLER LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii

BÖLÜM I.....1

1.GİRİŞ.....1

1.1. Problemin Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.3. Alt Problemler.....	5
1.4. Denenceler.....	6
1.5. Sayıtlılar.....	7
1.6. Sınırlılıklar.....	7
1.7. Araştırmanın Amacı.....	8
1.8. Araştırmanın Önemi.....	8
1.9. Tanımlar.....	9

BÖLÜM II 12

2. İLGİLİ YAYINLAR.....12

2.1. Etkililik Kavramı.....	12
2.1.1. Etkili Yönetici.....	13
2.1.2. Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Etkili Okul Yöneticisi.....	16
2.1.3. Okul Yöneticilerinin, Sosyal Etkinlikleri Yapılandırma, İdare ve Takip Prensipleri.....	18
2.1.4. Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Öğretmenlerin Etkililiği.....	19
2.2. Sosyal Etkinlerin Niteliği, Önemi ve Değeri.....	21
2.2.1 Sosyal Etkinliklerin Tanımı ve Alanı.....	21
2.2.2. Sosyal Etkinliklerin Amaçları.....	23

2.2.3. Sosyal Etkinliklerin Eğitsel Değeri.....	24
2.2.4. Sosyal Etkinlikleri Gerekli Kılan Etkenler.....	25
2.2.4.1 Sosyal Etkinliklerin Dayanakları.....	25
2.3 Okul İkliminde Sosyal Etkinliklerin Yeri.....	26
2.4 Rehberlikte Sosyal Etkinliklerin Yeri.....	27
2.4.1 Rehberlikte Bireyi Tanımada Sosyal Etkinlikler.....	30
2.5 Okulda Disiplin İle Sosyal Etkinliklerin İlişkisi.....	31
2.5.1.Sosyal Etkinliklerin Gerçekleştirildiği Süreçte Disiplin.....	33
2.6.Okulda Şiddet İle Sosyal Etkinliklerin İlişkisi	34
2.7. Okul-Aile-Çevre İlişkileri Temelinde Sosyal Etkinlikler.....	36
2.7.1. Okul-Aile-Çevre İlişkilerini Geliştirme Adına Yapılabilecek Sosyal Etkinlikler.....	39
2.8. İlgili Araştırmalar.....	41
2.8.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	41
2.8.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar.....	41
2.9. Sosyal Etkinliklerle İlgili Projeler.....	43
BÖLÜM III.....	44
3.YÖNTEM.....	44
3.1. Araştırmanın Modeli.....	44
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	44
3.3. Veri Toplama Aracı.....	44
3.3.1. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Algıları Anketi...	44
3.3.2. Kişisel Bilgi Formu.....	45
3.4. Verilerin Toplanması.....	45
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	46

BÖLÜM IV..... 47

4.BULGULAR..... 47

4.1.Örneklem Grubunun Genel Yapısına İlişkin Bulgular.....	47
4.2.Bağımlı Değişkenlere İlişkin Bulgular.....	50
4.3.Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlerle Olan; Değişip Değişmediğini Test Etmek İçin Yapılan Değerlendirmeler.....	52
4.3.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	52
4.3.2. “Yaş” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	54
4.3.3. “Medeni Durum” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	58
4.3.4. “Brans” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	62
4.3.5. “Mesleki Kıdem” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	66
4.3.6. “Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	70
4.3.7. “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular....	74
4.3.8. “Okulda Yapılan Sosyal Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular.....	81

BÖLÜM V.....84

5.SONUÇLAR, TARTIŞMALAR VE ÖNERİLER 84

5.1. SONUÇLAR 84

5.1.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Sonuçlar.....	84
5.1.2.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Verdikleri Cevapların Ortalamalarına İlişkin Sonuçlar.....	85
5.1.3. Alt Problemlere İlişkin Sonuçlar.....	85

5.1.3.1.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde, Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	85
5.1.3.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	86
5.1.3.3. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Medeni Durum Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	88
5.1.3.4. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Branş Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	89
5.1.3.5. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	91
5.1.3.6. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	92
5.1.3.7. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	94
5.1.3.8. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Okullarında Yapılan Sosyal Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	98

5.2. TARTIŞMALAR.....100

5.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Özelliklerine İlişkin Tartışmalar.....	100
5.2.2.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Verdikleri Cevapların, Ortalamalarına İlişkin Tartışmalar.....	101
5.2.3. Alt Problemlere İlişkin Tartışmalar.....	102
5.2.3.1.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde, Cinsiyet Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	102
5.2.3.2.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Yaş Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	104

5.2.3.3.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Medeni Durum Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	107
5.2.3.4. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Branş Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	109
5.2.3.5. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	111
5.2.3.6. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine İlişkin Tartışmalar...	114
5.2.3.7.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	117
5.2.3.8.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Okullarında Yapılan Sosyal Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	122
5.3.ÖNERİLER.....	125
KAYNAKÇA.....	127
EKLER.....	129
Ek 1.....	130
Ek 2.....	138
ÖZGEÇMİŞ.....	165

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Anketin Uygulandığı Okulların Belirtildiği Çizelge.....	45
Çizelge 2. Aritmetik Ortalamaların Değerlendirilmesinde Göz Önünde Bulundurulan Aralıklara İlişkin Çizelge.....	46
Çizelge 3. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı..	47
Çizelge 4. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Dağılımı.....	47
Çizelge 5. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı.....	48
Çizelge 6. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Branş Değişkenine Göre Dağılımı.....	48
Çizelge 7. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Dağılımı.....	49
Çizelge 8. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Bulunduğu Okuldaki Çalışma Süresi Değişkenine Göre Dağılımı.....	49
Çizelge 9. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Ortalamalarına Ait Sonuçları.....	50
Çizelge 10. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Analizi Sonuçları.....	52
Çizelge 11. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	54
Çizelge 11.A. Anova Tablosu.....	55
Çizelge 11.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	56

Çizelge 12. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Durum Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	58
Çizelge 12.A. Anova Tablosu.....	59
Çizelge 12.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	60
Çizelge 13. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Branş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	62
Çizelge 13.A. Anova Tablosu.....	63
Çizelge 13.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	64
Çizelge 14. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	66
Çizelge 14.A. Anova Tablosu.....	67
Çizelge 14.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	68
Çizelge 15. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	70
Çizelge 15.A. Anova Tablosu.....	71
Çizelge 15.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	71
Çizelge 16. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	74
Çizelge 16.A. Anova Tablosu.....	75
Çizelge 16.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	76

Çizelge 17. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin “Okulda Yapılan Sosyal Etkinliklerin Yeterlilik Düzeyi” Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	81
Çizelge 17.A. Anova Tablosu.....	81
Çizelge 17.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları.....	82

SEMBOLLER LİSTESİ

N (n)	:	Frekans
%	:	Yüzde
x	:	Aritmetik Ortalama
ss	:	Standart sapma
Sd	:	Serbestlik Derecesi
P	:	Anlamlılık Düzeyi (derecesi)

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt	:	Aktaran
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
M.E.T.K.	:	Milli Eğitim Temel Kanunu
R.G.	:	Resmi Gazete
s.	:	sayfa
SPSS	:	Statistical For Social Sciences
T.D.	:	Tebliğler Dergisi
TEGV	:	Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı
vb.	:	ve benzeri
vs.	:	ve saire

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın temelini oluşturan problemin durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın önemi, sayıltılar, sınırlılıkları sunulmuş ve araştırmada kullanılan terimlere ilişkin kavramsal bilgilere yer verilmiştir.

1.1. Problemin Durumu

Yirminci yüzyılda birçok etken, eğitimi, amaç ve işlev yönünden değişmeye zorlamıştır. Hızlı sosyo-kültürel, ekonomik ve teknolojik değişmeler, bilim alanındaki yeni gelişmeler ve buluşlar, özellikle demokratik düşünceler, insan haklarındaki gelişmeler, eğitimin beklentilerin artmasına yol açmış ve geleneksel eğitime baskı yaparak, eğitimi, birey yararına değişmeye zorlamıştır. Geleneksel eğitimde, öğrenciye bilgi yükleyerek sadece zihinsel gelişime önem veren anlayış, yerini yeni bir anlayışa bırakmıştır. (Yeşilyaprak, 2006, s.2).

Hızlı bir değişim ve gelişimin yaşandığı günümüzde, günlük yaşantımıza giren yenilikler, bireylerde, uyum güçlüğüne beraberinde getirmiştir. Eğitim sistemleri de yeni yetenekler geliştirerek, bireylerin, hızla değişen toplum koşullarına uymalarını kolaylaştırır ve bireyleri, toplumda üstlenecekleri rollere en iyi biçimde hazırlar. (Bursalıoğlu, 1991, s.68. Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr / dergiler/ 168/ index3-duruhan.htm>. Ulaşım Tarihi:12.08.2007).

Eğitim kurumlarının en önemli işlevi, toplumun bütünlüğünü koruyan ve toplumun gelişmesini sağlıklı bir biçimde sürdürebilecek bireyler yetiştirmektir. Bu nedenle, eğitim programlarının hedefleri, toplumun özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Aksi takdirde, bu kurumlarda yetişen bireyler topluma uyum sağlayamazlar ve toplum içinde üzerlerine düşen görevleri yerine getiremezler. (Erden, 1995, s.25 Akt:(<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-duruhan.htm>. Ulş. Tar: 12. 08. 2007).

Türk Eğitim Sistemi'nin temel amacı, Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak, milli birlik ve bütünlük içinde, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek, hızlandırmak ve Türk Milleti'ni, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmaktır. (Demirel, 1996, s.15 Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-duruhan.htm>. Ulaş. Tar.: 12. 08. 2007).

Eğitim sistemimiz içerisinde, ders içinde yapılan faaliyetler kadar ders dışı etkinliklerin de eğitime büyük katkısı vardır. Okulların; bireylerin kişilik gelişimlerinin ilk ve en önemli adımlarının atıldığı yerler olması, ders dışı faaliyetleri çok daha önemli kılmaktadır.

Okul, hayatın bir minyatürüdür. Varış, (1997, s.25, Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-duruhan.htm>. Ulaşım Tarihi: 12. 08. 2007) “ders dışı faaliyetler” ya da “müfredat dışı faaliyetler” gibi, hayat tecrübelerini eğitimin dışında tutan, bunları küçümseyen deyimler ve kavramlar yerine, öğretim programını faaliyet programları ile birleştiren bir görüşü savunmak gerektiğini belirtmiştir.

Günümüzde, “ders dışı etkinlik” kavramı, yerini her ne kadar “sosyal etkinlik” kavramına bırakmış olsa da konu, eğitim sistemimizin en tozlu rafındaki yerini hala korumaktadır.

Sosyal etkinliklerin özünde, “gönüllülük” esası yatmaktadır. Dolayısıyla, hiçbir birey bu esasın dışına çıkılarak, farklı biçimde, sosyal etkinliklere yönlendirilemez. Sosyal etkinlikler, özü itibarıyla, zorlamayı, şartlandırılmayı, belli kalıpların içine sokulmayı kabul etmez. Buradaki “birey” sözcüğünün içine, okul yöneticilerini, öğretmenleri, aileleri ve öğrencileri, dolayısıyla eğitimin tüm taraflarını koymak hiç de zor olmayacaktır.

Sosyal etkinliklerin “gönüllülük” esasına dayalı olması, okullarımızda, bu faaliyetleri, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin kişisel ilgi ve eğitim anlayışlarına teslim etmiştir.

Bu noktada, sosyal etkinliklerle ilgili olarak çıkarılan genelge ve yönetmelikler, yapılacak faaliyetlere belli standartlar getirmekle birlikte faaliyetleri prosedürden ve evrakların içinden çıkartmaya yetmemektedir.

Sosyal etkinliklerin planlandığı ve gerçekleştirildiği süreçte, öğrencilerin, bir rehber gereksinim duymaları, yönetici ve öğretmenlerin sosyal etkinliklerdeki rehberlik rolünü zorunlu kılmaktadır. Burada, okul yöneticileri ve öğretmenlerin üstlenecekleri rol; öğrencilerin, ilgi, yetenek ve isteklerinin ardında şekillenmeli hiçbir zaman bunların önüne geçmemelidir.

“Bu çalışmalarda, okul yönetiminin bilgisi, öğretmenlerin rehberliği söz konusudur.” diyen Binbaşıoğlu (2000, s.9). yöneticilerin sosyal etkinliklerdeki rolünü pasif hale getirse de bir okulda sosyal etkinliklerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, ya da ne oranda gerçekleştirildiği, okul yöneticilerinin ilgi, yönlendirme, takip, özen ve kontrolü ile yakından ilgilidir.

Okul yöneticisi, kurumun lideri olarak, yapılacak tüm faaliyetleri planlamalı, iş bölümü yapmalı, öğretmenlerin, sosyal etkinliklerde etkin roller üstlenmesini sağlamalıdır.

Okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin uygulanmasındaki etkililiği; öğretmen ve öğrencileri bu faaliyetlere ne derece yönlendirdiği ve sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, etkinlikleri gerçekleştirenlere verdiği maddi-manevi destekle değerlendirilecektir.

Bir okulda, sosyal etkinlikler, prosedür kalıplarından ve kağıt üzerinde kalmaktan kurtulduğu oranda başarıya ulaşacaktır. Bu bağlamda, okul yöneticilerinin etkililiği ve konumları itibarıyla üstlenecekleri kilit rol çok daha belirgin biçimde kendini göstermektedir.

Yakın zamana kadar, “ders dışı”, “ikinci sınıf”, “arka planda” olarak algılanmış olan sosyal etkinliklerin, müfredat programlarında yer alan dersler kadar önemli olduğunun, eğitimle bağı olan ya da olmayan herkes tarafından anlaşıldığı bir süreçte, sosyal

etkinliklere gerekli önemin verilmesi; okul yöneticilerinin konuya bakışıyla doğru orantılıdır.

Yönetici, atama ile geldiğinden, başlangıçta ancak statü lideridir. Diğer anlamı ile baştır, üsttür. Bu statünün verdiği formal yetkinin, sosyal ve teknik yetkilerle desteklenmesi gerekir. Sosyal yetki, yöneticinin etrafındaki gruptan yani okulun iç ve dış öğelerinden gelecektir. Teknik yetkiyi ise, yöneticinin yönetim bilgisi ve yeterlikleri sağlayacaktır. Bu yetkiler sayesinde, yönetici, gerçek bir lider rolüne girebilecek; etrafındaki öğeleri, okulun amaçlarına ulaşmasını sağlayacak yönde, eyleme geçirebilecektir.(Bursalıoğlu, Z.,2000, s.6).

Sosyal etkinlikler, okul yöneticilerinin statü liderinden gerçek lider olmasına giden süreçte büyük önem kazanmaktadır. Ayrıca, yöneticilerin, bu süreçte, öğretmen ve öğrencileri sosyal etkinliklere yönlendirmedeki rolü, liderlik rolünün vasfını da ortaya koymaktadır.

Eğitim sistemimiz içerisinde, okullarımızın görevleri arasında önemli bir yer tutan sosyal etkinlikler, öğretmenlerin gönüllü rehberliği ve bireysel girişimleri ile renklenen, öğrencide, ilgi ve istek uyandıran ve en önemlisi, öğrenciye, sorumluluk almasını, görevi yerine getirmesini ve başarısının haklı sevincini yaşamasını sağlayan çok önemli bir eğitim aracı olması yönüyle, eğitimin vazgeçilmez bir öğesidir. (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/162/gocer.htm>. Ulaşım Tarihi:25.07.2007).

Günümüz eğitim anlayışında, gittikçe artan bir öneme sahip olan sosyal etkinliklere, eğitim ortamı içerisinde; rehberlik, disiplin, şiddet, öğretmen ve öğrencilerin okula bağlanması –adanması-,okul-aile-çevre ilişkileri kavramlarıyla iç içe geçmiş, eğitimin olmazsa olmazı olarak bakılmaktadır.

Bireysel gelişim ve bireysel farklılıkları merkeze alan günümüz eğitim-öğretim anlayışının –Öğrenci Merkezli Eğitimin- temelini oluşturan sosyal etkinliklerin uygulanmasında, okul yöneticilerinin tutum ve rolleri, eğitimimizin, dolayısıyla, geleceğimizin şekillenmesini sağlayacaktır.

Bu araştırma, genel liselerde uygulanmakta olan sosyal etkinlikler üzerinde, okul yöneticilerinin etkililiğini ortaya koyma amacıyla yapılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algıları nasıldır?

1.3. Alt Problemler

- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algıları genel olarak nasıldır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *cinsiyet* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *yaş* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *medeni durum* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *mesleki kıdem* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *bulunduğu okuldaki hizmet süresi* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?

- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algıları *okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi* değişkenlerine göre bir farklılık var mıdır?

1.4. Denenceler

- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algıları genel olarak “etkili” oldukları yönündedir.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *cinsiyet* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *yaş* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *medeni durum* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *mesleki kıdem* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *bulunduğu okuldaki hizmet süresi* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarında *rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algıları *okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi* değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.

1.5. Sayılılar

- Veri toplama aracı, ilgili uzman görüşü alındıktan sonra düzenlenmiştir.
- Örneklem, evreni temsil edebilecek büyüklükte olduğundan, araştırma, güvenli sayılmıştır.
- Kullanılan ölçme aracı ile izlenen yöntemden araştırmanın sonuçlarına ulaşılabilir.
- Bilgi toplama formları, ölçme-değerlendirme uzmanlarına incelettirilmiştir.
- Anket uygulamasına, öğretmenler, gönüllü olarak katılmıştır.
- Denekler, bilgi formundaki tüm sorulara doğru ve samimi cevaplar vermiştir.
- Araştırma konusunda, uzman görüşleri ve literatür taraması, araştırmanın geçerliliği açısından yeterlidir.

1.6. Sınırlılıklar

- Bu araştırma, İstanbul İli Avrupa yakasında bulunan genel liselerde görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.
- Bu araştırma, kullanılan veri toplama aracı ve bulguları ile sınırlıdır.
- Bu araştırma, araştırmaya katılan genel lise öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlıdır.
- Bu araştırma, 2006/2007 Eğitim-Öğretim Yılı'nda İstanbul İli Avrupa yakasında bulunan genel liselerde görev yapan öğretmenlerden toplanan veriler ile sınırlıdır.

1.7. Araştırmanın Amacı

- Eğitimin tüm taraflarına, sosyal etkinliklerin eğitim sistemi içerisindeki yerini ve önemini kavratmaktır.
- Genel liselerde sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğini ortaya koymaktır.
- Eğitimin tüm taraflarının yararlanabileceği, sosyal etkinlikler hakkında fikir yürütebilecekleri, somut bir çalışma ortaya koymaktır.
- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunabilecek öneriler sunmaktır.
- Bu çalışmanın, okullarımızda uygulanmakta olan sosyal faaliyetler bazında okul yöneticilerini ve öğretmenleri yönlendirebileceği, özeleştiri yapmalarına olanak sağlayacağı, sosyal etkinliklerin uygulanmasına yeni açılımlar getirebileceği düşünülmektedir.

1.8. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın, okullarımızda görev yapan yönetici ve öğretmenlere, sosyal etkinliklerin uygulanabilirliği ve uygulanması sürecindeki hareket tarzı konusunda yol göstereceği düşünülmektedir.

Günümüz modern eğitim anlayışında sosyal etkinliklere hala gereken önem verilmezken; okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin bu konuda bilgi sahibi olmaları, önemli olduğunun farkına varmaları; sosyal etkinliklerin bireydeki farklı ilgi ve yetenekleri ortaya çıkarmada, bireyin kendini ifade etmesi ve özgüven kazanmasında, rehberlik faaliyetleri içerisinde, disiplin ve şiddet konularının içerisinde çok önemli bir yeri olduğunun bilinmesi açısından önemlidir.

Okul yöneticilerinin, öğretmen ve öğrencileri çok iyi biçimde yönlendirmesi ile sosyal etkinliklerin gerçekleştirilebileceği, öğrenci velilerinin de bu faaliyetlerin içine çekilmesi gerektiği, okul-aile-çevre ilişkilerinde de sosyal etkinliklerin çok önemli bir paya sahip olduğunun bilinmesi açısından önemlidir.

1.9. Tanımlar

Sosyal Etkinlik: Genel bir ifade ile sosyal etkinlikleri; “Okulda, dersler dışında, eğitimin amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri konusunda, “kişiliklerini geliştirmek” için okul yönetiminin bilgisi ve öğretmenin rehberliği altında yapılan, planlı, programlı, düzenli çalışmalar.” (Binbaşoğlu, 2000, s.9). olarak tanımlamak mümkündür.Sosyal etkinlik kavramı bazen de “ders dışı etkinlik” ya da “ders dışı çalışmalar” olarak da adlandırılmıştır.

Bir başka tanım ise “Tüm program içinde, olağan sınıf çalışmalarında sağlanamayan yaşantılar: İş tecrübesi, okul dışı yaşantılar, kamp, kulüp yönetimi, öğrenci kuruluşlarına katılma, okul içi, okullar arası spor çalışmaları ile okulun gözetimi altında yürütülen öteki faaliyetler... (Öncül, 2000, s.307).

T.D.’ndeki tanımıyla sosyal etkinlikler, “Okullarda, ders saatleri dışında, eğitim etkinliklerinden belli bir bölümünün gerçekleştirilmesi için, ortak ilgileri bulunan istekli öğrencilerin katıldığı ve rehber öğretmen gözetimi altında doğrudan doğruya öğrencilerce yürütülen eğitici kuruluş.” olarak tanımlanmaktadır.

Sosyal etkinliklerin amacı , “Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği” ’nde (Ek-2). ayrıntılı olarak belirtilmiş olmakla birlikte; özetle; Türk Milli Eğitimi’nin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin, Atatürk İlke ve İnkılaplarına, anayasamızın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine; yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Öğrenci Kulüpleri: Eğitim Terimleri Sözlüğü’nde, “ Okullarda, sınıf dışı eğitim etkinliklerinden bir bölümünün gerçekleştirilmesi için, ortak ilgileri bulunan, istekli öğrencilerce kurulan ve bir kılavuz öğretmenin gözetimi altında doğrudan doğruya öğrenci başkanlarınca yönetilen eğitsel kuruluşlar...” (Oğuzkan, 1974, s.65 Akt: Canbay, 2007, s.165). olarak tanımlanmaktadır.

MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’nde (13.01.2005 , Ek-2). ise öğrenci kulüpleri, “Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarına sağlamak amacı ile oluşturulan grup” olarak tanımlanmıştır. Aynı yönetmelikte öğrenci kulüpleri 27 başlık halinde toplanarak bir çizelge halinde belirtilmiştir.

Okul Yöneticisi: Bir okulun yada okul türünün yöneticisi ve mesleksi önderi. Okulun yönetimi ve okula yön verilmesi işini üstlenen kişi ya da kişiler... Sıkı düzen işleri, araç ve gereçlerin sağlanması, bina ve bahçenin bakımı, eğitime ilişkin tüm konularda rahatlığı sağlama konuları üzerinde duran kişiler. (Öncül, 2000, s.819-820).

Öğretmen: Resmi ya da özel bir eğitim kurumunda öğrencilerin öğrenme yaşantılarına kılavuzluk etmek ve yön vermek amacı ile görevlendirilmiş kişi olarak, bir başka tanımda, belli bir alandaki zengin ya da olağanüstü yaşantısı ya da eğitimi ya da bunların her ikisi yüzünden, kendisi ile teması gelen başka kişilerin büyüme ve gelişmesine hizmeti dokunabilen kişi (Öncül, 2000, s.866). olarak tanımlanmaktadır.

Öğretmenlik Mesleği: 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenlik mesleğinin tanımı "Öğretmenlik, devletin, eğitim öğretim ve bununla ilgili yönetim görevini üzerine alan ihtisas mesleğidir." şeklinde tanımlanmıştır. Bu yasaya göre öğretmenlik mesleği, profesyonel bir meslektir. (Ünal ve Ada, 1999, s.24).

Etkililik: Etkililik kavramı hem örgütsel hem de yönetsel açıdan kullanılır. Örgütsel etkililik, bir örgütün elindeki kaynaklarla, amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmesidir. Yönetsel etkililik ise, bir örgütün yönetiminin, örgütsel etkililiği gerçekleştirecek biçimde yapılması ve sürdürülmesidir. (Başaran, 1996, s.162).

Genel Lise: İlköğretim okulu üzerine öğrenim süresi en az 4 yıl olan, ortaöğretim seviyesinde, bireylere, asgari genel kültür ve uygar bir dünya görüşü kazandırmayı amaçlayan, toplumun kültürünü aktaran, öğrencileri hayata ve yükseköğretime hazırlayan eğitim kurumlarıdır.

Rehberlik: Ruhbilimsel danışmanlık yapma, yol gösterme, yöneltme, yardımda bulunma, etkileme vb. anlamlar taşıyan bir terimdir. Genellikle şu üç geniş anlamda kullanılır:

- a) **Eğitsel Rehberlik:** Okul çalışmalarında bilgi verme, test uygulama ve ruhbilimsel danışmalarda bulunma yolları ile yardımda ve öğütlerde bulunmaya ağırlık verir.
- b) **Mesleki Rehberlik:** Kendi ilgi, yetenek ve gereksinmelerine uygun bir iş ya da meslek bulmada, insanlara yardımda bulunmadır.
- c) **Çocuklara Rehberlik:** Çocuklarda karşılaşılan eğitim, duygu ve davranışla ilgili çok kapsamlı gizil sorunlar üzerinde durur. (Öncül, 2000, s.691).

Okul Disiplini: “Belli bir okuldaki düzen türü ve derecesi ya da düzeni sağlama araçları... Okulun, görevlerini, en iyi biçimde yapması olanak ve koşullarının sağlanması. Okul sıkı düzeni.” olarak tanımlanmaktadır. (Öncül, 2000, s.809).

Şiddet:“Sertlik, katı ve kaba davranış, bedene zor uygulama, bedensel zedelenmeye neden olma, kişisel özgürlüğü zor yoluyla kısıtlama, büyük güç, haşinlik, rahatça gelişmesini ya da tamamlanmasını engellemek üzere bazı doğal süreçlere, alışkanlıklara yersiz kısıtlamalar getirme...” olarak tanımlanmaktadır. Okulda şiddet, fiziksel ve psikolojik yaralama, mülke zarar verme gibi bir çok kasti ve cüretkar davranışı kapsar.

Okul İklimi: Okul içerisinde bireylerin bir durum karşısında gösterdikleri ortak tepki ya da algılar olarak genel tanımı yapılan okul iklimi bir okul gezildiğinde hissedilen hava olarak tanımlanabilir.

Okula Bağlanma-Adanma: Bir okulun üyesi olma ya da davranış düzenini benimseme isteği... H. A. Murray’ a göre, başkaları ile dostça ilişkiler içinde bulunma gereksinmesi... Dostluk kurma, insanlar arasında bulunma, onları seçme eğilimi, isteği olarak tanımlanmaktadır. (Öncül, 2000, s.110).

BÖLÜM II

2.İLGİLİ YAYINLAR

2.1. Etkililik Kavramı

Etkililik kavramının yönetim bilimlerinde kullanımı, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra başlamıştır ve bu terim, ekonomi biliminden alınmıştır. Ülkelerin, yatırımlarına, özellikle de eğitime ayırdıkları kaynakların azalması, buna karşılık eğitilecek nüfusun sayıca artması ve gittikçe daha yüksek düzeyde eğitime gereksinim duyması, eğitimin, ekonomi kurallarına göre yönetimini zorunlu kılmıştır.

Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, ekonomik ve sosyal kalkınmanın anahtarı olan eğitim sektöründe, kıt olan mali kaynakların ve insan kaynaklarının etkili kullanımı, kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Literatürde etkililik, etkinlik ve verimlilik kavramları konusunda bir kargaşa yaşanmaktadır. Pek çok bilim adamı, etkinlik ve etkililik kavramını eş anlamlı olarak kullanmaktadır. Bazı araştırmacılar ise, iki kavramın farklı anlamları olduğunu vurgulamaktadır. Verimlilik, edinilen kaynaklardan optimum çıktının sağlanması; etkililik ise kaynakları en iyi şekilde değerlendirerek mümkün olan en iyi sonucun alınmasıdır. Genel olarak üzerinde anlaşılan nokta, etkililik kavramının daha çok, örgütün istediği sonuçlara ulaşma düzeyi ve derecesini anlattığıdır. (Aydın, 1998, s.223).

Eğitim sistemini yönetenler, sistemin yaşamasını, büyümesini sürdürmek için eğitim örgütlerini verimli kılmak, dirikleştirmek, örgütlerin sağlığını korumak ve eğitim iş görenlerinin işten doyumunu sağlamakla yükümlüdürler.

Etkililik, amaçlara en yüksek düzeyde ulaşabilmek, bununla da yetinmeyip beklentileri sürekli geliştirip onlara ulaşmaya çalışmaktır. Eğitim örgütlerinde, öğrenci başarısı açısından yöneticinin etkililiği dolaylıdır. O, öğretim koşullarına iyileştirmek için gereken

önlemleri alır, sınıftaki öğretmenin öğretim amaçlarına ulaşması için ona destek ve rehberlik hizmetlerini sunar yani öğretim liderliği rolünü üstlenir.

Etkili yönetici ve etkili öğretmen ile ulaşılmak istenen etkili okuldur. Bunun yolu tüm okul çalışanlarını etkili okul anlayışı doğrultusunda eğitmekten geçmektedir. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin etkililiğin özellik ve gerekleri doğrultusunda yetiştirilmesi önemli bir adımdır.

Türk Eğitim Sistemi, öğretmen ve yöneticilerine bilgi toplumunun gerektirdiği değer ve davranışları kazandırabilirse, eğitim sistemimizin yapısında gerekli düzenlemeler yapılırsa, etkililik anlayışı içinde sürekli daha iyisini isteyen bilgi toplumunun insanını yetiştirmek mümkün olacaktır.(<http://frmtr.com/siyasal-bilgiler-hukuk/714151>(Ulş. Tar.:12.08.2007).

2.1.1. Etkili Yönetici

Çağdaş okul yöneticilerinin sahip olması gereken özellikler dendiğinde etkili yöneticilik özelliği, ilk sıralarda yer alması gereken bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel yöneticilik anlayışındaki durağanlık, yerini aktif bir yönetici modeline bırakmış; yöneticilerdeki aktif rol, etkili olmayı gerekli kılmıştır.

Drucker (1994) “ Etkin yöneticilik” adlı çalışmasında, etkili bir yönetici olabilmek için elde edilmesi gereken beş zihin alışkanlığını şöyle sıralar:

1)Etkin yöneticiler, zamanlarının nereye harcandığını bilirler. Denetimleri altında tutabildikleri en asgari zamanı bile sistematik olarak kullanmaya çalışırlar.

2)Kendilerine somut hedefler koyarlar. Çalışmaktan çok, sonuç elde etmek için çaba harcarlar. İşe, “benden ne yapmam bekleniyor?” sorusuyla başlarlar.

3)Sahip oldukları güçlere dayalı olarak çalışırlar. Yapamayacakları işlere girişmezler.

4) Daha yüksek bir performansın, olağanüstü sonuçlar vereceği birkaç büyük alan üzerine konsantre olurlar. Kendilerine öncelikler koyar ve önceliğe ilişkin aldıkları kararları korurlar.

5) Etkili yöneticiler, etkili kararlar almak durumundadırlar. Bunun her şeyden önce bir sistem işi olduğunu bilirler. Etkili bir kararın, olgular üzerinde uzlaşmadan çok birbirleriyle çelişen düşüncelere dayanan bir yargıdan kaynaklandığını bilirler. (Drucker, 1994, Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/160/toremen-kolay.htm>), Ulaş Tar.: 16.07. 2007).

Binbaşıoğlu(1983), “Eğitim Yöneticiliği” adlı çalışmasında; iyi bir okul ve eğitim yöneticiliği ile ilgili araştırmaların, iyi bir okul ve eğitim yöneticisinin, iyi bir lider olması gerektiği üzerinde durduklarını belirterek iyi bir eğitim yöneticisinde bulunması gereken nitelikleri sıralamaya çalışmıştır. Bu nitelikler:

- Konumun verdiği güç yerine, geniş bilgi ve yeterli coşkuya sahiptir. Yetkilerini bilgece kullanmasını bilir.
- Herkese karşı anlayışlı ve eşit davranır.
- Örgütünü ve amaçlarını iyi tanır.
- Çevresindekilerle iyi ilişkiler kurar.
- Sorunların kendisine gelmesini beklemez, sorunları kendisi arar. Yüreklidir.
- Üzerine aldığı işleri, sorumluluk duygusuyla sonuçlandırır.
- Önerilerini ve programlarını dikkatle planlar, uygular ve uygulatır.
- Bir öneriyi savunabilir ya da bir öneriyi yapılacak karşı koymaları dikkatle yanıtlayabilir.

- Okul yöneticiliğinde demokrasiye inanır ve onu uygular.
- Bütün tartışma ve kararlarında içten, tarafsız ve dürüştür. İş arkadaşlarını da öyle olmaya özendirir.
- Çalıştığı örgütün amaçları, başarıları ve kullandıkları araçlar hakkında doğru bilgi verir.
- Eğitime inanır ve öğrencinin yararlarını her şeyin önünde tutar.
- Tutum ve giyimine özen gösterir.
- Düşünerek konuşur ve görüşlerini inandırıcı biçimde düzgün bir dille açıklar.
- Her fırsatta iş arkadaşlarının morallerini yükseltmeye çalışır, onları övmekten çekinmez, iş arkadaşlarının çabalarını düzene koymayı(eşgüdüm sağlamayı) bilir.
- Okulla toplumun işbirliği yapmasını sağlar, okulu topluma, toplumu da okula yaklaştırmaya çalışır.
- Gerektiğinde yetki ve görevlerini başkalarına bırakmayı bilir.
- Olayları, adları ve çehreleri anımsayabilir.(Binbaşıoğlu, C, 1983 Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/160/toremen-kolay.htm>. Ulaşım Tarihi:16.07.2007).

Yöneticinin etkililiği, örgütün yapısında ve çevresinde meydana getirdiği değişime bağlıdır. (Karlı,2006,s.7).

Yönetici, okulu olumlu yönde olağan gelişmenin dışına çıkarabildiği oranda etkilidir. Bu bağlamda, okul ve çevre ilişkilerinin iyi olması ile yöneticinin etkililiği doğru orantılı bir gelişme gösterir. Okul-çevre ilişkilerinin geliştirilmesinde de sosyal etkinliklerin önemi göz ardı edilemez.

Yöneticinin etkililiği, herkesin gönüllü ilişkileri ve daha demokratik biçimde belirlenmiş yöntemlerin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Kısaca, etkili yöneticilik, çoklu takımların bir konfederasyonudur. Bireylere ve takımlara daha çok özgürlük ve tercih hakkı veren ve bürokrasinin kontrolünü azaltan yöneticiler, etkililik için ilk açılımı yapmış olacaktırlar. (Karlı, 2006, s.7).

Burada geçen, “gönüllü ilişkiler”, “çoklu takımlar” gibi kavramlar bizi, müfredat programlarının sınırladığı okul ve ders ortamlarına değil ders dışı zamanlarda yürütülen sosyal etkinliklere götürür. Etkili yöneticilikte, etkililik, büyük ölçüde sosyal etkinlikler aracılığı ile sağlanır. Bireylere ve takımlara daha çok özgürlük ve tercih hakkı, sosyal etkinlikler temelinde hayat bulur.

2.1.2. Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Etkili Okul Yöneticisi

Okullarımızda, sosyal etkinliklerin başarıya ulaşması, yöneticinin tutumu ile ilgilidir. Birtakım kuru ve katı emirlerle okulu yönetmek artık mümkün olmamaktadır. Bu tarz bir yönetim anlayışı, bireyin gelişmesini sağlayamaz.

Okul yöneticisi, ders dışı etkinliklere, hiç değilse, derslere verilen önem kadar önem vermek gerektiğinin bilincine varmış olmalıdır. Okul yöneticisi, bu bilince varmamışsa, ders dışı etkinliklerin bir kısmı olumsuz yönde gelişme gösterebilir. Bu durumda, yönetici, ortaya çıkabilecek sorunları önceden karşılamanın plan ve hazırlığı içinde olmalıdır. Okul yöneticisi ve yardımcıları, bu konuyu ne kadar benimser, bu konuda ne kadar anlayışlı olurlarsa başarı oranı da o kadar yüksek olacaktır. Bu nedenle çalışma ortamını çok iyi hazırlamak gerekir. (Binbaşoğlu,2000,s.52).

Gerçekten iyi idare edilen bir çok sosyal faaliyetin müfredat programında yer alan bazı derslerden daha da büyük değeri olduğu hususunda fikir birliği vardır. Bu faaliyetlerin üstün tarafı, öğrenci ilgilerinden fıskırmasıdır. Hatta ders dışı faaliyetler olmasaydı bir çok öğrenci öğrenimini yarıda bırakırdı.

Okullar daha değerli ilgilerin gelişmesi için bu gibi ilgilerden faydalanmalıdır. İyi rehberlik edildiği, öğrenciler doğru yönlendirildiği ve çalışma ortamı hazırlandığı takdirde bu ilgiler ders ilgileri ile kaynaştırılabilir ve derslere duyulan ilgiyi arttırabilir. Bilhassa önder yetiştirmede ders dışı etkinliklerin bağışladığı imkanlar fazladır. (Reeder,1964,s.138).

Okulun eğitsel işlevi artırılarak sosyal ve kültürel eğitime ağırlık verme, öğrencide ileri davranış modelleri oluşturmanın en iyi yoludur. Ders dışı eğitim etkinlikleri ile öğrencilerde ifade ve beceri yönünden gelişme sağlanmasına uygun ortamı hazırlamanın en etkili yolu, öğrencilerin, belirli gün ve haftaların kutlanması etkinliklerinde görev almalarını ve bu yolla öğrencilerin kendilerine güven duymalarını sağlamaktır. (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/162/gocer.htm>.Ulş.Tar.:25.07.2007)

Belirli gün ve haftaların kutlanması etkinliklerinin yanında birey çok çeşitli faaliyetlerin içerisinde görev alarak kendini ifade etme, özgüven duygusunu geliştirme imkanı bulacaktır. Burada yöneticilerin ortamı hazırlaması ile öğretmenlerin üstleneceği roller öğrencilerin gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ders dışı faaliyetlerin istenen sonuçlar verebilmesi için, bu faaliyet aracılığıyla erişilmek istenen hedefler okul yöneticileri tarafından açıkça görülmeli ve hedeflere götürecek tedbirler alınmalıdır. Açık bir şekilde görülmeyen, erişilmesi için ısrarla ve akılcıca gayret sarf edilmeyen hedefleri gerçekleştirmek adeta imkansızdır. Tabi bu hedefler, bir değer taşımalıdır. Ancak bireysel ve sosyal ihtiyaçlara cevap veren hedeflerin bir değeri vardır.

Ders dışı faaliyetlerin hedefleri, diğer eğitim faaliyetlerinin hedefleri ile aynı olmalıdır. Bütün bu faaliyetler aracılı ya da aracısız sosyalleşmeye hizmet eder. Ders dışı faaliyetler için “boş zamanı zararsız bir şekilde geçirmek” hedefe yetmez; zira faaliyetler zararsız olduğu halde faydasız da olabilir.

Herhangi bir ders dışı faaliyet programının başarısı, okuldaki öğretmenlerin istek ve anlayışla işbirliği etmelerine bağlıdır. Böyle bir programın genel idare ve disiplininden sorumlu kimseler eğitim müdürleri ile okul müdürleri olmakla beraber, girilen çok çeşitli faaliyetleri bu kimselerin yakından takip etmelerine imkan yoktur. Bunun sonucu olarak

ders dışı faaliyetleri yakından takip etme görevi daha geniş ölçüde öğretmenlere verilmekte ve bu görev öğretmenlerin işinin normal bir parçası sayılmaktadır. (Reeder,1964,s.139).

2.1.3. Okul Yöneticilerinin, Sosyal Etkinlikleri Yapılandırma, İdare ve Takip Prensipleri

Takip edildiği takdirde sosyal etkinliklerin amaç ve faydalarının gerçekleşmesini sağlamada okul yöneticilerinin dikkate alması gereken hususlar vardır. Bu hususlar, Reeder (1964, s.139-146). tarafından şu maddeler altında toplanmıştır:

- Ders dışı her çeşit oluşum ve faaliyet, okul yönetimi tarafından takip edilmeli, bu açıdan okul, kontrol ve disipline bağlı olmalıdır.
- Girişilecek her türlü sosyal etkinlik okul yöneticisi tarafından uygun görülmelidir.
- Yapılacak her sosyal etkinlik, katılanlara, sosyal, ahlaki, vatandaşlıkla ilgili vs. faydalar sağlamalıdır.
- Okul müdürü okul idaresinden sorumlu olduğuna göre her hangi bir etkinliğin yapılması teklifini reddetmek yetkisine haiz olmalıdır.
- Bir okulda girişilen sosyal etkinlik sayısı ve çeşidi okulun ihtiyaçları ile öğrenci sayısına bağlı olmalıdır.
- Sosyal etkinlik programının uygulanması ile müfredat programının uygulanmasının birbiriyle örtüşmesi sağlanmalı, bu iki program birbirinden kopuk yürütülmemelidir.
- Bir kanaat dönemi veya bir ders yılı süresince bir öğrencinin katılabileceği faaliyet sayısı o öğrencinin ihtiyaçlarına bağlı olmalıdır.

- Gerek müfredat programı gerekse sosyal etkinlikler bakımından her öğrencinin en iyi şekilde gelişmesi için öğrencilere okul programı ile ilgili tavsiyelerde bulunurken, her iki program (müfredat ve sosyal etkinlik programı) göz önünde bulundurulmalıdır.
- Yapılacak her faaliyete mümkün olduğu kadar çok sayıda öğrencinin katılımı istendiğine göre faaliyetlerde demokrasi hakim olmalıdır.
- Yapılacak tüm sosyal etkinliklerde mümkün olduğunca öğretmenler ve öğrenciler dışında –okul kontrol ve disiplinine tabi olmayan- kişilerin görev alması engellenmelidir.
- Tüm sosyal etkinlikler mümkün olduğunca okul içerisinde yapılmalıdır.
- Çatışmaları önlemek ve genel olarak iyi bir idare sağlamak üzere etkinliklerle ilgili toplantılar bir program dahilinde yapılmalıdır.
- Geniş bir öğrenci kitlesinin külfetsiz katılımını sağlamak amacıyla yapılacak etkinliklerde masrafın mümkün olduğu kadar az olmasına dikkat edilmelidir.
- Sosyal etkinliklerle ilgili bütün harcama ve hesaplar okul yönetimi tarafından dikkatlice takip edilmelidir.
- Sportif etkinliklerde yaralanan, sakatlanan öğrenciler korunmalıdır.

2.1.4. Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Öğretmenlerin Etkililiği

Okullarımızda, öğretmenler bir veya birden fazla ders dışı faaliyeti takip etmek durumundadır. Öğretmen, kendini mesleğe hazırlarken ders dışı faaliyetleri yönlendirmek durumunda kalacağını göz önünde bulundurmalıdır. Öğretmen yetiştiren kurumlar da programlarında bu hususu ihmal etmemelidir. (Reeder,1964,s.139).

Öğretmenler gerekli bilgi ve beceri ile donanmış olduklarında öğrencilerin özgün yeteneklerini ve potansiyellerini keşfetmede formal okul sistemi içerisinde yetkin bir konumda yer alırlar. Özellikle ülkemiz açısından değerlendirecek olursa, yetenek ve potansiyellerin ortaya çıkarılmasında eğitim sistemimizin fazla işlevsel olmadığı bilinmektedir. Yapılacak gözlem ve çalışmalarla her öğrencinin bir yetenek alanının ortaya çıkarılması ve potansiyellerinin geliştirilmesi, modern öğretmenin görevleri arasındadır.

Eğitim ve öğretim etkinliklerinde, sosyal etkinliklerde öğrencilerin genel gelişimlerini dikkate alan, etkinliklerde öğrenciyi ve öğrencilerin temel gereksinimlerini merkez alan, insancıl ve demokratik eğitim tutumlarını benimseyen öğretmenler “başarılı” olarak addedilmektedir.

Öğretmenler, kendilerini, örnek alınacak birer model olarak görmeli ve bu yönde davranışlar sergilemelidir. Gençlerin sosyal davranışlarına ve kişilik yapılarının oluşmasına ancak bu şekilde nüfuz edebilirler.

Öğretmen, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilme sürecinde “rakip-rekabet” mantığından tamamen sıyrılmalı ya da benzer düşüncelerini öğrencilere yansıtmamalıdır. Rekabet ölçüsünü iyi dengeleyip öğrencileri bu yönde koşullandırmalı, onların sosyal etkinlikler, spor ve toplumsal yaşam adına olumsuz davranışlar sergilemelerini engellemelidir.

Burada başarılı olan öğrenci ödüllendirilirken centilmen olan öğrencilerin de ödüllendirilmesi, öne çıkarılması yerinde olacaktır. Ortaöğretim çağındaki gençlere, centilmenlik ödülünün de en az yarış vb. kazanma kadar önem taşıdığı öğretmenler ve yöneticiler tarafından her fırsatta vurgulanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki bir okulun, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesinde yakalayacağı başarı, okul yöneticilerinin yönlendirmesi ile öğretmenlerin hem okul yöneticileri ile hem de kendi aralarında işbirliği içerisinde azim ve gayretle yapacakları çalışmalarla sağlanacaktır.

2.2. Sosyal Etkinlerin Niteliği, Önemi ve Değeri

Sosyal etkinlikler ya da ders dışı etkinlikler olarak adlandırılan çalışmalar ders dışında okulda ve okul dışında yapılan eğitim ve öğretim çalışmalarının tümünü kapsar. Ders dışı etkinlikler de okul programlarının bir parçasıdır. Bu çalışmaların niteliği ve şekli “Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği”nde (R.G.13.01.2005/25699 – T.D.şubat 2005/2569). (Ek-2). belirtilmiştir.

Okullarda dersler her ne kadar öğretim programlarına ve öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerine göre yapılırsa da bunların ulaşamadığı noktalar olabilir. Bu noktalara ulaşmak ve öğrencilerin özellikle mesleki kişiliklerinin gelişmesine yardım edecek bilgi beceri ve alışkanlıkları kazandırmak ders dışı etkinliklerle gerçekleşir.

Gelişme ağında kazanılan bu ilk yaşantılar -ki her sosyal etkinlik gerçek yaşamdan kesitler içermektedir- çocuğa ya da gence “yönlendirici” nitelikte olumlu etkiler yapar. Böylece, sosyal etkinlikler, eğitimin genel amaçlarından önemli bir kısmının gerçekleştirilmesinde bir araç olarak kullanılır.

2.2.1 Sosyal Etkinliklerin Tanımı ve Alanı

Sosyal etkinlikler, öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerini genişlettiği ve doyurduğu gibi onların iyi bir yurttaşlık eğitimi almalarına da yardım eder.

MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’ndeki (Ek-2). tanımıyla sosyal etkinlikler öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları olarak tanımlansa da bu tanım sosyal etkinlikler kavramının ifade edilebilmesinde yetersiz kalmaktadır. Binbaşıoğlu’ na (2000). göre sosyal etkinlikler; okulda derslerin dışında eğitimin amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda, “kişiliklerini geliştirmek” için, okul yönetiminin bilgisi ve öğretmenin rehberliği altında yapılan, planlı programlı, düzenli çalışmalardır.

Okullarımızda gerçekleştirilen sosyal etkinlikler çok çeşitli olabilir. Bunları cinsiyete, yaşlara, uygulandıkları bölgelerin yerel özelliklerine, hatta mevsimlere göre sınıflandırabileceğimiz gibi genel olarak şu başlıklar altında toplayabiliriz:

Toplantılar: Okulun açılış ve kapanış törenleri, kutlama ve anma törenleri, mahalli kurtuluş günleri, konferans panel ve sempozyumların izlenmesi, okul ve sınıf geceleri, öğretmenler kurul toplantıları, veli toplantıları, eğitsel kol toplantıları, geleneksel gün (pırlav günü, pide günü vs) gibi toplantılar.

Spor Etkinlikleri: Okul içerisinde sınıflar ve bireyler arasında, okullar arasında yapılan futbol, basketbol, voleybol, hentbol karşılaşmaları ve tenis, atletizm,yüzme, halter vb. spor etkinlikleri

Yayınlar: Okulda çıkarılacak gazete, dergi ve yıllık çalışmaları, okul hoparlöründen ya da okul radyosundan yapılacak eğlence ve müzik yayınları, okul web sitesinden yapılacak yayınlar.

Müzik: Okullarda koro ve solo anlamında yapılacak müzik çalışmaları ve konserler...

Tiyatro : Ailelerin ve okul çevresinin de içinde yer alacağı tiyatro faaliyetleri

Geziler: Çeşitli vesilelerle il içi ve il dışına yapılacak okul ve sınıf gezileri

Sosyal Etkinlik Kulüplerinin Faaliyetleri: MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde (Ek-2). belirtilen öğrenci kulüplerinin yaptıkları çalışmalar...(Binbaşoğlu, 2000, s.9-10).

2.2.2. Sosyal Etkinliklerin Amaçları

MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde (Ek-2). belirtilen şekliyle sosyal etkinliklerin amacı Türk Milli Eğitimi' nin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılaplarına, anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

- a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- c) Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- f) Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,

j) Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,

k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.

Bu amaçların bir önem sırasına konması mümkün değildir. Her birinin birbirinden üstün değeri vardır. Bu amaçlardan her biri eğitimin tüm taraflarının her an hatırından çıkarmaması gereken birer eğitim değeridir. Bu değerler ders dışı etkinlikler yardımıyla daha kolay gerçekleşerek, öğrencilerde birer davranış değişikliğine dönüşebilir. Yeter ki bunlar eğitsel ölçüler içerisinde gerçekleştirilebilsin.

2.2.3. Sosyal Etkinliklerin Eğitsel Değeri

Ders dışı etkinliklerin amaçları, onun eğitsel değeri ile ilişkilidir. Bu değer eğitimcilerce üç noktada toplanır:

1)Klasik, yani donmuş eğitim programlarının yetersizliğini gidermek,

2)Öğrencilerin bedensel ve ruhsal gereksinimlerini, yaşamsal sorunlar üzerinde, yaparak ve yaşayarak öğretmek,

3)Öğrencilerin kişiliklerini geliştirerek, onların kendi kendilerini gerçekleştirmelerine, sorumluluk ve önderlik gibi iyi niteliklerini geliştirmelerine fırsat vermek ve boş zamanlarına iyi geçirmelerini sağlamak... (Schorling, 1958, s. 290 Akt: Binbaşıoğlu, 2000, s.11).

Ders dışı etkinlikler, çok kez, kişinin kendisine değil, başkalarına yöneliktir. Çalışmalar, başkalarına yardım etme isteği ile yapılır.Bu etkinlikler, başkalarından emir alınarak yapılamaz. Bunun için, kişide, sürekli bir ilgi, istek ve irade bulunmalıdır. Bunu da sağlayacak olan kişinin kendi iradesidir.(Binbaşıoğlu, 2000, s.12).

2.2.4. Sosyal Etkinlikleri Gerekli Kılan Etkenler

Çağdaş eğitimde sosyal etkinlikler okul programlarının önemli bir kısmını oluşturur. Fakat bu faaliyetler müfredat programlarının içerisine dahil edilmediği için bir çok öğretmenin , yöneticinin hatta denetçinin gözünden kaçır. Oysa okul yalnızca müfredat programlarında yer alan ders konularının öğretildiği bir yer değildir, olmamalıdır. Öğretim programları okullarda, ders içi ve ders dışı zamanlarda çocuğun ya da gencin yaşayarak öğrenmesini sağlayacak bir ortamı öğretmenlere ya da eğitimcilere sunmalıdır.

Sosyal etkinliklerin, okullarımızda tam anlamıyla uygulandığı söylenemez. Okullarımızda yönetmelik ve formalite gereği öğrenci kulüpleri oluşturmak, seçimler yapmak, defter tutmak gibi bazı işlemler yapılsa da bu konunun önemini kavrayan bir kısım yöneticilerimiz ve öğretmenlerimizin çabaları dışında sosyal etkinliklere ilişkin çalışmalar yetersiz kalmaktadır.

Bir kez daha belirtmek gerekir ki M.E.T.K' nda yer alan eğitimin amaçları yalnızca derslerde yapılan öğretimle gerçekleştirilemez. Öğrencilerin, eğitim amaçları doğrultusunda yetiştirilmesi için sosyal etkinliklere de gereksinim vardır. Bu etkinliklerin neler olacağını öğrencinin ilgisi ve çevrenin özellikleri belirleyecektir.

Sosyal etkinliklerin gerekliliğini savunan eğitimcilere göre bu etkinlikler çocuk ve genç psikolojisinin özelliklerine yahut gereklerine uygun çalışma biçimidir. (Binbaşoğlu, 2000, s.14).

2.2.4.1 Sosyal Etkinliklerin Dayanakları

- Sosyal etkinlikler, çocuğu ya da genci harekete yöneltten içsel ya da dışsal nitelikteki güdünün bir gereğidir. Bu güdü bireyi davranışa yöneltir.
- Sosyal etkinlikler, çocuğun ya da gencin yetişkin yaşamına karşı duyduğu bir özlemin “yetişkin hareketlerini taklit etme eğilimi” nin de bir gereğidir.

- Sosyal etkinlikler bireyde gelişmiş bulunan ilgilerin doyurulmasına fırsat ve olanaklar sağlar. (Binbaşıoğlu, 2000, s.15-16).

Eğitimde bireyin kendini ortaya koymasına yardım edecek davranışta ve etkinlikte bulunması çok önemlidir. Bunun gerçekleşmemesi bireyi olumsuz telafi mekanizmaları kullanmaya yöneltir. Bu durum da eğitimin tarafları ve toplum açısından olumsuz sonuçlar doğurur. Dolayısıyla eğitim sistemimizin bireyin ilgi ve yeteneklerini sergileyebileceği imkan ve ortamı sağlama gibi çok büyük bir sorumluluğu vardır.

2.3 Okul İkliminde Sosyal Etkinliklerin Yeri

Her okulun kendine özgü bir havası, bir iklimi vardır. İklim, kurumdaki tüm bireylerin nasıl hareket ettiği ve birbirleriyle olan ilişkileri ile yakından ilgilidir.

Okulda olumlu bir kültür yaratılmadıkça okulun gelişmesi mümkün olmamaktadır. Okul kültürü, bireysel okulun zamanla oluşturduğu bir yaşam tarzı olarak görülebilir. Okulun tarih ve gelenekleri, okul personelinin birikimleri karşılıklı etkileşimleri zamanla okuldan okula özgün bir kültürün gelişmesine neden olmaktadır. Bu kültür, norm, inanç, tutum, beklenti, davranış ve eğilimlerden oluşmaktadır. Sonunda okulda nelere önem verildiği, nelerin değersiz bulunduğu, nasıl hareket edileceği konusunda personel arasında bir ortaklaşma doğmaktadır. Dolayısıyla okulun asıl işi olan eğitim ve öğretimde öğrenciden ve öğretmenden neler beklenmesi gerektiğini, nelerin vurgulanması gerektiğini tayin eden okul kültürü olmaktadır.

Okul iklimi, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin davranışlarını etkileyen ve bir okulu diğer okullardan ayıran iç özellikler bütünüdür. (Çelik, 2003, s.33).

Okullarımızda, etkili öğretimi destekleyici bir iklim ve “biz” duygusunu geliştirici güçlü bir okul kültürü yaratılmalıdır. Bu iklim, yüksek beklentileri vurgulamalı, ortaklaşa planlama ve uygulamayı, akademik ve işbirlikçi ilişkileri özendirilmeli, başarının tanınması

ve ödüllendirilmesine önem vermeli, öğrencilerin etkili düzeyde öğrenmesine yol açan istedik ve olumlu havayı sağlamayı hedeflemeli ve desteklemelidir.

Oluşturulan güçlü okul kültürü ise, tüm okul çalışanlarına, öğrencilere ve çevreye okulu benimsetmeli, herkesi başarıya özendirmeli, güçlü okul değerlerinin paylaşılmasını sağlamalı ve “birlikte başarma”nın mutluluğunu yaşatmalıdır. (Can, 2004,s.115-116).

Sosyal etkinlikler ailelerin ve okul çevresinin okul iklimi içerisine büyük oranda aracılık etmektedir. Yapılan etkinliklerde ailelerin ve çevrenin katılımlarının sağlanması, eğitimin hedeflerinin gerçekleştirilmesi noktasında çok önemlidir.

Sosyal etkinlikler yoluyla kazanılan başarılar ya da elde edilen başarısız sonuçlar okul iklimini derinden etkilemektedir. Sosyal etkinliklerde elde edilen sonuç ne olursa olsun, öğrenciler arasında kuvvetli bir bağ oluşturmakta ve bu bağ öğretmen ve öğrencilerin okula bağlanma –adanma- düzeylerini olumlu anlamda etkilemektedir.

Bütün bu yaklaşım açılarının işaret ettiği biçimde okulda olumlu bir kültür yaratılmasında okul yöneticisine çok büyük bir iş düşmektedir.

2.4 Rehberlikte Sosyal Etkinliklerin Yeri

Günümüzde, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, modern eğitimin çok önemli bir parçası haline gelmiştir. Bireye yardım etmenin özünü oluşturan rehberlik hizmetleri, genel olarak tanımlanacak olursa, “rehberlik, bireye, kendini anlatması, çevredeki olanakları tanıması ve doğru tercihler yaparak kendini geliştirmesi için yapılan sistematik ve profesyonel yardım sürecidir.” Burada yardım kavramıyla kastedilen, tavsiye vermek, akıl öğretmek, bireye, doğru olduğu varsayılan bir hareket tarzı benimsemeye ve uygulamaya zorlamak olmayıp, onun, çeşitli seçenekleri tanımada en uygun olanı seçmesi için gerekli değerlendirmeyi yapabilecek hale gelmesine çalışmaktır. Rehberlik hizmeti, eğitim – öğretimden farklı bir hizmet grubudur ve eğitim öğretim süreci açısından eğitimi verimli kılar. (Hatunoğlu ve Hatunoğlu, 2006, s.334).

Yüz yüze, bir problem etrafında görüşmeye dayanan psikolojik danışma faaliyetleri bu özelliği itibarıyla rehberlik faaliyetlerinin özünü oluşturur. Kişiyeye yönelik bütün rehberlik faaliyetleri dönüp dolaşıp yüz yüze gerçekleşen psikolojik etkileşim görüşmelerine gelmektedir. Bütün rehberlik faaliyetlerinin nihai amacı, kişinin problemini çözüp yeterli bir uyum ve denge sağlamasına yardım etmektir. Sınıf içinde ders dışı faaliyetlerde, sosyal ilişkilerde bireyin sağlıklı bir şekilde büyüüp gelişmesini, yaşının gerektirdiği enginliğe en uygun şekilde ulaşmasını sağlamak için yapılan rehberlik faaliyetlerinin bir çoğu, psikolojik danışmada gereken yüz yüze olan etkileşim ilişkisini gerektirmez. Bu yönüyle bütün psikolojik danışma faaliyetleri birer rehberlik faaliyeti iken rehberlik faaliyetleri psikolojik danışma değildir. Bu düşünceden hareketle sosyal etkinliklerin psikolojik danışmadan daha çok rehberlikle ilgili olduğu söylenebilir.

Konusu incelendiğinde de anlaşılacağı üzere rehberlik ve psikolojik danışmanın amacı, bireyin kendini tanımasını ve kendinde varolanlara güvenmesini sağlayarak kişisel ve toplumsal gelişimine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla psikolojik danışma ve rehberlik bireyin, kendini gerçekleştirmesine yardım eden bir hizmet olarak görülmektedir.

Eğitim ile rehberlik ve psikolojik danışma amaçları itibarıyla bireylerin kendilerini tanımalarına ve gerçekleştirilmelerine yardım etmek suretiyle bireylerin davranışlarını olumlu yönde değiştirmeye yöneliktirler. Eğitim sürecinin tamamlayıcı bir yanı olan rehberlik ve psikolojik danışma, eğitimin amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olur.

Bilim ve teknikte sağlanan gelişmeler, çalışma hayatında insan gücünden daha fazla tasarruf edilmesini sağlamıştır. Böyle olunca da insanların fazla boş zamanları olmuştur. Bireylerin, boş zamanlarını, kendilerini geliştirmek için kullanmaları gerekir. Bu alışkanlığın da en iyi biçimde verilebileceği yer okullardır. Okullarda da bu alışkanlığın kazandırılabilmesi için rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ihtiyaç vardır.

Rehberlik hizmetlerinin temel hedeflerinden biri kişinin uyumunu sağlamaktır. Bunu gerçekleştirirken kullandığı en önemli yöntem, gelişimsel çizgiyi incelemek ve gelişimi olumlu yöne; büyüme, olgunlaşma ve öğrenmeye kanalize etmektir. Bu açıdan bilişsel,

duygusal, sosyal, moral ve fiziksel gibi gelişim alanlarının, gelişim özelliklerinin bilinmesi gerekir.

Okul rehberlik hizmetlerinde en çok karşılaşılan sorunların başında ilişki problemleri gelmektedir. Okulun önemli görevlerinden birisi çocuğun sosyalliğe yatkın davranışlar kazanmasını sağlamaktır. Gelişen ve büyüyen bireyin, arkadaş ve akran gruplarıyla sağlıklı ilişkiler geliştirebilme ve bunları sürdürebilme becerisi ile donanması gerekir. Bireyin bu beceriyi kazanmasında en uygun araç sosyal etkinliklerdir.

Özgüven, kişinin kendine yönelik olumlu yargıları, kendini sevmesi ve kendisiyle barışık olması ile ilgilidir. Çocuklarda ve gençlerde karşılaşılan problem alanlarından biri de özgüven eksikliğidir. Kişinin tüm çabalarının altında bu duygu yatar. Kendine güveni eksik olan kişi, akademik, sosyal ve diğer bütün konularda zorluklar yaşar. Çocukların ve gençlerin başkalarıyla karşılaştırılması özgüvenlerini zedeler. Dolayısıyla eğitim süreci içerisinde çeşitli sosyal etkinlikler aracılığıyla bireye kendini ifade etme fırsatı verilmelidir.

Rehberlik hizmetlerinin önemli alanlarından biri de bireysel farklılıklardır. Her birey kendine özgüdür. Toplumsal yaşamın temel dinamiklerinden biri de bu farklılıklardır. Toplum, dinamik olarak çalışabilme, üretebilme, uygarlık ortaya çıkarma ve devamlılığını sağlayabilme özelliğini bireysel farklılıklar aracılığıyla gerçekleştirebilir.

Bütün öğrencilerin aynı özelliklere sahip olduğunu varsaymak, öğrencinin öznel doğasını yani özgünlüğünü ortaya çıkarma açısından büyük sorunları beraberinde getirir. Bu yönden problemleri, üstün yönleri, zayıflıkları, başarı ve başarısızlıklarıyla, yetenekleriyle her öğrencinin ayrı bir dünya olduğunu bilmek ve bunları keşfetmeye çalışmak gerekir. Bu durum da yine rehberlik faaliyetleri içerisinde sosyal etkinliklerin büyük bir yeri olduğunun açık bir göstergesidir.

Öğretmenler, gerekli bilgi ve beceri ile donanmış olduklarında öğrencilerin özgün yeteneklerini ve potansiyellerini keşfetmede formal okul sistemi içerisinde yetkin bir konuda yer alırlar. Yapılacak gözlem ve rehberliğe ilişkin diğer çalışmalarla her

öğrencinin bir yetenek alanının ortaya çıkarılması ve potansiyellerinin geliştirilmesi modern öğretmenin görevleri arasındadır. (Can, 2002, s.112-119).

2.4.1 Rehberlikte Bireyi Tanımda Sosyal Etkinlikler

En iyi meslek, bireyin özellik ve koşullarına en uygun olan, onu en çok tatmin edecek ve tüm yetenek ve kapasitesini kullanarak, kendini gerçekleştireceği meslektir. Burada, rehberlik yapma durumunda olan öğretmenlerin, bireyi tüm yönleriyle tanıması, bireyin ilgi ve yetenek alanlarını keşfetmesi akademik başarısının düzeyini belirlemesi ve bireyin hayattan beklentilerini bilmesi sağlıklı bir yönlendirme yapabilmesini sağlar. (Yeşilyaprak,2006 s.238).

Bireyi tüm yönleriyle tanımda bireyin rol aldığı ve katılım sağladığı sosyal etkinliklerin yeri büyüktür. Sosyal etkinlikler, birey için bir düşünme ve ifade aracıdır. Bu etkinlikler, rehber açısından bireyi anlamada yardımcı bir teknik olduğu kadar bireyin gerginlik ve kaygılarını gidermede sağaltıcı bir işlev görür.

Etkinlikler sürecinde bireyin kendi istek ve beklentilerini, kişiliğinin farklı boyutlarını, benlik algısını fark etmesi, kısaca kendi davranış ve özellikleri konusunda bilinç düzeyinin artması beklenir.

Role-Playing (rol oynama) psikodrama ve sosyodrama gibi teknikler de rehberlik etkinlikleri içinde çok faydalı uygulamalardır. Grubun, bir sosyal problemi dramatize ederek incelemesi “sosyodrama”, bireyin iç dünyasının, kaygı ve korkularının dramatize edilmesi ise “psikodrama” olarak isimlendirilir. Bir olayı, bir durumu çeşitli yönleriyle canlandırmak ise role - playing’ dir. Bütün bu uygulamalar aynı zamanda terapötik (iyileştirici)teknikler olarak da kullanılır. (Yeşilyaprak, 2006, s.332-333). Çocuğun ve gencin yapmış olduğu resimler yazmış olduğu yazılar kompozisyonlar ve şiirler de onu tanıma ve anlamada bir araç olarak kullanılmaktadır.

Psikodrama ve sosyodrama gibi teknikler, bireylere, kendi problemlerine, gerçekçi bir açıdan bakmayı öğretir. (Kantarcıoğlu, 1998, s.178).

2.5 Okulda Disiplin İle Sosyal Etkinliklerin İlişkisi

Toplumun sağlıklı adımlar atması ve her bireyi mutlu kılacak kuralların uygulanması, eğitimle gerçekleşir. Eğitim, toplumsal yeteneğin, en elverişli düzeyde kişisel gelişimin elde edilmesi için seçilmiş ve denetimli bir çevreyi içine alan toplumsal bir süreçtir. (Tezcan,1997,s.3 Akt: (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/index3-sengul.htm>. Ulaşım Tarihi:18.08.2007).

Bireyin, başkalarının haklarına saygı duymasının temeli olan ve kendini disiplin altına almasını sağlayan önemli bir unsur olan eğitim; ailede başlar ve hayatın önemli yıllarının geçtiği okulda devam eder. Eğitim, toplumsal denetimin bir aracını oluşturmaktadır. Yeni nesiller toplumsal normları ve onlara uyulmaması durumundaki yaptırımları eğitim yolu ile öğrenirler.

Disiplin kişilerin içinde yaşadığı topluluğun genel düşünce ve davranışlarına uymalarına sağlamak amacıyla alınan önlemlerin tümü olarak tanımlanabilir.

Geleneksel eğitim anlayışına, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri hesaba katılmadan, öğretmen merkezi bir anlayış sergilenir. Müfredatın sınırladığı bu anlayışta öğrenciden, her durumda koşulsuz uyumlu davranması beklenir. Ancak, bu beklenti bazen olumsuz sonuçlar doğurabilmekte ve baskıcı tutumlara karşı disiplinsiz davranışlarla karşılaşılabilir.

Geleneksel eğitim anlayışında öğrencilerin ilgi ve yetenekleri ortaya çıkarılmamakta, sosyal etkinlikler, bu disiplin ve katı tutum atmosferi içinde anlamını bulamamaktadır. Bu noktada öğrenci okula yabancılaşmakta ve öğrencinin okuldan uzaklaşması gerek eğitim gerekse toplum açısından olumlu sonuçlar doğurmamaktadır.

Çağdaş eğitim yaklaşımında ise, öğrenci, eğitim ve öğretimin merkezindedir. Bu yaklaşımda öğrencinin ilgi alanları, yetenekleri, bedensel, duysal ve bilişsel özellikleri göz

önüne alınmaktadır. Öğretmen, öğrenme ve öğretme sürecinin öğelerini, öğrenciyi dikkate alarak seçmektedir.

Disiplin, baskı unsuru yaratmadan uygulanırsa birey, bir yandan aileleri ve öğretmenleri tarafından çizilen yaşam düzenine uyar, bir yandan da sağlıklı bir kişilik geliştirip, özgül düşünce ve bağımsız davranışlar geliştirebilir.

Bireyler, ilgi ve ihtiyaçları gözetilerek yerinde ve zamanında yapılan doğru yönlendirmelerle yaşama hazırlanmalıdır. (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/index3-sengul.htm> Ulaşım Tarihi:18.08.2007)

Öğretmen otoritesi sevgiyi dayalı olduğu zaman bir anlam taşır sevgiye dayanmayan bir otorite, öğretimi verimsiz kıldığı gibi bireyin kişiliğini de zedeleyebilir.

Modern eğitim anlayışında, demokratik davranan bir öğretmen, her öğrenciyi, onun görüşlerini bir “değer” olarak kabul eder. Eleştirilerinde acımasız değildir. Yapıcı görüşlerini dile getirenleri takdir eder. Daima yüreklendirici bir tutum içindedir.

Öğrencinin her an ilerlediğini görmek, onu mutluluk verecektir. Öğrencileri konuşma ve kendini ortaya koyma fırsatı vermek onun en temel görevi olacaktır. (Binbaşoğlu,2000,s.17).

Öğrencilerin, kendilerini ortaya koymaları en güzel biçimde ilgi ve yetenekleri yönünde gerçekleştirecekleri sosyal etkinlikler yoluyla olur. Öğrenci, sosyal etkinlikler aracılığıyla kendini ortaya koyacak ve bu etkinliği gerçekleştirmesi sonucunda kendine güven duyacaktır. Kendine güvenen ve kendini, duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade eden bireyler sağlıklı ve bilinçli bir toplumun oluşmasında çok önemli bir adımdır.

Okul disiplini herhangi bir oluşum veya faaliyetin hedeflerine ulaşabilmesi için gereklidir. Aşırı, katı bir disiplin anlayışı hemen hemen disiplinsizlik kadar kötüdür. Zira, aşırı disiplin, içten gelen faaliyetleri engeller ve öğrencilerin inisiyatif, önderlik ve takipçilik yeteneklerini geliştirmesine engel olur.

Okullarımızda, ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkaramayan, çeşitli disiplinsel sorunlar yaşayan öğrencilerin, ilgi ve yetenekleri yönünde sosyal etkinliklere yönlendirilmesi ile, sosyal etkinlikler bir disiplin aracı olarak kullanılabilir. Nitekim, Binbaşıoğlu'nun (2000, s.13) yaptığı bir araştırmada, sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin, katılmayanlara göre, daha az disiplin suçu işledikleri görülmüştür.

Etkinlik içerisinde kendini gösterme fırsatı bulan birey, yakaladığı başarı sonucunda kendine güven duyacak, okul iklimi içerisinde takdir edilme duygusu ile okula bağlanacak ve sosyal etkinlikler aracılığı ile okula yabancılaşması, önlenmiş olacaktır. Bu yolla, bireyin, disiplinsel anlamda olumsuz davranışları ortadan kaldırılmış olacaktır.

Bütün bu düşünceler ışığında; okullarımızda disiplin uygulamaları iyi dengelenmeli ve uygulanan disiplin anlayışı öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini sergileyebilmelerine imkan sağlamalıdır.

2.5.1.Sosyal Etkinliklerin Gerçekleştirildiği Süreçte Disiplin

Sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte ise disiplinin derecesi faaliyetin eskiliği ve çeşidi, öğrencilerin olgunluğu gibi bir çok faktöre bağlıdır. Örneğin okuldaki yeni faaliyetlerin eski faaliyetlerden daha çok takip edilmeye ihtiyacı vardır. Spor, tiyatro gibi faaliyetlerin takip edilmeye olan ihtiyacı, satranç vb. faaliyetlere oranla fazladır.

İlköğretim öğrencileri, yaptıkları faaliyetlerde lise öğrencilerinden daha fazla takip gerektirirler. İlköğretim okullarında disiplin, bir çeşit “analık” özellikleri taşımalı, liselerde ise disiplin bir çeşit “ablalık” “ağabeylik” kimliğine bürünmelidir. Disiplinin amacı bireyleri sorumluluk ve özgürlüğe alıştırmak olmalıdır. Disiplin, öğrenciyi demokratik bir hayata hazırlamalıdır.

Sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte disiplinin gerekli olduğunun bir başka yönü de yapılan faaliyetin, öğrencilerin ve okulun şöhretini korumaktır. Okul adına girişilen her faaliyette okul yönetici ve öğretmenlerine bazı sorumluluklar düşer. Faaliyet ister okulun içinde, ister okul dışında olsun okul yönetici ve öğretmenleri bu sorumluluğun altındadır. Faaliyetin, öğrencilerin, öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve okulun şöhreti

korunmalıdır. Zira, ister haklı ister haksız olsun öğrenci velileri ve çevre, öğrencilerin yakışsız davranışlarından okulu dolayısıyla okul yönetimini sorumlu tutarlar. (Reeder,1964,s.139-140).

Dolayısıyla, sosyal etkinliklerin düzenli, bir disiplin içerisinde gerçekleştirilmesi en az etkinliğin gerçekleştirilmesi kadar önemlidir. Zira, disiplinsiz bir biçimde gerçekleştirilen etkinlik, okul iklimini olumsuz etkileyecektir.

2.6.Okulda Şiddet İle Sosyal Etkinliklerin İlişkisi

Okullarda, artık sadece akademik anlamda eğitim ve öğretim etkinlikleri gerçekleştirilmesi artık yeterli görülmemektedir. Okulun, güvenli bir ortam olması da önemlidir. Güvenli bir okul, eğitim işinin, korkudan, şiddetten ve kaygıdan uzak, hoş bir ortamda gerçekleştirilebileceği bir yerdir. Böyle bir ortam, her öğrenci için, özgüven ve kabul duygusunun hakim olduğu eğitimsel bir iklim sağlar.

Şiddet, “sertlik, katı ve kaba davranış, bedene yönelik güç uygulama, bedensel zedelenmeye neden olma, kişisel özgürlüğü, güç yoluyla kısıtlama anlamına gelmektedir. Diğer bir ifadeyle şiddet, bir bireyin yaralanmasına, sindirilmesine veya duygusal baskı altına alınmasına yol açan fiziki veya herhangi bir şekildeki davranış ve muamele biçimi” olarak tanımlanmaktadır.

Çocukların veya gençlerin yakın çevresini oluşturan aile, akranlar ve toplum, şiddet olayları ve diğer rahatsız edici davranışların ortaya çıkmasında etkilidir ve bu tür sorunların çözümlenmesinde, önemli rolleri vardır.

Çağlar’a göre bireyin, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının okulda karşılanmaması, birçok uyumsuzlukların ortaya çıkmasına sebep olabilir. Bunlar arasında en belirgin olanları şöyle sıralamak mümkündür:

- Çocuklar ve gençler arasındaki bireysel farklılıkların tanınmaması,
- Çocuklara ve gençlere gerekli yönlendirmenin yapılmaması ve rehberliğin yetersiz kalması,
- Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin disiplin anlayışları ve disipline yönelik tutumları,

İstenmeyen davranışlarda bulunan ve uyum güçlüğü çeken çocuklarda ve gençlerde, kendini gösterme eğiliminin, normal davranışlar sergileyen bireylere oranla daha fazla olduğu bilinmektedir. Okulda başarılı olan öğrenciler, kendini gösterme gereksinimini kolaylıkla giderebilmesine karşılık, başarısız öğrencilerin, bu gereksinimlerini karşılama şansı pek yoktur ki sosyal etkinlikler, bu öğrencilerin kendilerini göstermesi için bir fırsat ve imkan olarak algılanmalıdır. Okul yöneticileri ve öğretmenler, okullarımızda tüm öğrencilerin “başarı” hissini yaşayabilmelerine ortam hazırlamalı, sosyal etkinlikler yoluyla okulda şiddet ortamının oluşmasını engelleyecek önlemleri almalıdırlar.

Okullarımızda şiddet olgusunun ortadan kaldırılması noktasında bir diğer önemli boyut, aile boyutudur. Bu bağlamda, velilere, aile içi iletişim, şiddet konusunda bilgilendirme, okul-aile ilişkilerinin önemine yönelik toplantılar düzenlenmelidir. Bu toplantılar da başlı başına bir sosyal etkinlik örneği teşkil etmektedir.

“ I. Şiddet ve Okul Sempozyumu Sonuç Bildirgesi”nde okullarımızda şiddetin önlenmesi için;

MEB’in;

- Etkili ebeveynlik eğitim programlarını yaygınlaştırması gerektiği,
- Çocukların ve gençlerin, sorunlarını iletebilecekleri ve çözüm üretecek mekanizmayı hayata geçirmesi gerektiği,

- Öğrencilerin, etkili iletişim, karar verme, problem çözme, çatışma yönetimi gibi temel yaşam becerilerini geliştirmesi için gerçekleştirilen yeni eğitim programlarının etkin uygulanmasını sağlaması gerektiği,
- Okullarda, sanat, spor gibi ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine yönelik altyapının sağlanması gerektiği;

Okulların; ev, okul ve toplum arasındaki iletişimi güçlendirmeleri, öğrenciler ve personel için katılımcı yollarla davranış kuralları belirlemeleri gerektiği;

Anne-babaların, çocukları için model teşkil ettiklerinin ve çocuklarının davranışlarının büyük bir olasılıkla, onların evde gördükleri muameleyi yansıtacağına bilincinde olmaları gerektiği, çocukları ile güven ilişkisi oluşturarak onların arkadaşlarından ve ne yaptıklarından haberdar olmaları gerektiği de vurgulanmıştır. (<http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=haber&id=108> Ulaşım Tarihi:30.11.2007)

Bütün bunların ışığında, okullarımızda şiddetin önlenmesinde sosyal etkinliklerin, diğer bir ifadeyle, sportif, kültürel, sanatsal ve sosyal faaliyetlerin çok önemli bir yeri vardır. Eğitimin bütün taraflarının bunun bilincine varması ve bu bilinçle hareket etmesi eğitimin olmazsa olmaz bir kuralı haline gelmiştir.

2.7. Okul-Aile-Çevre İlişkileri Temelinde Sosyal Etkinlikler

Çağdaş eğitim anlayışının temellerinden birisi de, öğrencilerin sadece okulda değil, okul dışı ortamlarda da eğitilmesinin gerekli olduğu; öğrencilere okulda kazandırılan bilgilerin pekiştirilmesi, uygulamaya dönüştürülmesi ve sürekliliğinin sağlanması için aile ve çevrenin de okulla aynı anlayışa sahip kılınması gerektiğidir.

Çocuklar ve gençler hayata hazırlanırken ilk ve en önemli izlenimlerini aile ve okulda edinmektedirler. Aile ortamında kazandığı özellikler, eğitiminin yanında tüm yaşantısını etkilemektedir. Okulda kazandırılacak özellikler, bu değerler üzerine inşa edileceğinden,

çocuğun, aile ve çevresiyle bir bütün olarak tanınması ve eğitim etkinliklerinde bu özelliklerin göz önüne alınarak ilgili çalışmaların yapılması yararlı olacaktır.

Öğrencileri daha iyi eğitmek yetiştirmek ve hayata hazırlamak için onunla ilgili aile ve çevresinin de desteğini kazanmak gerekmektedir. Aileler, okulda öğrenciye kazandırılan bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları benimsemez, desteklemez ve sürekliliği için uygun ortam hazırlamazsa, okulda verilen eğitimin başarısız olacağı bilinmelidir.

Günümüzde, öğrenci üzerinde belirleyici gücün sadece okul değil, çoğu zaman, okul dışı aile, arkadaş gurubu, içinde yaşadığı çevre, diğer bir ifadeyle okul dışı değişkenlerin daha etkili olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, tek başına okuldaki eğitim etkinlikleriyle çocuğun veya gencin yaşamına yön vermek anlayışı yetersiz ve başarısız olacaktır.

Öğrencinin, okul yaşamına ilişkin sorumluluğu, tek başına yüklenmesi mümkün değildir. Öğrencinin, okul yaşamına ilişkin sorunları; okul yönetimi, öğretmenleri ve ailesi tarafından paylaşıldığı ölçüde hafifler. (Çelik, 2003, s.160).

Öğrenciler yaşamlarının ve günlük zamanlarının büyük çoğunluğunu ev, çok daha az bir kısmını okul ortamında geçirmektedir. Okul, öğrenciyi şekillendirmede tek güç değildir. Okulda öğrencilere kazandırılan özellikler her ne kadar iyi, doğru, yararlı olsa da, okul dışı ortamlar tarafından bozucu etkinin bulunması durumunda okul tarafından kazandırılan bu özellikler öğrenci için bir anlam ifade etmeyecektir. Okulda öğrenilen her şey okul dışına çıkıldığında geçerli olmalı, edinilen tüm yetiler gerçek yaşam alanlarında geçerli bir biçimde kullanılabilir.

Okul, aile ve çevrenin çocuklar ve gençler üzerinde, ortak anlayış, değer ve beklenti içinde olmaları gerekmektedir. Okulun ve çevrenin çocuk üzerindeki etkisinin, okul, aile ve çevrenin farklı beklentilerinin çocuktaki bütünsel gelişimi bozacağı, hatta kişilik bozukluklarına yol açacağı bilinmelidir. Çocuk veya genç hakkında okulun, ailenin ve çevrenin beklentilerini uzlaştırmak gerekmektedir. Bu nedenle, okulda, aile eğitimi çalışmalarına yer verilmelidir. Okul ortamlarında özellikle okul yönetimi bu hizmetlere gereksinim duymalı, bu çalışmaları önemsemeli, planlamalı ve uygulamalıdır. Çevrenin

destek ve beklentisine cevap veremeyen, ailelerle dayanışma yapmayan okul daha nitelikli insan yetiştirmede yetersiz olacaktır.

Sosyal ve kültürel bir kurum olarak okul, çevresinin de sosyal ve kültürel merkezi olmalıdır. Okul, çevresinin kendisinden beklentilerini yerine getirip onunla bütünleşmelidir.

Okul, yöneticilerinin çaba, gayret ve yönlendirmesi, öğretmenlerin ortak bir amaçta birleşip bu amaç doğrultusunda fikir birliği yapmaları ile çevresinin sosyal ve kültürel merkezi olur.

Okul, bir öğretim yılı boyunca yapacağı eğitici ve öğretici çalışmaları, sosyal etkinlikleri, çevreden kopuk olarak yapamaz. Öğretim yılı başında tüm planlamalar yapılır. Çevre koşulları düşünülür. Yapılacak yarışmalar, geziler, incelemeler, turnuvalar, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler; veliler ve okul çevresi ile ilişkilendirilerek hazırlanır.

Okul, asla çevreden ayrı düşünülemez. Öncelikle okulun velileri, okulun doğal çevresidir. Bir de okulun bulunduğu yerleşim birimindeki resmi ve yerel yönetimlerle, sivil toplum kurum ve kuruluşlarını düşünecek olursak okulun çok büyük bir çevresi vardır. Velilerin dışındaki resmi yönetim, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları (dernekler, odalar, vakıflar, kulüpler..vb.) okuldaki her zaman güzel haberler almak isterler. Bu kurum ve kuruluşlar, sağlıklı toplumun, bir ülkenin geleceğinin okullarda şekillendirildiğinin farkındadırlar.

Okulu, çevresi ile bütünleştirmek, okul çevresi ile sıcak iletişim ve ilişkiler kurmak, çağdaş anlayışa sahip okul yöneticilerinin çabasına bağlıdır. Okul yöneticilerinin, bu işe bakışına, koşuşturmasına, çalışmasına bağlıdır. Okul yöneticileri, okulu sosyal ve kültürel bir merkez haline getirmek, ve okul-aile-çevre ilişkilerini sağlam temeller üzerine inşa etmek, ve bu yolla eğitimde kaliteyi arttırmak amacıyla, sosyal etkinliklerin çok önemli bir yeri olduğunun bilincine varmalıdırlar.

Okul yöneticileri, çevrelerindeki kurum ve kuruluşlarla da iletişim kanalları inşa etmeli, buralara ziyaretlere gitmeli, onları okula davet etmelidir. Bazen bir davetiye, açılmaz gibi görünen bir çok kapının açılmasına neden olabilecek, okulun çevre ile iletişimde, çevre tarafından tanınmasında etkili bir referans durumuna gelebilecektir.

2.7.1. Okul-Aile-Çevre İlişkilerini Geliştirme Adına Yapılabilecek Sosyal Etkinlikler

Okullarımız, ailelerle ve çevre ile sıcak iletişim kurmak, okul-aile-çevre ilişkilerini güçlendirmek, okul-öğrenci-veli üçgenini güçlü kılmak için her öğretim yılında aşağıdaki çalışmalara yer vermelidir :

Okul Dergisi : Her okul yılda en az iki defa okul dergisi çıkartmalıdır. Okulda yapılan her türlü çalışmanın yer aldığı, büyük çoğunluğu öğrencilerin emekleriyle meydana gelecek bu okul dergileri, okul çevresindeki tüm kurum ve kuruluşlara, okullara gönderilmeli, öğrenciler aracılığıyla öğrencilerin ailelerine de ulaştırılmalıdır.

Halk Oyunları Ekipleri : Okullarda yurdumuzun çeşitli yörelerine ait halk oyunları ekipleri kurulmalı, okulun açılışında, kapanışında, resmi bayramlarda ekip okulu temsil etmelidir. Ayrıca ekip, çevrede yapılacak açılış ve törenlere gönderilmeli, okulun reklamı canlı olarak yapılmalıdır.

Mezuniyet Töreni : Özellikle öğretim yılı sonunda yapılacak bir mezuniyet töreni, mezun olan öğrenciler ve velileri üzerinde unutulmaz etkiler bırakacak, bu etkinlik velilerin ve çevrenin takdirini toplayacaktır.

Panel - Tartışma ve Bilgi Yarışmaları : Öğrencilerin hazırlayıp sundukları bu tür toplantılar, öğrencilerin kendilerini toplum karşısında ifade edebilmeleri ve özgüven duygularını geliştirebilmeleri açısından çok önemlidir. Bu tür etkinlikler, okulun çevresinde bulunan kurum ve kuruluşlar üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır.

Turnuvalar : Bahar aylarında düzenlenecek okul içi - okul dışı turnuvalar, öğrenci, öğretmen ve velilerde sportif etkinlik, başarıya koşma ve ekip ruhunu kazanmanın yanı sıra aidiyetlik (okula bağlanma-adanma) duygusunu da geliştirmektedir.

Yıl Sonu Sergisi : Öğrencilerin, el emeklerini anne babalarına bir sergi aracılığı ile göstermeleri onlar için çok önemlidir. Anne- babalar da bu sergilerde çocuklarının çalışmalarını görmekten büyük haz ve mutluluk duyarlar.

Tiyatro ve Gösteri Faaliyetleri : Öğrencilerin, yıl sonunda bir tiyatro oyununu ya da bir gösteriyi sahnelemesi, bunu protokolde bulunanlara ve velilere sunması, izleyiciler üzerinde çok etkili olmakta ve büyük ölçüde aile-çevre-okul bütünleşmesi sağlanmaktadır.

Okulun Açılış-Kapanış, Kutlama ve Anma Törenleri: Her okul bu törenlerin gösterişli bir biçimde gerçekleştirilmesine önem vermeli, yapılacak törenlere okul çevresindeki kurum ve kuruluşlar davet edilmelidir. Ulusal Bayramlara, okul, en yüksek derecede hazırlıklarla katılmalı, ya da törenler hazırlamalıdır. Bu törenler ve Ulusal Bayram Törenleri okulun, öğrenci ve öğretmenlerin çevre ile kaynaşmasını, çevrenin okulu daha iyi tanımasını sağlayacak ve çevrenin okula ilgisini ve desteğini artıracaktır.

Ancak bütün bu etkinliklerin gerçekleştirilme sürecinde, okul çevresinin ve velilerinin olumsuz değerlendirmelerine yol açacak , açabilecek durumlara karşı tüm önlemler alınmalıdır ki okulun şöhreti korunsun. Aksi takdirde, –küçük de olsa- yaşanabilecek bir olumsuzluk okulun vizyonunda tamir edilemez yaralar açabilir.

Okullarımızda gerçekleştirilecek sosyal etkinliklerle ve yapılacak çeşitli çalışmalarla, okul, çevresi ve aileler ile kaynaşır, çevresinin sosyal ve kültürel bir merkezi haline dönüşür. Okul yönetiminin ve öğretmenlerin yaratıcılıkları, bu etkinlikleri daha da geliştirecek, zenginleştirilecek ve okulu çevre ile bütünleştirecektir. (<http://fenokulu.net/ogrenci/deneyler.php?op=okulailecevreiliskileri.html>(Ulaşım Tarihi:13.09.2007)

2.8. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, konuyla ilgili olarak yurt dışında ve yurt içinde yapılan araştırmalara yer verilecektir.

2.8.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Sosyal etkinliklerin, eğitimin içerisinde yer alması, daha çok yirminci yüzyılda olmuştur. Bundan nceki yüzyıllarda İngiliz Eğitim Filozofu Herbert Spencer'in görüşleri önemli bir yer tutar. Onun, "kendi kendini yönetim" ilkesine göre eğitim ve öğretimde çocuğun kendi kendine gelişmesi önemlidir. Bu da çocuğun ilgi duyacağı konular üzerinde olmalıdır.

Amerikalı eğitimci John Dewey'de de ders dışı etkinliklerle ilgili önemli görüşlere rastlanmaktadır. Dewey, okulun, yalnızca ders verilen bir yer olmaması gerektiği görüşünü savunmuştur. Ona göre okul, yaşamın gerçek bir rneği olmalıdır. Eğitim ve ğretim, kişinin kendi etkinliğine dayanmalıdır. ocuk, bilgi, beceri ve alışkanlıklarını, etkinlik aracılığıyla kazanmalıdır. Bunun için, okulda, çocuğun, etkinlik yapma, yaratma ve araştırma eğilimlerine büyük lde yer verilmelidir.

İtalyan Angelo Parti, Alman Hermann Lietz ve Paul Geheep gibi eğitimciler, yirminci yüzyılın ilk yarısında, çocuğun kendi kendine etkinliğine, bu arada ders dışı etkinliklere büyük lde yer vermek gerektiği üzerinde ısrarla durmuşlardır. Bu eğitimcilere göre de dört duvar arasında yapılan ğretim yeterli değildir. ocuk, gerçeklerle doğrudan doğruya karşılaştırılmalı, bu sırada ğretmen, gerekli kılavuzluğu yapmalıdır. ocuk, ğretmenin kılavuzluğunda, zamanla bağımsız çalışmaya alıştırılmalıdır. (Binbaşıoğlu, 2000, s.18-19).

2.8.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Sosyal etkinlik kavramına; demokrasi eğitimi, şiddet, disiplin, okul-aile ilişkileri, okula bağlanma-adanma vb. konular içerisinde değinilse de bu alanda, Binbaşıoğlu, C., 2000, "Okulda Ders Dışı Etkinlikler", (MEB, ğretmen Kitapları Dizisi, İstanbul) adlı çalışma, müstakil anlamda oluşturulan tek çalışmadır.

Bu çalışmada, sosyal etkinliklerin, niteliği, önemi ve değeri, sosyal etkinlikleri gerekli kılan etkenler, sosyal etkinliklerin tarihçesi, sosyal etkinlikler kapsamında sınıf içi serbest çalışmalar, öğrenci kulüpleri, ders dışı etkinliklerde yönetici ve öğretmenlerin rolü gibi başlıklar altında, sosyal etkinliklerin eğitim sistemimiz içindeki yeri ve önemine yönelik düşünceler belirtilmiştir.

Sosyal etkinliklerle ilgili olarak oluşturulan makaleler de oldukça sınırlı sayıdadır.

Anılan çalışmaların dışında, sosyal etkinlik ya da bir kısım kaynaklarda geçen adıyla, ders dışı etkinlik kavramı, genel olarak, eğitim sistemimiz içerisinde yönetmeliklerin dışına çıkamamıştır.

Etkililik, okul yöneticilerinin etkililiği, etkili okul, etkili öğretmen vb. kavramlar, son yıllarda ele alınsa da bu kavramları sosyal etkinliklerle birlikte ele alan bir çalışma yoktur. Etkililik, daha çok eğitimin diğer alanları ile birlikte, özellikle okul yöneticiliğinin liderlik boyutu ile birlikte ele alınmıştır.

Bu çalışmada kullanılan veri toplama aracının oluşturulması ve geliştirilmesi sürecinde model alınan “Işıkgöz E, “**Demokrasi Eğitiminde İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Etkililiği**” 1999, (Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya)” adlı çalışma, bu alanda yapılan çalışmalara örnek teşkil etmektedir.

Bu araştırmada, ilköğretim okulu yöneticilerinin demokrasi eğitimindeki etkililiğine yönelik öğretmen ve öğrencilerinin algılarında, etkili olmadıkları sonucuna varılmıştır. Sosyal etkinlikler ile demokrasi eğitimi birbiriyle ilgili kavramlar olarak değerlendirildiğinde varılan sonuç, bu araştırmada varılan sonucu desteklemektedir.

“Tanrıoğen, A, 1988, “**Okul Yöneticilerinin Etkililiği ile Öğretmen Morali Arasındaki İlişkiler**” (Hacettepe Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara)” adlı çalışma, bu alanda yapılan çalışmalara bir diğer örnektir.

Bu araştırmada, okul yöneticilerinin etkililiği ile öğretmen morali arasında olumlu ve doğrusal bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Eğitim alanında yapılan çeşitli araştırmalarda, oluşturulan eserlerde ve makalelerde, sosyal etkinlik, okul yöneticilerinin etkililiği vb. kavramlara paragraflar ya da bölümler içerisinde yer verildiği görülmekle birlikte, bu çalışmaların, bir bütünlük arz ettiği söylenemez.

2.9. Sosyal Etkinliklerle İlgili Projeler

MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği (Ek-2). ekinde yer alan ‘‘Sosyal Etkinlik Proje neri Formu’’ aracılığı ile yeni projeler üretilmesi amaçlansa da bu konuda çok somut adımlar atılamamıştır. Oluşturulan projeler, ülke çapında uygulanabilirlik kazanamamış; ancak kurumlarda ya da eğitim bölgelerinde uygulanabilmiştir.

lke çapına veya geniş alanlara yayılabilen projeler dendiğinde ise uygulanan en kapsamlı proje olarak ‘‘MEB ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı işbirliği ile gerçekleştirilen ‘‘Sosyal Etkinlikler Destek Projesi’’ gösterilebilir.

20 Temmuz 2005’te Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) ve MEB arasında imzalanan ‘‘Sosyal Etkinliklere Destek Projesi Protokolü , MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Eğitim Gönüllüleri Vakfı arasında İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ve bunlara bağlı ilköğretim kurumlarının sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak eğitim amaçlı faaliyetlerine destek verilmesi çerçevesinde düzenlendi.

Bu proje ile, MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği kapsamında resmi ve özel ilköğretim ders programlarının yanında, öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda çalışmalar yürütülmesi amaçlanmış ve Sosyal Etkinliklere Destek Projesi, 2006-2007 Etkinlik Yılı’nda, TEGV’nın 11 eğitim parkı, 53 öğrenim birimi ve 1 il temsilciliği olmak üzere toplam 65 etkinlik noktasında uygulanmış ve 32 ilde bulunan 282 ilköğretim okulu ile toplam 44.993 çocuğa ulaşılmıştır. (<http://www.tegv.org.tr> (Ulaşım Tarihi:25.04.2007)

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması hakkında bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarını belirlemeye yönelik, tarama modelinde olan bu araştırmada tasadüfi örnekleme yöntemi seçilmiştir.

Tarama modelinde, araştırmaya konu olan kişi ya da nesne, kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır. (Karasar, 2002, s.177).

3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Bu araştırmanın evrenini İstanbul İli Avrupa Yakası'nda bulunan genel liselerde, 2006-2007 öğretim yılında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise, İstanbul İli Avrupa Yakası'nda bulunan 10 genel lisede görev yapan ve tasadüfi örnekleme yoluyla seçilen 271 öğretmen oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Algıları Anketi” ve “Kişisel Bilgi Formu” (Ek-1) kullanılmıştır.

3.3.1. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Algıları Anketi

Araştırmacı tarafından geliştirilen anket 36 maddeden oluşmaktadır. Ankette, ifadeler, *Her*

Zaman (4), *Çoğunlukla* (3), *Nadiren* (2), ve *Hiçbir Zaman* (1) olmak üzere 4 aşamalı likert tipi ölçekte değerlendirilmektedir.

Anketin oluşturulma sürecinde, başlangıçta literatür taranmış, ilgili yönetmelikler gözden geçirilmiş, sorular hazırlanmış ve uzman görüşü de alınarak anket oluşturulmuştur.

Ölçeğin güvenilirlik değerleri alfa güvenilirlik katsayısı .874 olarak saptanmıştır.

3.3.2. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, öğretmenlerden, *cinsiyet, yaş, medeni durum, branş, mesleki kıdem, bulunduğu okuldaki görev süresi, rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün etkinliklerini yeterli bulup bulmadığı ve okulunda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulup bulmadığı* hakkında bilgi toplamak üzere geliştirilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Hazırlanan anket, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan izinle (Ek-1) daha önceden belirlenen örneklem grubuna, - İstanbul İli Avrupa Yakası'nda bulunan 10 genel lisede görev yapan 271 öğretmene, 2006–2007 öğretim yılı ikinci döneminde araştırmacı tarafından bizzat uygulanmıştır.

Çizelge1. Anketin Uygulandığı Okulların Belirtildiği Çizelge

SIRA NO	ANKETİN UYGULANDIĞI		KAÇ ÖĞRETMENE ANKET DAĞITILDIĞI	KAÇ ÖĞRETMENDEN ANKET TOPLANDIĞI
	İLÇE	OKUL		
1	BEYOĞLU	DİLNİHAT ÖZYEĞİN LİSESİ	30	30
2	BEYOĞLU	GÜNER AKIN LİSESİ	30	30
3	EYÜP	ALİBEYKÖY LİSESİ	35	35
4	EYÜP	OTAKÇILAR LİSESİ	30	30
5	EYÜP	REFHAN TÜMER LİSESİ	25	21
6	GAZİOSMANPAŞA	KADRİ YÖRÜKOĞLU LİSESİ	30	30
7	GAZİOSMANPAŞA	PLEVNE LİSESİ	35	34
8	KAĞITHANE	KAĞITHANE LİSESİ	20	19
9	ŞİŞLİ	AHMET BUHAN LİSESİ	25	25
10	ŞİŞLİ	KURTULUŞ LİSESİ	20	17
		TOPLAM	280	271

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma kapsamında, deneklerden toplanan veriler, Exel programında bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra istatistiksel analizlerin çözümlenmesinde SPSS (*Statistical For Social Sciences*) for Windows Release 13.0 paket programından yararlanılmıştır.

Araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özelliklerini belirleyici frekans ve yüzde değerleri çıkarılmış, sonra ölçeklerin tüm maddeleri ve toplam puanları için frekans (f) ortalama (x) ve standart sapma (ss) puanları hesaplanmıştır.

- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarının; *cinsiyet* değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için “Bağımsız Grup t-testi”,
- Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen algılarının; *yaş, medeni durum, branş, mesleki kıdem ve bulunduğu okuldaki görev süresi* değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için “Tek Yönlü Anova Testi”, (Tek Yönlü Varyans Analizi)
- Tek Yönlü Anova Testi (Tek Yönlü Varyans Analizi) sonucunda farkın hangi gruplarda olduğunu belirlemek için “Post Hoc Tukey testi” kullanılmıştır.
- Araştırmada kullanılan ölçeğe uygun olarak, elde edilen görüşlerin aritmetik ortalamaları değerlendirilirken şu aralıklar göz önünde bulundurulmuştur:

Çizelge 2. Aritmetik Ortalamaların Değerlendirilmesinde Göz önünde Bulundurulan

Aralıklara İlişkin Çizelge

<i>Verilen Ağırlık</i>	<i>Seçenekler</i>	<i>Sınırı</i>
1	Hiçbir Zaman	1.00-1.74
2	Nadiren	1.75-2.49
3	Çoğunlukla	2.50-3.24
4	Her Zaman	3.25-4.00

BÖLÜM IV

4.BULGULAR

Bu bölümde araştırma sürecinde elde edilen demografik verilere göre örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin cinsiyet, yaş, medeni durum, branş, mesleki kıdem ve bulunduğu okuldaki çalışma süresi değişkenine ait bulgulara yer verilmiştir.

4.1.Örneklem Grubunun Genel Yapısına İlişkin Bulgular

Çizelge 3.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%	% _{gec}	% _{yig}
Erkek	159	58,7	58,7	58,7
Kadın	112	41,3	41,3	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 3.'de görüldüğü üzere, örneklem grubu 112'si kadın (%41,3), 159'u erkek (%58,7) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

Çizelge 4.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Dağılımı

Yaş	f	%	% _{gec}	% _{yig}
25 yaş altı	17	6,3	6,3	6,3
26–30 yaş	112	41,3	41,3	47,6
31–35 yaş	57	21,0	21,0	68,6
36–40 yaş	39	14,4	14,4	83,0
41 yaş ve üzeri	46	17,0	17,0	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 4.'de görüldüğü üzere, örneklem grubu 17'si 25 yaş ve altı (%6,3), 112'si 26-30 yaş (%41,3), 57'si 31-35 yaş (%21,0), 39'u 36-40 yaş (%14,4) ve 46'sı 41 yaş ve üzeri (%17,0) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

Çizelge 5.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı

Yaş	f	%	% _{gec}	% _{yig}
Evli	158	58,3	58,3	58,3
Bekâr	107	39,5	39,5	97,8
Diğer	6	2,2	2,2	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 5.'de görüldüğü üzere, örneklem grubu 158'i evli (%58,3), 107'si bekar (%39,5) ve 6'sı diğer (%2,2) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

Çizelge 6.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Branş Değişkenine Göre Dağılımı

Branş	f	%	% _{gec}	% _{yig}
Türk Dili ve Edebiyatı	51	18,8	18,8	18,8
Matematik	42	15,5	15,5	34,3
Tarih	24	8,9	8,9	43,2
Coğrafya	22	8,1	8,1	51,3
Biyoloji	18	6,6	6,6	57,9
Fizik	15	5,5	5,5	63,5
Kimya	15	5,5	5,5	69,0
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	11	4,1	4,1	73,1
Yabancı Dil	23	8,5	8,5	81,5
Müzik	5	1,8	1,8	83,4
Resim	7	2,6	2,6	86,0
Beden Eğitimi	9	3,3	3,3	89,3
Bilgisayar	3	1,1	1,1	90,4
Rehber Öğretmen	7	2,6	2,6	93,0
Felsefe	16	5,9	5,9	98,9
Diğerleri	3	1,1	1,1	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 6.'da görüldüğü üzere, örneklem grubu 51'i Türk dili ve Edebiyatı (%18,8), 42'si Matematik (%15,5), 24'ü Tarih (%8,9), 22'si Coğrafya (%8,1), 18'i Biyoloji (%6,6), 15'i Fizik(%5,5), 15'i Kimya (%5,5), 11'i Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (%4,1), 23'ü Yabancı Dil (%8,5), 5'i Müzik (%1,8), 7'si Resim (%2,6), 9'u Beden Eğitimi (%3,3), 3'ü Bilgisayar (%1,1), 7'si Rehber Öğretmen (%2,6), 16'sı Felsefe (%5,9) ve 3'ü (%1,1) diğer branş olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

Çizelge 7.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Dağılımı

Kıdem	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>%_{gec}</i>	<i>%_{yig}</i>
1-5 yıl	79	29,2	29,2	29,2
6-10 yıl	100	36,9	36,9	66,1
11-15 yıl	53	19,6	19,6	85,6
16-19 yıl	14	5,2	5,2	90,8
20 yıl ve üzeri	25	9,2	9,2	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 7.'de görüldüğü üzere, örneklem grubu 79'u 1-5 ve yıl (%29,2), 100'ü 6-10 yıl (%36,9), 53'ü 11-15 yıl (%19,6), 14'ü 16-19 yıl (%5,2) ve 25'i 20 yıl ve üzere (%9,2) kıdemli olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

Çizelge 8.Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Bulunduğu Okuldaki Çalışma Süresi Değişkenine Göre Dağılımı

Kıdem	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>%_{gec}</i>	<i>%_{yig}</i>
1-2 yıl	92	33,9	33,2	33,9
3-5 yıl	90	33,2	33,2	67,2
6-10 yıl	60	22,1	22,1	89,3
11 yıl ve üzeri	29	10,7	10,7	100,0
Toplam	271	100,0	100,0	

Çizelge 8.'de görüldüğü üzere, örneklem grubu 92'si 1-2 yıl (%33,9), 90'ı 3-5 yıl (%33,2), 60'ı 6-10 yıl (%22,1) ve 29'u 11 yıl ve üzeri (%10,7) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

4.2.Bağımlı Değişkenlere İlişkin Bulgular

Çizelge 9.Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Ortalamalarına Ait Sonuçlar

S.N.	Sorular	x	ss	Görüş Düzeyi
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	2,96	0,78	Çoğunlukla
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	2,23	0,83	Nadiren
3	Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.	2,84	0,74	Çoğunlukla
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.	2,78	0,79	Çoğunlukla
5	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.	3,68	0,67	Her Zaman
6	Sosyal etkinliklerin, dersleri ve planlanan eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmamasını istemektedir.	1,99	0,85	Nadiren
7	Akademik başarıyı, her zaman, sosyal etkinliklerde elde edilen başarının önünde tutmaktadır.	2,63	0,94	Çoğunlukla
8	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde elde edilen başarıların okul imajını olumlu etkilemesi için çaba göstermektedir.	3,51	0,64	Her Zaman
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.	3,35	0,82	Her Zaman
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	2,80	0,87	Çoğunlukla
11	Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.	3,01	0,76	Çoğunlukla
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.	2,62	0,87	Çoğunlukla
13	Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	3,40	1,03	Her Zaman
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	2,58	0,87	Çoğunlukla
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	2,77	0,88	Çoğunlukla

16	Sosyal etkinliklerin planlama ve uygulanmasına yönelik kararları,- öğretmen ve öğrencilerin fikirlerini göz ardı ederek-, tek başına almaktadır.	3,36	0,85	Her Zaman
17	En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.	2,24	0,94	Nadiren
18	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, mevcut veya olası sorunlara duyarsız kalmaktadır.	3,45	0,71	Her Zaman
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	2,75	0,71	Çoğunlukla
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	2,32	0,92	Nadiren
21	Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.	3,24	0,82	Çoğunlukla
22	Öğretmenlerin; öğrencilerin, sosyal etkinliklere özendirilmesine yönelik çalışmalar yapmasını engellemektedir.	3,65	0,70	Her Zaman
23	Öğrenci ve öğretmenlerle olan iletişimde, öğretmen ve öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılma düzeyleri, onlarla iletişim düzeyini etkilemektedir.	2,23	0,78	Nadiren
24	Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	3,39	1,09	Her Zaman
25	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	2,96	0,82	Çoğunlukla
26	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.	3,58	0,76	Her Zaman
27	Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.	3,75	0,63	Her Zaman
28	Yapılan yarışma ve turnuvalarda öğretmen ve öğrencilerin, stres karşısındaki durumlarını göz önünde bulundurmaktadır.	2,82	0,80	Çoğunlukla
29	Sosyal etkinliklerde başarılı olan öğretmen ve öğrencileri övmekten ve ödüllendirmekten kaçınmaktadır.	3,48	0,87	Her Zaman
30	Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin ders başarılarının, yapılan sosyal etkinlik çalışmalarından olumsuz etkilendiğini savunmaktadır.	3,42	0,74	Her Zaman
31	Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	3,12	0,77	Çoğunlukla
32	Sosyal etkinliklerin, okul disiplinini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.	3,57	0,77	Her Zaman
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	2,28	0,97	Nadiren

34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	2,92	0,77	Çoğunlukla
35	Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.	3,11	0,79	Çoğunlukla
36	Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.	2,83	0,91	Çoğunlukla

Çizelge 9’da genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin ortalamalarına ait sonuçlar verilmiştir. Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlikleri genellikle desteklemedikleri görülmektedir. Anket maddelerinden en yüksek ortalama [$x=3,75$] “Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.” maddesi, en düşük ortalama ise [$x=1,99$] “Sosyal etkinliklerin, dersleri ve planlanan eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmamasını istemektedir.” maddesine verilmiştir. Bu sonuçlar, okul müdürlerinin okullardaki sosyal etkinlik uygulamalarında etkin olmadıklarını göstermektedir.

4.3. Bağımlı Değişkenlerin Bağımsız Değişkenlerle Olan; Değişip Değişmediğini Test Etmek İçin Yapılan Değerlendirmeler

4.3.1. “Cinsiyet” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 10. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Analizi Sonuçları

No	Madde	Kadın		Erkek		sd	t	p
		n=112		n=159				
		x	ss	x	ss			
5	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.	3,81	0,53	3,58	0,74	269	-2,79	0,006
17	En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.	2,48	0,92	2,06	0,93	269	-3,68	0,000
21	Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.	3,37	0,75	3,14	0,86	269	-2,19	0,029
27	Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.	3,85	0,47	3,67	0,72	269	-2,26	0,024

Çizelge 10.'da genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin t-testi sonuçları verilmiştir. Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.*” maddesinde kadın ve erkek öğretmenler arasında kadın öğretmenler lehine anlamlı bir fark [$p=0,006$] saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler gösterdikleri düşüncesindedirler.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.*” maddesinde kadın ve erkek öğretmenler arasında kadın öğretmenler lehine anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin en büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurguladıklarını düşünmektedirler.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.*” maddesinde kadın ve erkek öğretmenler arasında kadın öğretmenler lehine anlamlı bir fark [$p=0,029$] saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin, okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.” düşüncesindedirler.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.*” maddesinde kadın ve erkek öğretmenler arasında kadın öğretmenler lehine anlamlı bir fark [$p=0,006$] saptanmıştır. Bu

sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.” düşüncesindedirler. Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

4.3.2. “Yaş” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 11. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	25 yaş ve altı		26–30 yaş		31–35 yaş		36–40 yaş		41 yaş ve üzeri	
		<i>f</i> =17	<i>f</i> =112	<i>f</i> =57	<i>f</i> =39	<i>f</i> =46					
		<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	2,94	0,83	2,84	0,75	2,89	0,79	2,97	0,81	3,30	0,70
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	3,12	0,70	2,74	0,90	2,60	0,82	2,74	0,79	3,11	0,90
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	2,47	0,72	2,42	0,88	2,47	0,91	2,79	0,95	2,93	0,65
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	2,94	0,83	2,54	0,89	2,84	0,90	2,90	0,91	3,11	0,67
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	2,82	0,53	2,65	0,74	2,65	0,69	2,79	0,70	3,07	0,65
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	3,12	0,70	2,92	0,83	2,77	0,85	2,85	0,81	3,30	0,73
25	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	3,94	0,24	3,79	0,50	3,54	0,91	3,67	0,70	3,87	0,45
31	Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	2,88	0,86	2,38	1,01	2,14	0,90	2,15	0,81	2,11	1,04
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	2,94	0,83	2,84	0,75	2,89	0,79	2,97	0,81	3,30	0,70

Çizelge 11.A. Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler		
					Ortalaması	F	p
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	Gruplar Arası	7,338	4	1,835	3,126	0,015
		Grup İçi	156,130	266	0,587		
		TOPLAM	163,469	270			
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	Gruplar Arası	8,970	4	2,243	3,061	0,017
		Grup İçi	194,867	266	0,733		
		TOPLAM	203,838	270			
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	11,313	4	2,828	3,900	0,004
		Grup İçi	192,886	266	0,725		
		TOPLAM	204,199	270			
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	12,846	4	3,211	4,349	0,002
		Grup İçi	196,424	266	0,738		
		TOPLAM	209,269	270			
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	Gruplar Arası	6,399	4	1,600	3,273	0,012
		Grup İçi	130,036	266	0,489		
		TOPLAM	136,435	270			
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	Gruplar Arası	9,031	4	2,258	2,725	0,030
		Grup İçi	220,394	266	0,829		
		TOPLAM	229,424	270			
25	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	Gruplar Arası	8,576	4	2,144	3,299	0,012
		Grup İçi	172,893	266	0,650		
		TOPLAM	181,469	270			
31	Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	Gruplar Arası	8,469	4	2,117	3,711	0,006
		Grup İçi	151,752	266	0,570		
		TOPLAM	160,221	270			
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	Gruplar Arası	10,261	4	2,565	2,792	0,027
		Grup İçi	244,425	266	0,919		
		TOPLAM	254,686	270			

Çizelge 11.B. Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ort. Fark	sh	p
1	26–30 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,46506	0,134	0,006
10	31–35 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,5122	0,170	0,023
14	41 yaş ve üzeri	26–30 yaş	0,51514	0,149	0,006
15	26–30 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,57298	0,150	0,002
19	26–30 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,41343	0,122	0,007
	31–35 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,41609	0,139	0,024
20	26–30 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,46584	0,159	0,031
25	31–35 yaş	41 yaş ve üzeri	-0,53242	0,160	0,009
31	25 yaş altı	41 yaş ve üzeri	-0,67903	0,214	0,015
33	25 yaş altı	41 yaş ve üzeri	0,773657	0,272	0,038

Çizelge 11.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,015] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde, öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,017] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 30-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının*

oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.” maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,004] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,012] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 26-30 yaş grubu, 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,030] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [p=0,012] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,006$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin yaş gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,027$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı yaş gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

4.3.3. “Medeni Durum” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 12. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	Evli		Bekâr		Diğer	
		$f=158$		$f=107$		$f=6$	
		x	SS	x	SS	x	SS
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir	2,35	0,79	2,03	0,83	2,67	1,21
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır	3,44	0,78	3,18	0,88	3,83	0,41
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir	2,73	0,79	2,39	0,94	3,50	0,84
13	Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır	3,25	1,14	3,59	0,82	4,00	0,00
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir	2,68	0,79	2,35	0,91	3,83	0,41

20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır	2,51	0,86	2,03	0,92	2,83	1,33
26	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir	3,63	0,67	3,58	0,79	2,33	1,51
27	Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır	3,85	0,42	3,58	0,84	3,83	0,41

Çizelge 12.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir	Gruplar Arası	7,712	2	3,856	5,802	0,003
		Grup İçi	178,104	268	0,665		
		TOPLAM	185,815	270			
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır	Gruplar Arası	5,948	2	2,974	4,492	0,012
		Grup İçi	177,447	268	0,662		
		TOPLAM	183,395	270			
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir	Gruplar Arası	7,342	2	3,671	5,007	0,007
		Grup İçi	196,496	268	0,733		
		TOPLAM	203,838	270			
13	Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır	Gruplar Arası	12,239	2	6,120	8,460	0,000
		Grup İçi	193,849	268	0,723		
		TOPLAM	206,089	270			
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir	Gruplar Arası	9,379	2	4,689	4,557	0,011
		Grup İçi	275,780	268	1,029		
		TOPLAM	285,159	270			
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır	Gruplar Arası	16,983	2	8,492	12,156	0,000
		Grup İçi	187,216	268	0,699		
		TOPLAM	204,199	270			
26	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir	Gruplar Arası	16,181	2	8,091	10,168	0,000
		Grup İçi	213,243	268	0,796		
		TOPLAM	229,424	270			
27	Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır	Gruplar Arası	9,765	2	4,882	8,834	0,000
		Grup İçi	148,117	268	0,553		
		TOPLAM	157,882	270			

Çizelge 12.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Medeni Durum	(J) Medeni Durum	Ort. Fark	sh	p
2	Evli	Bekâr	0,320	0,102	0,005
9	Evli	Bekâr	0,265	0,102	0,026
12	Evli	Bekâr	0,342	0,106	0,004
13	Evli	Bekâr	-0,336	0,127	0,024
14	Evli	Bekâr	0,338	0,105	0,004
		Diğer	-1,150	0,348	0,003
20	Evli	Bekâr	0,478	0,112	0,000
26	Evli	Bekâr	1,300	0,309	0,000
27	Evli	Bekâr	0,275	0,077	0,001

Çizelge 12.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin medeni durum değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [p=0,003] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarısız davranmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [p=0,012] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [p=0,007]

saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum grupları arasında anlamlı bir fark [$p=0,011$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli, bekar ve diğer öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.*” maddesinde öğretmenlerin medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin

medeni durum gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı yaş gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

4.3.4. “Branş” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 13.Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Branş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Branş	Madde <i>f</i>	1		2		15		26		34		35	
		<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>
Türk Dili ve Edebiyatı	51	2,84	0,88	2,10	0,90	2,71	0,88	3,49	0,88	2,86	0,87	3,04	0,82
Matematik	42	3,02	0,60	2,31	0,68	2,64	0,69	3,57	0,74	2,79	0,68	3,19	0,63
Tarih	24	2,92	0,58	2,17	0,82	2,79	0,78	3,75	0,44	2,88	0,74	3,29	0,81
Coğrafya	22	3,05	0,79	2,27	0,77	3,23	0,81	3,55	0,67	3,14	0,64	3,36	0,66
Biyoloji	18	2,61	0,92	1,78	0,81	2,11	1,13	3,56	0,86	2,56	0,78	2,67	0,97
Fizik	15	3,67	0,49	2,67	0,90	3,20	0,77	3,40	1,06	3,47	0,64	3,53	0,64
Kimya	15	3,13	0,92	2,40	0,74	3,00	0,85	3,87	0,35	2,73	0,88	2,87	0,92
Din Kül. ve Ahlak Bil.	11	3,36	0,67	3,09	0,94	3,27	1,01	2,64	1,36	3,64	0,81	3,64	0,81
Yabancı Dil	23	2,70	0,93	2,13	0,81	2,57	0,84	3,70	0,56	2,91	0,67	3,04	0,56
Müzik	5	3,00	1,00	2,40	0,55	3,40	0,55	4,00	0,00	3,40	0,55	3,80	0,45
Resim	7	2,86	0,69	1,43	0,79	2,86	0,90	3,86	0,38	2,57	0,98	2,71	0,76
Beden Eğitimi	9	3,00	0,87	2,22	0,83	2,89	0,78	3,67	0,71	2,89	0,60	3,00	0,71
Bilgisayar	3	2,67	0,58	2,00	1,00	2,33	0,58	4,00	0,00	3,00	0,00	2,67	1,15
Rehber Öğretmen	7	2,29	0,49	1,86	0,69	2,14	0,90	3,57	0,79	2,43	0,79	2,43	0,98
Felsefe	16	3,06	0,44	2,38	0,62	2,81	0,91	3,75	0,45	2,94	0,68	2,94	0,68
Diğerleri	3	3,00	0,00	2,67	0,58	3,00	1,00	3,67	0,58	3,00	0,00	3,33	0,58

Çizelge 13.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	Gruplar Arası	18,310	15	1,221	2,144	0,009
		Grup İçi	145,159	255	0,569		
		TOPLAM	163,469	270			
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	Gruplar Arası	23,327	15	1,555	2,440	0,002
		Grup İçi	162,489	255	0,637		
		TOPLAM	185,815	270			
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	20,616	15	1,374	2,344	0,004
		Grup İçi	149,539	255	0,586		
		TOPLAM	170,155	270			
26	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.	Gruplar Arası	26,297	15	1,753	2,443	0,002
		Grup İçi	182,972	255	0,718		
		TOPLAM	209,269	270			
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	Gruplar Arası	15,466	15	1,031	1,846	0,029
		Grup İçi	142,416	255	0,558		
		TOPLAM	157,882	270			
35	Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.	Gruplar Arası	21,050	15	1,403	2,245	0,006
		Grup İçi	145,629	255	0,571		
		TOPLAM	166,679	270			

Çizelge 13.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Branş	(J) Branş	Ort. Fark	sh	p
1	Fizik	Türk Dili ve Edebiyatı	0,824	0,222	0,022
		Biyoloji	1,056	0,264	0,008
		Yabancı Dil	0,971	0,250	0,013
		Rehber Öğretmen	1,381	0,345	0,008
2	Din Kül. ve Ahl. Bil.	Türk Dili ve Edebiyatı	0,993	0,265	0,020
		Biyoloji	1,313	0,305	0,003
		Resim	1,662	0,386	0,002
15	Din Kül. ve Ahl. Bil.	Biyoloji	1,162	0,324	0,034
	Fizik	Biyoloji	1,089	0,296	0,025
	Coğrafya	Biyoloji	1,116	0,269	0,005
26	Din Kül. ve Ahl. Bil.	Matematik	-0,935	0,253	0,024
		Tarih	-1,114	0,272	0,006
		Kimya	-1,230	0,297	0,005
		Yabancı Dil	-1,059	0,274	0,013
34	Biyoloji	Fizik	-0,911	0,261	0,046
		Din Kül. ve Ahl. Bil.	-1,081	0,286	0,018
35	Din Kül. ve Ahl. Bil.	Biyoloji	0,970	0,289	0,049

Çizelge 13.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin branş değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır..” maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [$p=0,009$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Fizik ile Türk Dili ve Edebiyatı, Yabancı Dil ve Rehber öğretmenler arasında Fizik öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki

becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.” maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Türk Dili ve Edebiyatı, Biyoloji ve Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [p=0,004] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.”* maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Biyoloji öğretmenleri ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fizik ve Coğrafya öğretmenleri arasında Biyoloji öğretmenlerinin aleyhine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Matematik, Tarih, Kimya ve Yabancı Dil öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin aleyhine olduğu saptanmıştır..

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin branş değişkeninde anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Biyoloji öğretmenleri

arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı branş gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

4.3.5. “Mesleki Kıdem” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 14. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	20 Yıl ve									
		1–5 Yıl		6–10 Yıl		11–15 Yıl		16–20 Yıl		Üzeri	
		$f=79$	$f=100$	$f=53$	$f=14$	$f=25$	x	ss	x	ss	x
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	2,84	0,76	2,85	0,78	3,23	0,70	2,71	0,83	3,32	0,75
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	2,46	0,86	2,44	0,90	2,70	0,80	2,86	0,77	3,08	0,76
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	2,63	0,92	2,65	0,89	3,00	0,78	2,93	0,83	3,16	0,75
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	2,68	0,67	2,64	0,76	2,94	0,53	2,50	0,76	3,16	0,75
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	2,18	0,98	2,18	0,91	2,62	0,77	2,07	0,73	2,88	0,83
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	2,51	1,04	2,32	0,93	1,96	0,81	2,36	1,01	2,04	1,06
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	2,80	0,77	2,86	0,77	3,13	0,65	2,57	0,85	3,24	0,83

Çizelge 14.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler		
					Ortalaması	F	p
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	Gruplar Arası	10,278	4	2,569	4,462	0,002
		Grup İçi	153,191	266	0,576		
		TOPLAM	163,469	270			
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	Gruplar Arası	11,240	4	2,810	3,874	0,004
		Grup İçi	192,959	266	0,725		
		TOPLAM	204,199	270			
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	9,876	4	2,469	3,294	0,012
		Grup İçi	199,393	266	0,750		
		TOPLAM	209,269	270			
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	Gruplar Arası	8,617	4	2,154	4,483	0,002
		Grup İçi	127,819	266	0,481		
		TOPLAM	136,435	270			
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	Gruplar Arası	17,124	4	4,281	5,364	0,000
		Grup İçi	212,300	266	0,798		
		TOPLAM	229,424	270			
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	Gruplar Arası	11,081	4	2,770	3,025	0,018
		Grup İçi	243,606	266	0,916		
		TOPLAM	254,686	270			
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	Gruplar Arası	8,184	4	2,046	3,560	0,008
		Grup İçi	152,864	266	0,575		
		TOPLAM	161,048	270			

Çizelge 14.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Kıdem	(J) Kıdem	Ort. Fark	sh	p
1	1-5 yıl	11-15 yıl	-0,391	0,135	0,033
		20 yıl ve üzeri	-0,485	0,174	0,045
14	1-5 yıl	20 yıl ve üzeri	-0,624	0,195	0,014
	6-10 yıl	20 yıl ve üzeri	-0,640	0,190	0,008
15	1-5 yıl	20 yıl ve üzeri	-0,527	0,199	0,044
19	1-5 yıl	20 yıl ve üzeri	-0,476	0,159	0,025
20	1-5 yıl	11-15 yıl	-0,445	0,159	0,042
		20 yıl ve üzeri	-0,703	0,205	0,006
33	1-5 yıl	11-15 yıl	0,544	0,170	0,013
34	16-19 yıl	20 yıl ve üzeri	-0,669	0,253	0,046

Çizelge 14.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin mesleki kıdem değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [p=0,002] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [p=0,004] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl ve 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,012$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,002$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,002$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.*” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,018$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.” maddesinde öğretmenlerin mesleki kıdem gruplarında anlamlı bir fark [p=0,018] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 16-19 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı mesleki kıdem gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [p>.05] saptanmamıştır.

4.3.6. “Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 15.Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	11 Yıl ve							
		1–2 Yıl		3–5 Yıl		6–10 Yıl		Üzeri	
		<i>f</i> =92		<i>f</i> =90		<i>f</i> =60		<i>f</i> =29	
		<i>x</i>	SS	<i>x</i>	SS	<i>x</i>	SS	<i>x</i>	SS
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	2,29	0,79	2,00	0,82	2,42	0,79	2,34	0,94
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.	3,51	0,73	3,14	0,89	3,38	0,80	3,38	0,82
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	2,96	0,81	2,54	0,88	2,82	0,95	3,03	0,68
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	2,82	0,94	2,56	0,89	2,93	0,80	3,00	0,71
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	2,47	1,06	2,26	0,92	1,98	0,87	2,38	0,90
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	2,99	0,79	2,69	0,77	3,13	0,65	2,93	0,80
36	Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.	3,04	0,91	2,70	0,95	2,85	0,82	2,52	0,78

Çizelge 15.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler		
					Ortalaması	F	p
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	Gruplar Arası	7,604	3	2,535	3,798	0,011
		Grup İçi	178,211	267	0,667		
		TOPLAM	185,815	270			
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.	Gruplar Arası	6,273	3	2,091	3,152	0,025
		Grup İçi	177,122	267	0,663		
		TOPLAM	183,395	270			
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	Gruplar Arası	9,740	3	3,247	4,466	0,004
		Grup İçi	194,097	267	0,727		
		TOPLAM	203,838	270			
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	7,455	3	2,485	3,288	0,021
		Grup İçi	201,814	267	0,756		
		TOPLAM	209,269	270			
33	Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	Gruplar Arası	8,851	3	2,950	3,204	0,024
		Grup İçi	245,835	267	0,921		
		TOPLAM	254,686	270			
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	Gruplar Arası	7,975	3	2,658	4,637	0,004
		Grup İçi	153,073	267	0,573		
		TOPLAM	161,048	270			
36	Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.	Gruplar Arası	8,574	3	2,858	3,572	0,015
		Grup İçi	213,617	267	0,800		
		TOPLAM	222,192	270			

Çizelge 15.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Yıl	(J) Yıl	Ort. Fark	sh	p
2	6-10 yıl	3-5 yıl	0,417	0,136	0,013
9	1-2 yıl	3-5 yıl	0,366	0,121	0,014
10	3-5 yıl	1-2 yıl	-0,412	0,126	0,007
		11 yıl ve üzeri	-0,490	0,182	0,038
15	3-5 yıl	6-10 yıl	-0,378	0,145	0,047
33	1-2 yıl	6-10 yıl	0,484	0,159	0,014
34	1-2 yıl	3-5 yıl	0,300	0,112	0,039
36	1-2 yıl	3-5 yıl	0,343	0,133	0,049
		11 yıl ve üzeri	0,526	0,190	0,031

Çizelge 15.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin bulunduğu okuldaki görev süresi değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında, anlamlı bir fark [$p=0,011$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duysız davranmaktadır.*” maddesinde, öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,025$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,004$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 1-2 yıl ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,021$]

saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında farkın, 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,024$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,004$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.”* maddesinde öğretmenlerin bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,015$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için, bulunduğu okuldaki görev süresi gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

4.3.7. “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 16. Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	Fikrim							
		Evet		Hayır		Kısmen		Yok	
		<i>f</i> =87	<i>f</i> =66	<i>f</i> =96	<i>f</i> =22	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>
<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>		
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	3,30	0,73	2,50	0,66	2,94	0,75	3,05	0,72
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	2,55	0,85	1,76	0,63	2,23	0,79	2,36	0,85
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.	3,11	0,71	2,45	0,68	2,86	0,69	2,77	0,81
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	2,99	0,80	2,50	0,69	2,82	0,77	2,64	0,95
11	Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.	3,03	0,88	2,48	0,86	2,78	0,78	2,86	0,94
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.	3,25	0,67	2,55	0,75	3,06	0,69	3,18	0,85
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	2,93	0,87	2,15	0,73	2,61	0,83	2,77	0,92
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	2,89	0,78	2,17	0,80	2,59	0,90	2,50	0,80
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	3,07	0,77	2,41	0,86	2,76	0,87	2,77	1,02
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	2,95	0,70	2,44	0,70	2,77	0,61	2,82	0,91
24	Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	2,56	0,87	1,88	0,77	2,41	0,99	2,36	0,79
25	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	3,13	1,21	3,53	1,01	3,63	0,90	2,95	1,33
31	Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	3,17	0,81	2,65	0,79	2,91	0,81	3,23	0,69
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	3,37	0,61	2,95	0,77	3,08	0,78	2,77	1,02
35	Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.	3,18	0,76	2,62	0,67	2,88	0,77	2,91	0,81

Çizelge 16.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	Gruplar Arası	24,159	3	8,053	15,434	0,000
		Grup İçi	139,309	267	0,522		
		TOPLAM	163,469	270			
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	Gruplar Arası	24,128	3	8,043	13,281	0,000
		Grup İçi	161,688	267	0,606		
		TOPLAM	185,815	270			
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.	Gruplar Arası	9,586	3	3,195	5,313	0,001
		Grup İçi	160,569	267	0,601		
		TOPLAM	170,155	270			
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	Gruplar Arası	11,459	3	3,820	5,301	0,001
		Grup İçi	192,379	267	0,721		
		TOPLAM	203,838	270			
11	Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.	Gruplar Arası	20,287	3	6,762	13,306	0,000
		Grup İçi	135,698	267	0,508		
		TOPLAM	155,985	270			
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.	Gruplar Arası	23,414	3	7,805	11,408	0,000
		Grup İçi	182,674	267	0,684		
		TOPLAM	206,089	270			
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	Gruplar Arası	19,526	3	6,509	9,410	0,000
		Grup İçi	184,673	267	0,692		
		TOPLAM	204,199	270			
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	Gruplar Arası	16,375	3	5,458	7,556	0,000
		Grup İçi	192,894	267	0,722		
		TOPLAM	209,269	270			
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	Gruplar Arası	10,131	3	3,377	7,139	0,000
		Grup İçi	126,305	267	0,473		
		TOPLAM	136,435	270			
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	Gruplar Arası	18,745	3	6,248	7,919	0,000
		Grup İçi	210,680	267	0,789		
		TOPLAM	229,424	270			
24	Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	Gruplar Arası	16,814	3	5,605	4,898	0,002
		Grup İçi	305,503	267	1,144		
		TOPLAM	322,317	270			
25	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	Gruplar Arası	12,050	3	4,017	6,330	0,000
		Grup İçi	169,419	267	0,635		
		TOPLAM	181,469	270			

31	Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	Gruplar Arası	9,931	3	3,310		
		Grup İçi	150,290	267	0,563	5,881	0,001
		TOPLAM	160,221	270			
34	Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	Gruplar Arası	12,142	3	4,047		
		Grup İçi	148,906	267	0,558	7,257	0,000
		TOPLAM	161,048	270			
35	Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.	Gruplar Arası	17,683	3	5,894		
		Grup İçi	148,996	267	0,558		
		TOPLAM	166,679	270		10,562	0,000

Çizelge 16.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Düzey	(J) Düzey	Ort. Fark	sh	p
1	Evet	Hayır	0,799	0,118	0,000
		Kısmen	0,361	0,107	0,005
2	Evet	Hayır	0,794	0,127	0,000
		Kısmen	0,323	0,115	0,028
4	Evet	Hayır	0,489	0,127	0,001
10	Evet	Hayır	0,550	0,139	0,001
11	Evet	Hayır	0,707	0,116	0,000
12	Evet	Hayır	0,780	0,135	0,000
		Kısmen	0,316	0,122	0,050
14	Evet	Hayır	0,718	0,136	0,000
15	Evet	Hayır	0,660	0,139	0,000
19	Evet	Hayır	0,515	0,112	0,000
20	Evet	Hayır	0,684	0,145	0,000
24	Evet	Kısmen	-0,499	0,158	0,010
25	Evet	Hayır	0,521	0,130	0,000
31	Evet	Hayır	0,413	0,122	0,005
		Fikrim yok	0,595	0,179	0,006
34	Evet	Hayır	0,563	0,122	0,000
		Kısmen	0,309	0,111	0,028
35	Evet	Hayır	0,683	0,122	0,000
		Kısmen	0,332	0,111	0,016

Çizelge 4.1.2.8.'de genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin, “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin, “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,001$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “Rehber öğretmeni olduğu sosyal

etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,001$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yönetici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde

öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,002$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın “evet” cevabını veren öğretmenler ile “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “kısmen” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci*

motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,001$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “fikrim yok” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı “rehber olduğu sosyal etkinlik

kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeylerindeki” öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [p>.05] saptanmamıştır.

4.3.7. “Okulda Yapılan Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Bulgular

Çizelge 17.Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Okulda Yapılan Sosyal Etkinliklerin Yeterlilik Düzeyi Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

No	Madde	Fikrim							
		Evet f =81		Hayır f =59		Kısmen f =130		Yok f =1	
		x	ss	x	ss	x	ss	x	ss
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	3,43	0,65	2,41	0,72	2,91	0,70	3,00	.
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	2,62	0,92	1,75	0,58	2,20	0,75	3,00	.
3	Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.	3,26	0,67	2,37	0,67	2,79	0,68	2,00	.
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.	3,15	0,82	2,39	0,77	2,73	0,69	3,00	.
5	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.	3,70	0,60	3,41	0,98	3,78	0,48	4,00	.

Çizelge 17.A.Anova Tablosu

No	Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	Gruplar Arası	36,462	3	12,154	25,551	0,000
		Grup İçi	127,006	267	0,476		
		TOPLAM	163,469	270			
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	Gruplar Arası	26,693	3	8,898	14,930	0,000
		Grup İçi	159,122	267	0,596		
		TOPLAM	185,815	270			
3	Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.	Gruplar Arası	28,112	3	9,371	20,721	0,000
		Grup İçi	120,744	267	0,452		
		TOPLAM	148,856	270			
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.	Gruplar Arası	20,322	3	6,774	12,071	0,000
		Grup İçi	149,833	267	0,561		
		TOPLAM	170,155	270			
5	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.	Gruplar Arası	5,975	3	1,992	4,620	0,004
		Grup İçi	115,095	267	0,431		
		TOPLAM	121,070	270			

Çizelge 17.B.Post Hoc Tukey Testi Sonuçları

Madde	(I) Düzey	(J) Düzey	Ort. Fark	sh	p
1	Evet	Hayır	1,025	0,118	0,000
		Kısmen	0,524	0,098	0,000
2	Evet	Hayır	0,872	0,132	0,000
		Kısmen	0,417	0,109	0,000
3	Evet	Hayır	0,886	0,115	0,000
		Kısmen	0,467	0,095	0,000
4	Evet	Hayır	0,758	0,128	0,000
		Kısmen	0,417	0,106	0,000
5	Evet	Hayır	0,297	0,112	0,024
		Kısmen	-0,081	0,093	0,659

Çizelge 4.1.2.9.'da genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin okulda yapılan sosyal etkinliklerin yeterlilik düzeyi değişkeni açısından değerlendirilmesine ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [p=0,000] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [p=0,000] saptanmıştır. Yapılan Post

Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,000$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.*” maddesinde öğretmen görüşlerinin “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” gruplarında anlamlı bir fark [$p=0,004$] saptanmıştır. Yapılan Post Hoc Tukey testi sonucunda farkın, “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

Ayrıca genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinin diğer maddeleri için farklı “okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyilerindeki” öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark [$p>.05$] saptanmamıştır.

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR, TARTIŞMALAR VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR

Bu bölümde, genel liselerde görev yapan öğretmenlerin, sosyal etkinliklerin uygulanmasında, okul yöneticilerinin etkililiğine yönelik algılarına ilişkin sonuçlar verilmiştir.

5.1.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine

İlişkin Sonuçlar

- Örneklem grubu 112'si kadın (%41,3), 159'u erkek (%58,7); 17'si 25 yaş ve altı (%6,3), 112'si 26-30 yaş (%41,3), 57'si 31-35 yaş (%21,0), 39'u 36-40 yaş (%14,4) ve 46'sı 41 yaş ve üzeri (%17,0); 158'i evli (%58,3), 107'si bekar (%39,5) ve 6'sı (%2,2) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.
- Örneklem grubu 51'i Türk Dili ve Edebiyatı (%18,8), 42'si Matematik (%15,5), 24'ü Tarih (%8,9), 22'si Coğrafya (%8,1), 18'i Biyoloji (%6,6), 15'i Fizik(%5,5), 15'i Kimya (%5,5), 11'i Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (%4,1), 23'ü Yabancı Dil (%8,5), 5'i Müzik (%1,8), 7'si Resim (%2,6), 9'u Beden Eğitimi (%3,3), 3'ü Bilgisayar (%1,1), 7'si Rehber Öğretmen (%2,6), 16'sı Felsefe (%5,9) ve 3'ü (%1,1) diğer branş olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.
- Örneklem grubu 79'u 1-5 yıl (%29,2), 100'ü 6-10 yıl (%36,9), 53'ü 11-15 yıl (%19,6), 14'ü 16-19 yıl (%5,2) ve 25'i 20 yıl ve üzeri (%9,2) kıdemli; 92'si 1-2 yıl (%33,9), 90'ı 3-5 yıl (%33,2), 60'ı 6-10 yıl (%22,1) ve 29'u 11 yıl ve üzeri (%10,7) olmak üzere toplam 271 kişiden oluşmaktadır.

5.1.2.Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Verdikleri Cevapların Ortalamalarına İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin, öğretmenleri tarafından algılanan şekliyle sosyal etkinlikleri genellikle desteklemedikleri görülmektedir. Sonuçlar, okul yöneticilerinin okullardaki sosyal etkinlik uygulamalarında etkili olmadıklarını göstermektedir.

5.1.3 Alt Problemlere İlişkin Sonuçlar

5.1.3.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde, Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.*” maddesinde kadın öğretmenler lehine bir fark saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler gösterdikleri düşüncesindedirler.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.*” maddesinde kadın öğretmenler lehine fark saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin en büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurguladıklarını düşünmektedirler.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.*” maddesinde

kadın öğretmenler lehine fark saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.” düşüncesindedirler.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.” maddesinde kadın öğretmenler lehine fark saptanmıştır. Bu sonuca göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.” düşüncesindedirler.

5.1.3.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Yaş Değişkenine İlişkin

Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.” maddesinde 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.” maddesinde 30-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.” maddesinde 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde 26-30 yaş grubu, 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.*” maddesinde 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.*” maddesinde 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.*” maddesinde 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruptaki öğretmenler lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.3. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Medeni Durum Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yönetici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde evli, bekar ve diğer öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.*” maddesinde evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.4. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Branş Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde Fizik ile Türk Dili ve Edebiyatı, Yabancı Dil ve Rehber öğretmenler arasında Fizik öğretmenlerinin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda,*

mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.” maddesinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Türk Dili ve Edebiyatı, Biyoloji ve Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.”* maddesinde Biyoloji öğretmenleri ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fizik ve Coğrafya öğretmenleri arasında Biyoloji öğretmenlerinin aleyhine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Matematik, Tarih, Kimya ve Yabancı Dil öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin aleyhine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.”* maddesinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Biyoloji öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.5. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenleri ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl ve 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.”* maddesinde 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.”* maddesinde 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 16-19 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.6. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.”* maddesinde 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.*” maddesinde 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 1-2 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 1-2 yıl ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 3-5 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin aleyhine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.*” maddesinde 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 1-2 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.*” maddesinde 1-2 yıldır bulunduğu

okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 1-2 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.*” maddesinde 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıl ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 1-2 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.7. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “kısmen” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.” Maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “fikrim yok” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.” maddesinde “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.” maddesinde “Rehber öğretmeni

olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

5.1.3.8. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Okullarında Yapılan Sosyal Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Sonuçlar

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.*” maddesinde “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.*” maddesinde “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.
- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı*

tanınmaktadır.” maddesinde “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

- Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.” maddesinde “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine fark saptanmıştır.

5.2. TARTIŞMALAR

Bu bölümde, genel liselerde görev yapan öğretmenlerin, sosyal etkinliklerin uygulanmasında, okul yöneticilerinin etkililiğine yönelik elde edilen bulgulara ilişkin yapılan tartışmalara ve yorumlara yer verilmiştir.

5.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Özelliklerine İlişkin Tartışmalar

1.) Çizelge 3. incelendiğinde, araştırmaya katılan 271 öğretmenin %58,7'sinin erkek, %41,3'ünün ise kadın öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu erkek öğretmendir.

2.) Çizelge 4. incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan 271 öğretmenin %6,3'ünü 25 yaş ve altı, %41,3'ünü 26-30 yaş, %21,0'ini 31-35 yaş, %14,4'ünü 36-40 yaş ve %17,0'sini 41 yaş ve üzeri yaş gruplarındaki öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş gruplarına göre dağılımları incelendiğinde, araştırmaya en fazla 26-30 yaş grubundan (%41,3), en az ise 25 yaş ve altı (%6,3) yaş grubundan öğretmenin katıldığı görülmektedir.

3.) Çizelge 5. incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin %58,3'ünü evli öğretmenler, %39,5'ini bekar öğretmenler, %2,2'sini ise diğer (boşanmış) öğretmenlerin oluşturduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu evli öğretmenlerdir.

4.) Çizelge 6. incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan 271 öğretmenin %18,8'ini Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri, %15,5'ini Matematik öğretmenleri, %8,9'unu Tarih öğretmenleri, %8,1'ini Coğrafya öğretmenleri, %6,6'sını Biyoloji öğretmenleri, %5,5'ini Fizik öğretmenleri, %5,5'ini Kimya öğretmenleri, %4,1'ini Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri, %8,5'ini Yabancı Dil öğretmenleri, %1,8'ini Müzik öğretmenleri, %2,6'sını Resim öğretmenleri, %3,3'ünü Beden Eğitimi öğretmenleri, %1,1'ini Bilgisayar öğretmenleri, %2,6'sını Rehber Öğretmenler,%5,9'unu Felsefe öğretmenleri, %1,1'ini ise diğer branş öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, branşlarına göre dağılımları incelendiğinde en fazla Türk Dili ve Edebiyatı (%18,8) en az ise Bilgisayar (%1,1) ve diğer branş öğretmeninin (%1,1) katıldığı görülmüştür. Bu dağılımın - küçük farklılıklar olsa da- genel anlamda okullarımızdaki ders yükü dağılımları ve norm kadro özelliklerine paralel bir dağılım gösterdiği düşünülmektedir.

5.) Çizelge 7. incelendiğinde, örneklem grubu; %29,2'si 1-5 yıl, %36,9'u 6-10 yıl, %19,6'sı 11-15 yıl, %5,2'si 16-19 yıl ve %9,2'si 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip olmak üzere toplam 271 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımları incelendiğinde, araştırmaya, en fazla 6-10 yıl kıdemli öğretmenin (%36,9), en az 16-19 yıl kıdemli öğretmenin (%5,2) katıldığı görülmüştür.

6.) Çizelge 8. incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan 271 öğretmenin %33,9'unun 1-2 yıl, %33,2'sinin 3-5 yıl, %22,1'inin 6-10 yıl, %10,7'sinin 11 yıl ve üzerinde şu an buldukları okulda görev yaptıkları görülmektedir.

5.2.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Verdikleri Cevapların, Ortalamalarına İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin ortalamalarına ait bulgular tartışılacaktır.

Çizelge 9'da, genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin ortalamalarına ait sonuçlar incelendiğinde, öğretmenleri tarafından algılanan şekliyle; genel lise yöneticilerinin, genellikle, sosyal etkinlikleri desteklemedikleri görülmektedir. Bu sonuçlar, okul müdürlerinin okullardaki sosyal etkinlik uygulamalarında etkili olmadıklarını ortaya koymaktadır.

Bu durum, "Sosyal etkinlik çalışmalarında, okul yönetiminin bilgisi, öğretmenlerin rehberliği söz konusudur." diyen Binbaşoğlu'nun (2000, s.9) bu düşüncesini destekler niteliktedir. Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, okul yöneticileri her ne kadar

telkin ve yönlendirmelerde bulunsa da bu çalışmalarda en aktif rolü oynayacak olan öğretmenlerdir. Okul yöneticilerinin, idari yük ve sorumlulukları çok fazla olduğundan, okulda gerçekleşen tüm eğitim-öğretim faaliyetlerini ve sosyal etkinlikleri takip etmelerinin imkanı yoktur. Sene başı öğretmenler kurul toplantısında sosyal etkinlik kulübü rehber öğretmenleri görevlendirilir, gerekli görülen yönlendirme ve rehberlik yapılır. Bunun sonrasında sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğretmen, okul yöneticisine bilgi verecektir ve gerektiğinde maddi-manevi destek talep edecektir.

Okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerde etkili olmadığı sonucunun; okulların, sosyal etkinliklerin uygulanabilmesi için gerekli -fakat yetersiz- olan alt yapıları, okulların büyük çoğunluğunun içinde bulunduğu maddi imkansızlıklar, eğitim-öğretim öncelikleri, okul çevrelerinin ve ortaöğretim çağındaki öğrenci velilerinin okula olan ilgisizliği, okul yöneticilerinin geleneksel eğitim anlayışından kopmamaları, sosyal etkinliklerin uygulandığı süreçte okul disiplin ve düzeninin bozulacağı endişesi, sosyal etkinlikler konusundaki ilgi ve bilgi eksiklikleri vb. konulardan kaynaklandığı düşünülebilir.

5.2.3. Alt Problemlere İlişkin Tartışmalar

5.2.3.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde, Cinsiyet Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, cinsiyet değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, cinsiyet değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Bağımsız Grup T Testi sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde dört soruya verdikleri yanıtlarda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmıştır.

Çizelge 10'da;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.*” maddesinde kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler gösterdikleri düşüncesindedirler. Kadın öğretmenlerin, yaradılışları gereği sertlik kavramını erkek öğretmenlere nazaran daha duygusal ve annelik içgüdüleriyle birlikte algıladığı, bu sonucun da bu algıdan kaynaklandığı düşünülebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.*” maddesinde kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran okul yöneticilerinin en büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurguladıklarını düşünmektedirler. Bu durumdan, kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere oranla daha duyarlı yapılarından ve okul yöneticilerinin sıradan biçimde söylediklerini bile “vurgu” olarak algulamalarından kaynaklandığı sonucu çıkartılabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.*” maddesinde kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin, okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.” düşüncesindedirler. Bu sonucun, okullarımızdaki erkek yönetici oranının kadın yöneticilere oranla daha fazla olmasından dolayı; kadın öğretmenlerin, resmi iletişimleri dışında, okul yöneticileri ile çok fazla iletişim halinde olmadıklarından ve okul yöneticilerinin, okul dışında gerçekleşen sosyal etkinliklerde daha çok erkek öğretmenleri görevlendirmelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.” maddesinde kadın öğretmenler erkek öğretmenlere nazaran “okul yöneticilerinin, okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunduğu.” düşüncesindedirler. Bu durumun da yine kadın öğretmenlerin duyarlı yapı ve yaradılışlarından, okul yöneticilerinin tavır ve söylemlerini bu duyarlılıkla değerlendirmelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

5.2.3.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Yaş Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, yaş değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, yaş değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde dokuz soruya verdikleri yanıtlarda yaş değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi’nden yararlanılmıştır.

Çizelge 11.’de ;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.” maddesinde, farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu durumun, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin, 26-30 yaş grubundaki öğretmenlere oranla, sosyal etkinliklerin önemini ve uygulanmasına ilişkin öğretmene düşen görevleri , yaş ve tecrübeleri itibarıyla iyi bilmelerinden ve okul yöneticilerindeki çabayı çok daha iyi gözlemlemelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp

yönlendirmektedir.” maddesinde, farkın 30-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgudan, 41 yaş üzeri öğretmenlerin, 30-35 yaş grubundaki öğretmenlere oranla tecrübe ve mesleki deneyim açısından okul yöneticileriyle daha iyi ilişkiler geliştirdiklerinden, sosyal etkinliklerin planlanıp yönlendirilmesinde daha duyarlı bir yaklaşım sergilediklerinden kaynaklandığı yönünde bir sonuç çıkarılabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.”* maddesinde farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgunun, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin 26-30 yaş grubundaki öğretmenlere oranla mesleki deneyimlerinin fazla olmasından dolayı, okul yöneticilerinin verdiği eğitsel desteği yeterli bulmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgunun da yine 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin mesleki deneyimleri itibarıyla, okul yöneticilerinin verdiği moral desteği yeterli bulmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkilik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.”* maddesinde farkın, 26-30 yaş grubu, 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. 41 yaş ve üzeri öğretmenler, yaşları ve mesleki deneyimleri itibarıyla, düzenlenen bu tür eğitimlere, 26-30 yaş ve 31-35 yaş grubundaki öğretmenlerden daha az gereksinim duyarlar. Okul yöneticilerinin, eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırdıklarını düşünmelerinin, bu gereksinimin az olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.”* maddesinde farkın, 26-30 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Yaşları itibarıyla, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin; 26-30 yaş grubundaki öğretmenlerin okulun işleyişinde göremediği ayrıntıları gördükleri, bu nedenle okul yöneticilerinin yaptıkları bu işbirliği çalışmalarını daha iyi gözlemledikleri, sonucun da bu gözlemden kaynaklandığı düşünülebilir.

7.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.”* maddesinde farkın, 31-35 yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin, 31-35 yaş grubundaki öğretmenlere oranla okul yöneticilerinin, öğrencileri motive etmekteki etkin rolünü daha iyi gözlemledikleri, mesleki tecrübeleri itibarıyla bu rolü daha iyi algıladıkları düşünülebilir.

8.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.”* maddesinde farkın, 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin, sosyal etkinliklerin ilgi ve yeteneğe dayalı olduğunu ve bunun önemini bildikleri; okul yöneticilerinin, öğrencilerin ilgi, yetenek ve bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurup bulundurmadıklarını, 25 yaş ve altı yaş grubundaki öğretmenlere oranla, çok daha iyi gözlemledikleri sonucu çıkarılabilir.

9.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.”* maddesinde farkın, 25 yaş ve altı yaş grubu ve 41 yaş ve üzeri gruplar arasında 41 yaş ve üzeri gruplardaki öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. 41 yaş ve üzeri öğretmenler, mesleki deneyimleri itibarıyla eğitimin sadece bilgi yüklemeye dayalı olmadığını, sosyal etkinliklerin de bireyin eğitiminde çok önemli bir yeri olduğunu bilirler.

Öğrencilerin yeteneklerinin desteklenmesi noktasında, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin, okul yöneticileri ile -25 yaş ve altı yaş grubundaki öğretmenlere kıyasla- daha yakın ilişkiler içinde olduklarından bu sonucun ortaya çıktığı söylenebilir.

5.2.3.3. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Medeni Durum Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, medeni durum değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, medeni durum değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde sekiz soruya verdikleri yanıtlarda medeni durum değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi'nden yararlanılmıştır.

Çizelge 12.'de;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.”* maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Evli öğretmenlerin, okuldaki görevlerinin dışında ailelerine de zaman ayırmak durumunda oldukları ve okul yöneticilerinin, bu çalışmaları, ders dışı zamanlarda gerçekleştirdikleri düşüncesinden hareketle, evli öğretmenlerin, okul yöneticilerinin yaptıkları bu tür faaliyetleri daha iyi hatırladıkları ve daha dikkat çekici buldukları düşünülebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duysız davranmaktadır.”* maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, evli öğretmenler, ders dışı zamanlarda -bekar

öğretmenlere oranla- okul ortamında bulunmadıklarından okul yöneticilerinin bu konudaki duyarlılık düzeyini yeterince gözleyemediklerinden kaynaklanabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.*” maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulguda da evli öğretmenlerin, okuldaki görevlerinin dışında ailelerine de zaman ayırdıkları ve okul yöneticilerinin, bu çalışmaları, ders dışı zamanlarda gerçekleştirdikleri düşüncesinden hareketle, evli öğretmenlerin, okul yöneticilerinin yaptıkları bu tür rehberlik faaliyetlerini daha iyi hatırladıkları ve daha dikkat çekici buldukları sonucu çıkarılabilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.*” maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu ,evli öğretmenlerin, ders dışı zamanlarda, okul ortamında bulunmayıp ailelerine zaman ayırmayı düşündüklerinden, okul iklimine yönelik algılarının zayıf olduğu, öncelikleri nedeniyle okul ikliminde sosyal etkinliklerin önemini yeterince benimsemedikleri, okul yöneticilerinin de benzer düşünceler içinde olduklarını varsaydıklarından kaynaklanabilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde farkın, evli, bekar ve diğer öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Evli öğretmenlerin, ders dışı zamanlarda okulda kalmayıp ailelerine zaman ayırdıkları göz önüne alındığında, sosyal etkinliklere yeterince zaman ayırmadıkları, bu etkinlikleri çok önemli görmedikleri ve okul yöneticilerinin bu konuda verdiği eğitsel desteği yeterli buldukları sonucu çıkarılabilir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.”* maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Evli öğretmenler, ders dışı zamanlarda okul ortamında bulunmadıklarından ve sosyal etkinliklerde yeterince görev almadıklarından bekar öğretmenlerin okulun işleyişinde, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilme sürecinde gördükleri ayrıntıları göremedikleri, bu nedenle okul yöneticilerinin yaptıkları bu işbirliği çalışmalarını gözleyemedikleri fakat bu işbirliğinin yeterince yapıldığını düşündükleri sonucun da bu gözlem eksikliğinden kaynaklandığı düşünülebilir.

7.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.”* maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, evli öğretmenlerin bu konudaki gözlem eksikliğinden kaynaklanabilir..

8.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.”* maddesinde farkın, evli ve bekar öğretmenler arasında evli öğretmenler lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu da yine evli öğretmenlerin bu konudaki gözlem eksikliğinden kaynaklanabilir..

5.2.3.4. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Branş Değişkenine İlişkin

Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, branş değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, branş değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde altı soruya verdikleri yanıtlarda branş değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi'nden yararlanılmıştır.

Çizelge 13.'de;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır..”* maddesinde farkın, Fizik ile Türk Dili ve Edebiyatı, Yabancı Dil ve Rehber öğretmenler arasında Fizik öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır. Fizik öğretmenlerinin, branşları gereği, Türk Dili ve Edebiyatı, Yabancı Dil ve Rehber öğretmenler kadar sosyal etkinliklerin içerisinde yer almadıkları, okul yöneticilerinin bu konudaki çabalarını yeterli gördükleri düşünülebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.”* maddesinde farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Türk Dili ve Edebiyatı, Biyoloji ve Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin, “okul yöneticilerinin gerekli gördükleri her şeyi yaptıkları” mantığından hareket ettikleri sonucu çıkarılabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Resim öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin, branşları gereği Resim öğretmenleri kadar sosyal etkinliklerin içerisinde yer almadıkları, sosyal etkinliklerin gerçekleşme sürecinde okul yöneticilerinin öğretmenlere yeterli moral desteği verdikleri düşüncesinde oldukları, “kendiliğinden yapıyor” mantığından hareket ettikleri düşünülebilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.”* maddesinde farkın, Biyoloji öğretmenleri ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fizik ve Coğrafya öğretmenleri arasında Biyoloji öğretmenlerinin aleyhine olduğu saptanmıştır. Biyoloji öğretmenleri, Din Kültürü

ve Ahlak Bilgisi, Fizik ve Coğrafya öğretmenlerine oranla sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesi sürecinde, okul yöneticilerinin, öğrenci velilerine daha etkin roller verdiklerini düşünmektedirler. Bu sonucun, gerçekleştirdikleri Sağlık, Yeşilay Kulübü gibi velilerin ve uzman kişilerin katılımını gerekli kılan kulüp çalışmalarında öğrenci velileri ile yaptıkları işbirliğine ve okul yöneticilerinin bu işbirliğindeki olumlu ve etkin rolüne bağlı olduğu düşünülebilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Matematik, Tarih, Kimya ve Yabancı Dil öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin aleyhine olduğu saptanmıştır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin, okul yöneticilerinin yaptıkları bu çalışmaları yeterince gözleyemedikleri, sonucun da bu gözlem eksikliğinden kaynaklanabileceği söylenebilir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.”* maddesinde farkın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ile Biyoloji öğretmenleri arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgunun da yine Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin; okul yöneticilerinin toplumu kültürleme görevini kendi görevlerine yakın bulduklarından, toplumsal kültürün oluşturulmasında, toplum kültürünün aktarılmasında benzer rollere sahip olduklarını düşünmelerinden kaynaklanabilir.

5.2.3.5. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, mesleki kıdem değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, mesleki kıdem değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde yedi soruya verdikleri yanıtlarda mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi

gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi'nden yararlanılmıştır.

Çizelge 14.'de;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.*” maddesinde farkın, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır. 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler, mesleki deneyimleri ve tecrübeleri itibarıyla okul yöneticilerini daha iyi gözleyebilir ve okul yöneticilerinin bu konudaki çabalarını 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden daha iyi saptayabilir. Ayrıca, 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesi sürecinde öğretmenlere düşen görevleri, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerden daha iyi bilmektedir. Bu farkın, bu gruplar arasındaki mesleki deneyime ve tecrübe farkına bağlı olduğu söylenebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.*” maddesinde farkın, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl ve 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin, 1-5 yıl ve 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlere oranla, mesleki deneyimleri itibarıyla, okul yöneticilerinin verdiği eğitsel desteği yeterli bulmalarından kaynaklanabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde farkın, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu da yine 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin, 1-5 yıl

mesleki kıdeme sahip öğretmenlere göre, mesleki deneyimleri itibarıyla, okul yöneticilerinin verdiği moral desteği yeterli bulmalarından kaynaklanmış olabilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.*” maddesinde farkın 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler, yaşları ve mesleki deneyimleri itibarıyla, düzenlenen bu tür eğitimlere, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden daha az gereksinim duyarlar. Okul yöneticilerinin, eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırdıklarını düşünmelerinin, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerde, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlere göre bu gereksinimin az olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.*” maddesinde farkın 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl ve 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır. 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin; 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin okulun işleyişinde göremediği ayrıntıları gördükleri, bu nedenle okul yöneticilerinin yaptıkları bu işbirliği çalışmalarını daha iyi gözlemledikleri, okulu ve çevresini daha iyi tanıdıkları, sonucun da bu gözlemden kaynaklandığı söylenebilir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkililik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.*” maddesinde farkın, 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin mesleki tecrübelerinin az olmasından ve okul yöneticilerinin bu tarz söylemlerini daha dikkat çekici bulmalarından kaynaklandığı sonucu çıkarılabilir.

7.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.” maddesinde farkın 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenler ile 16-19 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgunun, 20 yıl ve üzeri öğretmenlerin emekliliklerine az bir zaman kalmış olmasından dolayı “zamanın verimli ve etkili kullanılması” kavramını 16-19 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden farklı algılamalarından ve okul yöneticilerini mesleki deneyim ve tecrübeleri itibarıyla daha iyi gözlemlediklerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

5.2.3.6. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde yedi soruya verdikleri yanıtlarda bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi’nden yararlanılmıştır.

Çizelge 15.’de;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.” maddesinde farkın, 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 6-10 yıl bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Farkın, bulunduğu okulda 6-10 yıldır görev yapan öğretmenlerin, buldukları okulda 3-5 yıl görev yapan öğretmenlere oranla okul yöneticilerini daha iyi gözlemlediklerinden ve okul yöneticilerinin bu konudaki çabalarını daha kolay algıladıklarından kaynaklandığı

düşünülebilir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.*” maddesinde, farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, bulunduğu okulda 1-2 yıl görev yapan öğretmenlerin, bulunduğu okulda 3-5 yıldır görev yapan öğretmenlere oranla okulun işleyişinde, ihtiyaçların karşılanmasında ve araçların temininde okul yöneticilerinin tavır ve tutumlarına yönelik yeterli gözlem yapamadıklarından kaynaklanabilir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.*” maddesinde farkın 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 1-2 yıl ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin aleyhine olduğu saptanmıştır. Bulduğu okulda 1-2 yıldır görev yapan öğretmenlerin, okul yöneticilerinin yaptığı yönlendirmeleri, sosyal etkinlikleri gerçekleştirmeyi, “kendilerini gösterme ve kanıtlama ihtiyacıyla” algıladıkları; bulunduğu okulda 11 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin okul yöneticilerinin yaptıkları yönlendirmeyi çok kolay algıladıkları , 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin ise “okula geldiğinden beri yaptığı çalışmaları yeterli görüp” bu yönlendirmeyi yetersiz olarak algıladıkları düşünülebilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.*” maddesinde farkın 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin okulda çalıştıkları süre ve yöneticilerinin özelliklerini daha iyi tanımaları itibarıyla, 3-5 yıldır buldukları okulda görev yapan öğretmenlere oranla, okul yöneticilerinin verdiği moral desteği yeterli bulmalarından kaynaklanabilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.”* maddesinde farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Buldukları okulda 1-2 yıldır görev yapan öğretmenlerin bir kısmı göreve yeni başlamış, bir kısmı da başka okullardan atanma yoluyla okula gelmiştir. Bu sonucun, buldukları okulda 1-2 yıldır görev yapan öğretmenlerin, okul yöneticileri ile iyi ilişkiler geliştirebilmek amacıyla, okul yöneticilerinin istek ve yönlendirmelerine, bulunduğu okulda 6-10 yıldır görev yapan öğretmenlere oranla daha duyarlı yaklaşımlarından kaynaklandığı düşünülebilir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin, 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlere oranla okulu ve okul yöneticilerini tanıma amacıyla okul yöneticilerinin yaptıkları bu çalışmaları daha titiz bir biçimde incelemelerinden ve gözlemlerinden kaynaklandığı sonucu çıkarılabilir.

7.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.”* maddesinde farkın, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler ile 3-5 yıldır ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenler arasında, 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu sonucun da 1-2 yıldır bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlerin, 3-5 yıldır bulunduğu okulda görev yapan ve 11 yıl ve üzeri bulunduğu okulda görev yapan öğretmenlere oranla okulu ve okul yöneticilerini tanıma amacıyla okul yöneticilerinin yaptıkları bu çalışmaları daha titiz bir biçimde incelemelerinden ve gözlemlerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

5.2.3.7. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Rehber Öğretmeni Olduğu Sosyal Etkinlik Kulübünün Yaptığı Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde on beş soruya verdikleri yanıtlarda “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi’nden yararlanılmıştır.

Çizelge 16.’da;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, rehber öğretmeni olduğu kulübün çalışmalarını yeterli bulan öğretmenlerin, sosyal etkinlik kulüplerinin oluşması sürecinde, okul yöneticilerinin çaba harcadığını düşündükleri sonucunu ortaya koymaktadır.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren

öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler, bu çalışmalar sürecinde, okul yöneticilerinin bu çalışmalarını, seminer, toplantı vb. etkinliklerle destekledikleri, mesleki becerilerini geliştirmeleri yönünde gerekli gördükleri çalışmaları yaptıkları düşüncesindedirler.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler, bu etkinlikleri gerçekleştirdikleri süreçte farklı görüşlerini ortaya atmış ve bunları, uygulama imkanı bulmuşlardır. Bu yönüyle, sosyal etkinlikleri gerçekleştiren ve kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenlerin, okul yöneticileri ile iyi ilişkiler geliştirdikleri düşünülebilir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin bu sosyal etkinlikleri planlayıp yönlendirdiklerini düşünmektedirler. Burada, rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulmayan öğretmenlerin, okul yöneticilerinin bu sosyal etkinlikleri planlayıp yönlendirmediklerini düşündükleri sonucu da çıkar ki bu paralelde, öğretmenlerin, yöneticilerin planlayıp yönlendirmesi olmaksızın bu faaliyetleri tam anlamıyla gerçekleştiremeyecekleri düşünülebilir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem*

vermektedir.” maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, gerekli olan kaynaklara önem verdiklerini düşünmektedir.

6.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, öğretmenlere rehberlik ettiklerini düşünmektedir.

7.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, öğretmenlere eğitsel destek verdiklerini düşünmektedir.

8.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan

öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, öğretmenlere moral desteği verdiklerini düşünmektedir.

9.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırdıklarını düşünmektedir.

10.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirildiği süreçte, çeşitli kurum, vakıf, dernek ve kişilerle işbirliği yaptıklarını düşünmektedir.

11.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.”* maddesinde farkın “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “kısmen” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri “kısmen” yeterli bulan öğretmenler, okul yöneticilerinin, okulun vizyonunda, sosyal etkinlikleri önemli görmediklerini düşünmektedir. Bu yönüyle, bu öğretmenlerin, okul yöneticilerinin bu düşüncesinden olumsuz etkilenerek, rehber öğretmeni oldukları kulübün çalışmalarını yeterli düzeye çıkartamadıkları sonucu

çıkarılabilir.

12.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynadıklarını düşünmektedir.

13.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “fikrim yok” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin; sosyal etkinliklere katıldıkları süreçte, öğrencilerin, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurduklarını düşünmektedir.

14.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.”* maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağladıklarını düşünmektedir.

15.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.*” maddesinde farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savundukları düşüncesindedirler.

15 sorunun 14’ündeki “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre anlamlı farkın, “Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine; 1 sorudaki anlamlı farkın ise “evet” cevabını veren öğretmenler ile “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “kısmen” cevabını veren öğretmenlerin lehine gerçekleştiği görülmektedir.

Genel olarak, “Rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre, anlamlı farkın ortaya çıktığı yanıtlarda; okul yöneticisinin tavır, davranış, tutum ve desteğinin, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilme düzeyini etkilediği; rehber öğretmeni olduğu sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli bulan öğretmenlerin, yöneticilerdeki bu tavır, davranış, tutum ve desteğe göre hareket ettikleri düşünülebilir.

5.2.3.8. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerde “Okullarında Yapılan Sosyal Etkinlikleri Yeterli Bulma Düzeyi” Değişkenine İlişkin Tartışmalar

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, “Okullarında yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine ilişkin elde edilen bulgular tartışılacaktır.

Öğretmenlerin, sorulara verdikleri cevapların, “Okullarında yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre, anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) sonucunda, öğretmenlerin otuz altı soru içerisinde beş soruya verdikleri yanıtlarda “Okullarında

yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmış, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla Post Hoc Tukey Testi’nden yararlanılmıştır.

Çizelge 17.’de;

1.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.”* maddesinde farkın, “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulmayan ve kısmen yeterli bulan öğretmenlere oranla okul yöneticilerinin, sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcadıklarını düşünmektedir.

2.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer,toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.”* maddesinde farkın, “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulmayan ve kısmen yeterli bulan öğretmenlere oranla, sosyal etkinlikler konusunda mesleki becerilerini geliştirmeleri için, okul yöneticilerinin seminer, toplantı vb. etkinlikler gerçekleştirdiklerini düşünmektedir.

3.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden *“Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.”* maddesinde farkın, “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulmayan ve kısmen yeterli bulan

öğretmenlere oranla, okul yöneticilerinin, öğrencilerin sosyal etkinliklerini gerçekleştirebilecekleri ortam yaratmaya çalıştıklarını düşünmektedir.

4.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanımaktadır.*” maddesinde farkın, “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulmayan ve kısmen yeterli bulan öğretmenlere oranla, okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanıdıklarını düşünmektedir.

5.) Genel lise yöneticilerinin öğretmenleri tarafından algılanan sosyal etkinlik uygulamalarındaki etkililiklerinden “*Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.*” maddesinde farkın, “Okulunuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna “evet” cevabını veren öğretmenler ile “hayır” ve “kısmen” cevabını veren öğretmenler arasında, “evet” cevabını veren öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır. Okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenler; okulda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulmayan ve kısmen yeterli bulan öğretmenlere oranla, okul yöneticilerinin, sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler gösterdiklerini düşünmektedir. Bu bulgu, okullarında yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenlerin; okul yöneticilerinin, yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısızlık durumunda verdikleri sert tepkinin, okulda, sosyal etkinliklerin gerçekleşme düzeyi ile ilgili olduğu düşüncesinde olduklarını ortaya koyabilir.

Genel olarak, “Okullarında yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi” değişkenine göre anlamlı farklılık ortaya çıkan yanıtlarda; okullarında yapılan sosyal etkinlikleri yeterli bulan öğretmenlerin, “okul yöneticilerinin, yapılan sosyal etkinlikleri desteklediklerini, sosyal etkinliklerin gerçekleşme düzeyinin, okul yöneticilerinin tutum ve desteğine bağlı olduğunu düşünmektedir.” düşüncesinde oldukları sonucu çıkarılabilir.

5.3. ÖNERİLER

- Okullarımızda, sosyal etkinliklerin “ders dışı” olarak algılanmasını önleyecek ve eğitim-öğretim programları ile bir bütün olarak değerlendirilmesini sağlayacak, aynı zamanda ders dışı zamanları da kapsayacak eğitim-öğretim programları hazırlanmalıdır.
- Okul yönetici ve öğretmenlerini, sosyal etkinlikler konusunda bilgilendirecek ve etkin kılacak hizmet içi eğitim programları hazırlanıp uygulanmalıdır.
- Sosyal etkinliklerin, kişisel gelişim ve toplumsal uyum açısından önemi, yönetici ve öğretmenlere benimsetilmeli, bunlarla ilgili uygulamalı programlar aracılığıyla öğretmenlere açıklanmalıdır.
- Öğretmenlere, sosyal etkinliklerin, “görevlerinin bir parçası olduğu” fikri benimsetilmelidir.
- Okullarımızda, sosyal etkinliklerin uygulanabileceği imkan ve ortamlar hazırlanmalıdır.
- Okullarımızda sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesiyle varılmak istenen hedefler iyi belirlenmeli ve bu doğrultuda sosyal etkinlikler çok iyi planlanmalı; okulun tüm birimlerinin bu etkinliklere katılımı ve desteği sağlanmalıdır.
- Öğrencilere, sosyal etkinliklerde görev almakla kazanımlarının neler olacağı sezdirilmeli, öğrenciler ilgi ve yetenekleri yönünde sosyal etkinliklere yönlendirilmelidir.
- Sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesinde etkin rol oynayan yönetici, öğretmen ve öğrenciler desteklenmeli ve ödüllendirilmelidir.
- Yönetici ve öğretmenlerin sosyal etkinliklerde etkin bir biçimde yer almasını özendirerek ücret politikaları geliştirilmelidir.
- Sosyal etkinliklerin, okulun vizyonundaki yeri ve önemi, okulun tüm öğretmen ve öğrencilerine benimsetilmelidir.

- Öğrenci velilerini de sosyal etkinliklerin içine çekebilecek yöntemler geliştirilmeli ve öğrenci velileri sosyal etkinlikler konusunda bilinçlendirilmelidir.
- Okullarımızda gerçekleştirilen sosyal etkinlikler, okul çevresinin beğenisine sunulmalı, sosyal etkinlikler aracılığıyla okul ve çevresinin bütünleşmesi sağlanmalıdır.
- Öğretmen yetiştiren kurumlar, -branş ayrımı yapmaksızın- programlarında sosyal etkinliklere yer vermeli, öğretmenler, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesinde etkin rol oynayacak biçimde yetiştirilmelidir.
- Okullarımızda, ders saatleri, sosyal etkinliklerin uygulanmasına imkan tanıyacak biçimde düzenlenmeli ve sosyal etkinliklere ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılması sağlanmalıdır.
- Okul yöneticileri, sosyal etkinliklerin planlanmasına, uygulanmasına, çeşidine yönelik kararları alırken, öğretmen ve öğrencilerin fikirlerini göz ardı etmemelidir.
- Okul yöneticileri ve öğretmenler, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesi sürecinde gerekli gördükleri vakıf, dernek, kurum, kuruluş ve kişilerle işbirliği yapmalıdır.
- Sosyal etkinliklerin, belirli bir disiplin içerisinde gerçekleşmesi sağlanmalıdır.
- Sosyal etkinlikler, gerçekleştirildikten sonra mutlaka değerlendirilmeli; sonuçların, yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilere aynı zamanda yapılacak diğer sosyal etkinliklere yön vermesi sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

Kitaplar ve Dergiler:

- Aydın, M., 1998, “**Eğitim Yönetimi**”, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara
- Başaran, İ.E., 1996, “**Eğitim Yönetimi**”, Yargıcı Matbaası, Ankara
- Binbaşoğlu, C., 2000, “**Okulda Ders Dışı Etkinlikler**”, MEB Yayınları, İstanbul
- Bursalıoğlu, Z., 2000, “**Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**” Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Canbay, A., 2007, “**İlköğretim Okullarında Sosyal Etkinlikler ve Müzik Kulübünün Önemi**”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:174, Ankara
- Can, G., 2005, “**Psikolojik Danışma ve Rehberlik**” Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Can, N., 2004, “**Öğretmenlerin Geliştirilmesi ve Etkili Öğretmen Davranışları**”, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:16, s.103-119, Kayseri
- Çağlar, D., 1974, “**Uyumsuz Çocuklar ve Eğitimi**”, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara
- Çelik, V., 2003, “**Sınıf Yönetimi**”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Hatunoğlu, A. ve Hatunoğlu Y., 2006, “**Okullarda Verilen Rehberlik Hizmetlerinin Problem Alanları**”, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:14, no:1, s.333-338, Kastamonu
- Kantarcıoğlu, S., 1998, “**Orta Dereceli Okul Öğretmenleri İçin Rehberlik**” MEB Yayınları, İstanbul
- Karasar, N., 2002, “**Bilimsel Araştırma Yöntemi, Kavramlar, İlkeler, Teknikler**”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Karşlı, M.D., 2006, “**Etkili Okul Yöneticiliği**”, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul
- Öncül, R., 2000, “**Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü**”, MEB Yayınları, İstanbul
- Reeder, Ward G., (Çeviren: Turhan Oğuzkan), 1964, “**Okul İdareciliğinin Esasları**”, Cilt: II, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul
- Ünal, S. ve Ada, S. , 1999, “**Öğretmenlik Mesleğine Giriş**”, Marmara Üniversitesi Yayınları, Yayın No:646, İstanbul
- Yeşilyaprak, B., 2006, “**Eğitimde Rehberlik Hizmetleri**”, Nobel Yay. Dağ., Ankara

- Tebliğler Dergisi, Şubat 2005/2569
- Resmi Gazete, 13.01.2005/25699

Elektronik Yayınlar:

- <http://fenokulu.net/ogrenci/deneyler>. (okul-aile-çevre ilişkileri) (Ulaşım Tar.:13.09.2007)
- <http://frmtr.com/siyasal-bilgiler-hukuk/714151>(Ulaşım Tarihi:12.08.2007)
- <http://iogm.meb.gov.tr/pages.=haber&id=108> (I. Şiddet ve Okul Sempozyumu Sonuç Bildirgesi) (Ulaşım Tarihi:30.11.2007)
- <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler>
- <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-duruhan.htm>. (Ulaşım Tarihi:12.08.2007)
- <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/162/gocer.htm>. (Ulaşım Tarihi:25.07.2007)
- <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/index3-sengul.htm> (Ulaşım Tarihi:18.08.2007)
- <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/160/toremen-kolay.htm>. (Ulaşım Tarihi:16.07.2007)
- http://ogm.meb.gov.tr/gos_kanun.asp (M.E.T.K.) (Ulaşım Tarihi:22.07.2007)
- http://ogm.meb.gov.tr/gos_yonetmelik.asp (Sos. Etk. Yön.) (Ulaşım Tarihi:22.07.2007)
- <http://www.tegv.org.tr> (Ulaşım Tarihi:25.04.2007)

EKLER

EK-1:

VERİ TOPLAMA ARACI (ANKET) ve VALİLİK İZİNİ

EK-2:

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİM KURUMLARI
SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ**

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

T.C.
YTÜ REKTÖRLÜĞÜ
KAYIT NO : 9521
GELİŞ TARİHİ : 30 Temmuz 2007
DOSYA NO : 0001-1

Asıl

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/2050
Konu: Anket (Vedat TETİK)

4 Temmuz 07

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE

- İlgi : a) Valilik Makamının 29 Haziran 07 tarih ve 18.580/2033 sayılı Oluru.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.08.2003 gün ve 2430 Sayılı Emri.
c) Yeditepe Üniversitesi Rektörlüğü' nün 20 Haziran 2007 tarih ve 6300/3726 sayılı yazısı.

Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü "Eğitim Yönetimi ve Denetimi" Yüksek Lisans Öğrencisi Vedat TETİK'in Ek-6 da isimleri yazılı olan, İstanbul İli Avrupa Yakası İlçelerindeki Okullarda bulunan öğretmenlere uygulamak üzere "Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında, Okul Yöncülerinin Etkililiği" konulu anket uygulaması yapma isteği İLGİ (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, gereğinin İLGİ (a) Valilik Oluru doğrultusunda, İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin bilgisinden sonra Okul Müdürlüklerine gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

Erdem DEMİRCİ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER :

- Ek-1. (İLGİ(a)Valilik Oluru)
2. (45 Soruluk anket)

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.

Adres : İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu

Tel. ve Fax : 212 526 13 82 İnternet : www.istanbul-meb.gov.tr

E-mail : apk@istanbul-meb.gov.tr

Sos. Bil.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 2033
Konu : Anket (Vedat TETİK)

29 Haziran 07

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.03.2003 tarih ve 2430 sayılı emri.
b) Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsünün 20.06.2007 tarih ve 3726 sayılı yazısı.

Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetim ve Denetim Yüksek Lisans öğrencisi Vedat TETİK "**Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında Okul Yöneticilerinin Etkinliği**" konulu anket çalışma isteği ile ilgili İlgi yazı Müdürlüğümüze incelenmiştir.

Adı geçen yukarıda belirtilen konuda, eğitim-öğretimi aksatmamak koşulu ile ve okul müdürlerinin gözetim ve sorumluluğunda, anket yapılan kişilere ait kimlik bilgilerinin yazılmaması kaydıyla, ekte onaylı ve mühürlü bulunan Ek:(1/2-6) de bulunan bilgilerin ilimiz Ek:6 de ismi bulunan okullarda İlgi (a) Bakanlık emri esasları dahilinde uygulaması, sonuçları Müdürlüğümüze rapor halinde bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüze uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

M. A. N. ZER
Millî Eğitim Müdürü

EKLERİ:
Ek-1. İLGİ(b) yazı ve ekleri

OLUR
29/06/2007

Hikmet DİNÇ
Vali
Vali Yardımcısı

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres : İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A. Blok Ankara cad. No:2 Çarşıoğlu 2125261382
E-Mail : kultur34@meb.gov.tr **Web :** <http://istanbul.meb.gov.tr/bahimiev/kultur>
4440632

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

SAYI : B.30.2.YTÜ.0.70.00.00-6300/3726
KONU : Anket (Vedat TETİK)

20 İKİM 2007

İstanbul İl Millî Eğitim
Müdürlüğüne,
Cağaloğlu

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü "Eğitim Yönetimi ve Denetimi" Yüksek Lisans öğrencilerinden Vedat TETİK, İstanbul İli Avrupa yakası ilçelerindeki okullarda öğretmenlere uygulanmak üzere "Genel Liselerde, Sosyal Etkinliklerin Uygulanmasında, Okul Yöneticilerinin Etkilliliği" konulu anket çalışmasını Yüksek Lisans Tezi için yürütmek istemektedir.

Gerekli izin verilmesini rica ederim.

Prof. Dr. Ahmet SERPİL
Rektör

EKİ: Anket Formu (4 sayfa)
Okul Listesi (1 sayfa)

ANKET

Değerli Meslektaşım;

Bu anket, “Genel liselerde, sosyal etkinliklerin uygulanmasında okul yöneticilerinin etkililiği”ne ilişkin bir araştırmaya, veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ankette, okul yöneticilerinin, sosyal etkinliklerin uygulanmasındaki etkililiği hakkında sizin görüşlerinizi almak amaçlanmaktadır.

Anket, iki bölümden oluşmakta olup, vereceğiniz yanıtlar, bilimsel amaçlarla değerlendirilecek, kesinlikle amacının dışında kullanılmayacaktır.

Araştırmanın, sağlıklı sonuçlara ulaşabilmesi adına, anketteki tüm soruları yanıtlamanız gerekmektedir.

Kıymetli zamanınızı ayırdığınız, ilginiz, samimiyetiniz ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim... Saygılarımla....

TEZ DANIŞMANI:
Prof. Dr. Semra ÜNAL

Vedat TETİK
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bölümü
Yüksek Lisans Öğrencisi

Eyüp Alibeyköy Lisesi
Müdür Yardımcısı

CEP TEL: 505 250 15 54
OKUL TEL: 212 626 43 35
E-mail: vedattetik@gmail.com

I. BÖLÜM KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ

Bu bölümde, kişisel bilgilerinize yönelik, çoktan seçmeli sorular bulunmaktadır. Size uygun olan seçeneğe parantezin içine (X) işareti koyarak durumunuzu belirtmeniz beklenmektedir.

1. *Cinsiyetiniz?*

Erkek Kadın

2. *Yaşınız?*

25 ve altı 26-30 31-35 36-40 41 ve üzeri

3. *Medeni durumunuz?*

Evli Bekar Diğer

4. *Branşınız?*

Türk Dili ve Edebiyatı Matematik Tarih Coğrafya Biyoloji

Fizik Kimya Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Yabancı Dil Müzik

Resim Beden Eğitimi Bilgisayar Rehber Öğretmen

Felsefe Diğer (Belirtiniz) .....

5. *Öğretmenlikte geçirdiğiniz hizmet süresi?*

1-5 Yıl 6-10 Yıl 11-15 Yıl 16-19 Yıl 20 Yıl ve üzeri

6. *Şu an çalıştığınız okuldaki hizmet süreniz?*

1-2 Yıl 3-5 Yıl 6-10 Yıl 11 Yıl ve üzeri

7. *Okulumuzda rehber öğretmeni olduğumuz Sosyal Etkinlik Kulübü?*

(Lütfen yazınız) .....

8. *Rehber öğretmeni olduğunuz sosyal etkinlik kulübünün yaptığı etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?*

Evet Hayır Kısmen Fikrim yok

9. *Okulumuzda yapılan sosyal etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?*

Evet Hayır Kısmen Fikrim yok

II. BÖLÜM

Bu bölümde, halen çalıştığınız okuldaki okul yöneticilerinizde gözlenebilecek bazı davranışlar verilmiştir. Verilen bu davranışları, okul yöneticilerinizin hangi sıklıkta gösterdiğini, uygun olan seçenekteki parantezin içine (X) işareti koyarak belirtmeniz beklenmektedir.		1	2	3	4
Okul yöneticileriniz;		HİÇBİR ZAMAN	NADİREN	ÇOĞUNLUKLA	HER ZAMAN
1	Öğrenciler arasında sosyal etkinlik kulüpleri ve toplulukları oluşması için çaba harcamaktadır.	( )	( )	( )	( )
2	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikler konusunda, mesleki becerilerini geliştirmeleri için gerekli olan (seminer, toplantı vb.) çalışmalar düzenlemektedir.	( )	( )	( )	( )
3	Öğrencilerin, sosyal etkinliklerini sergileyebilecekleri ortam yaratmaya çalışmaktadır.	( )	( )	( )	( )
4	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, yeni ve farklı görüşler ortaya atan öğretmenlere bu görüşlerini uygulama olanağı tanınmaktadır.	( )	( )	( )	( )
5	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde başarısız olan öğretmen ve öğrencilere sert tepkiler göstermektedir.	( )	( )	( )	( )
6	Sosyal etkinliklerin, dersleri ve planlanan eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmamasını istemektedir.	( )	( )	( )	( )
7	Akademik başarıyı, her zaman, sosyal etkinliklerde elde edilen başarının önünde tutmaktadır.	( )	( )	( )	( )
8	Sosyal etkinlik alanlarında yapılan yarışma, turnuva vb. etkinliklerde elde edilen başarıların okul imajını olumlu etkilemesi için çaba göstermektedir.	( )	( )	( )	( )
9	Öğretmenlerin, sosyal etkinlikleri uygulamaları sürecinde, öğretmenlere gerekli olan afiş, levha, slayt vb. araçların temininde duyarsız davranmaktadır.	( )	( )	( )	( )
10	Sosyal etkinlik kulüplerinin etkinliklerini planlayıp yönlendirmektedir.	( )	( )	( )	( )
11	Sosyal becerilerin gelişmesinde öğrencilere gerekli olan kaynaklara (kitap, araç-gereç, bilgisayar, slayt, dekor malzemesi vb.) önem vermektedir.	( )	( )	( )	( )
12	Derslerde, öğrencileri, sosyal etkinliklere yöneltici ve özendirici yöntem ve tekniklerin uygulanması için öğretmenlere rehberlik etmektedir.	( )	( )	( )	( )
13	Okulda şiddetin önlenmesinde ve okul ikliminde, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
14	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere eğitsel destek vermektedir.	( )	( )	( )	( )
15	Sosyal etkinliklere büyük önem verilen okul ortamının oluşturulmasında, öğretmenlere gerekli olan moral desteği vermektedir.	( )	( )	( )	( )
16	Sosyal etkinliklerin planlama ve uygulanmasına yönelik kararları,- öğretmen ve öğrencilerin fikirlerini göz ardı ederek-, tek başına almaktadır.	( )	( )	( )	( )
17	En büyük beklentisinin, okulundaki tüm öğrencilerin, sosyal etkinliklerde yüksek başarı göstermeleri olduğunu, sürekli vurgulamaktadır.	( )	( )	( )	( )
18	Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, mevcut veya olası sorunlara duyarsız kalmaktadır.	( )	( )	( )	( )
19	Öğrencilerde, sosyal etkinlik bilincinin oluşması ve yerleşmesi için düzenlenen eğitim etkinliklerine, yeterli zaman ayırmaktadır.	( )	( )	( )	( )
20	Belirli gün ve haftaların, daha gösterişli, renkli, farklı, daha güzel kutlanabilmesi için çeşitli vakıf, dernek, kurum ve kişilerle işbirliği yapmaktadır.	( )	( )	( )	( )
21	Okulun, sosyal beceri eğitimine ilişkin amaçlarının gerçekleşmesi için, öğretmenlerden bağımsız çalışmaktadır.	( )	( )	( )	( )
22	Öğretmenlerin; öğrencilerin, sosyal etkinliklere özendirilmesine yönelik çalışmalar yapmasını engellemektedir.	( )	( )	( )	( )

EL5

	1	2	3	4
	HİÇBİR ZAMAN	NADİREN	ÇOĞUNLUKLA	HER ZAMAN
Okul yöneticileriniz;				
23 Öğrenci ve öğretmenlerle olan iletişimde, öğretmen ve öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılma düzeyleri, onlarla iletişim düzeyini etkilemektedir.	( )	( )	( )	( )
24 Okulun vizyonunda, sosyal etkinliklerin önemli olmadığını savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
25 Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde, öğrenci motivasyonunu sağlamada etkin rol oynamaktadır.	( )	( )	( )	( )
26 Sosyal etkinliklerin uygulanması sürecinde öğrenci velilerinin etkin roller üstlenmesini engellemektedir.	( )	( )	( )	( )
27 Okulda yapılan sosyal etkinliklerin, öğretmen-öğrenci iletişimini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
28 Yapılan yarışma ve turnuvalarda öğretmen ve öğrencilerin, stres karşısındaki durumlarını göz önünde bulundurmaktadır.	( )	( )	( )	( )
29 Sosyal etkinliklerde başarılı olan öğretmen ve öğrencileri övmekten ve ödüllendirmekten kaçınmaktadır.	( )	( )	( )	( )
30 Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin ders başarılarının, yapılan sosyal etkinlik çalışmalarından olumsuz etkilendiğini savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
31 Öğrencilerin, sosyal etkinliklere katılmalarında, bireysel farklılıklarını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmaktadır.	( )	( )	( )	( )
32 Sosyal etkinliklerin, okul disiplinini olumsuz etkilediğini savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
33 Öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarının; öğrencinin ders başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirmeye etki etmesi gerektiğini savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
34 Okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan zamanın verimli ve etkili kullanılmasını sağlamaktadır.	( )	( )	( )	( )
35 Sosyal etkinliklerin, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına büyük katkı sağladığını savunmaktadır.	( )	( )	( )	( )
36 Kendi okulunun öğrencileri ile diğer okulların öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılım düzeylerini karşılaştırıp değerlendirmektedir.	( )	( )	( )	( )

Bunların dışında görüş ve önerileriniz varsa, lütfen belirtiniz.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EL-6

ANKETİN UYGULANACAĞI OKULLAR LİSTESİ

1. BAYRAMPAŞA RIFAT CANAYAKIN LİSESİ
2. BAYRAMPAŞA TUNA LİSESİ
3. BAYRAMPAŞA SAĞMALCILAR LİSESİ
4. BEŞİKTAŞ YENİLEVENT LİSESİ
5. BEŞİKTAŞ BİNGÜL ERDEM LİSESİ
6. BEYOĞLU DİLNİHAT ÖZYEGİN LİSESİ
7. BEYOĞLU GÜNER AKIN LİSESİ
8. EMİNÖNÜ CİBALI LİSESİ
9. EYÜP ALİBEYKÖY LİSESİ
10. EYÜP OTAKÇILAR LİSESİ
11. EYÜP REFHAN TÜMER LİSESİ
12. FATİH VATAN LİSESİ
13. FATİH DAVUTPAŞA LİSESİ
14. GAZİOSMANPAŞA KADRİ YÖRÜKOĞLU LİSESİ
15. GAZİOSMANPAŞA PLEVNE LİSESİ
16. GÜNGÖREN OSMAN ÜLKÜMEN LİSESİ
17. KAĞITHANE LİSESİ
18. KAĞITHANE GÜLTEPE LİSESİ
19. SARIYER BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR LİSESİ
20. ŞİŞLİ LİSESİ
21. ŞİŞLİ KURTULUŞ LİSESİ
22. ŞİŞLİ AHMET BUHAN LİSESİ

EK-2

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM
KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ**

Resmî Gazete :13.1.2005/25699
Tebliğler Dergisi : ŞUBAT 2005/2569

EK VE DEĞİŞİKLİKLER:

- 1)12.8.2005/25904 RG
- 2)25.8.2005/25917 RG

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, resmî, özel ilköğretim ve orta öğretimde ders programlarının yanında öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarınıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, resmî, özel ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda yapılacak etkinliklerle törenler ve diğer çalışmaların düzenlenip yürütülmesiyle ilgili esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 62 nci maddesi, 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesi, 5/6/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 11 inci maddesi, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 11 inci maddesi ile 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,
- c) Kurum: Resmî, özel ilköğretim ve orta öğretim kurumları ile diğer yaygın eğitim kurumlarını,
- d) Müdür: Resmî, özel ilköğretim ve orta öğretim ile yaygın eğitim kurumu müdürlerini,
- e) Sosyal Etkinlik: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarını,
- f) Öğrenci Kulübü: Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal,

kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan grubu,

g) Toplum Hizmeti: Öğrencilerin, yaş ve bilgi seviyesine uygun olarak her türlü toplum ve çevre sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla yapacakları çalışmaları,

h) Danışman Öğretmen: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının rehberlik, danışmanlık ve gözetim görevini yürüten öğretmeni veya öğretmenleri,

ı) Gönüllü Veli: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli veya velileri,

j) Sosyal Etkinlikler Kurulu: Sosyal etkinlikler kapsamındaki öğrenci kulübü ve toplum hizmeti faaliyetlerini koordine etmek amacıyla oluşturulan kurulu

ifade eder.

Sosyal Etkinliklerin Amacı

Madde 5 — Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,

b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,

c) Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,

d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,

e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,

f) Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,

g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,

h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,

ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,

j) Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,

k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.

İlkeler

Madde 6 — Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımçılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilkedir.

Bu ilkeler doğrultusunda;

a) İlköğretim ve orta öğretimde öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının, öğrencilerin gelişim seviyesine göre belirlenmesine,

- b) Çevresine duyarlı ve liderlik özelliklerine sahip bireyler olarak yetişmelerine, ilgi ve istidatlarını geliştirmelerine,
- c) Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikleri içermesine,
- d) Öğrencilerin toplumsal hayata, sorunların çözümüne, yerel düzeyde katılımına ve yöneltici projeler hazırlamaya özendirilmesine,
- e) Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği göz önüne alınarak tüm etkinliklerde geniş katılımın sağlanmasına,
- f) Öğrencilerin yönlendirilmelerine ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesine,
- g) Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkân ve şartlarının göz önünde tutulmasına,
- h) Etkinliklerde verimi sağlamak için okul ve halk eğitim merkezlerinde oluşturulan öğrenci kulüpleri arasında ortak çalışmalar yapılmasına ve bunların imkânlarından yararlanılmasına,
- ı) Çalışmaların daha çok ders dışı zamanları kapsayacak ve değerlendirecek şekilde planlanıp uygulanabilmesine,
- j) Ders programlarının göz önünde bulundurularak desteklenmesine,
- k) Yurt içinde veya yurt dışında bulunan okullardaki öğrenciler ile ortak çalışmalar yapmalarına,
- l) Engelli öğrencilerin öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına ilgi ve istekleri doğrultusunda etkin olarak katılabilmeleri için gerekli ortam ve şartların sağlanmasına,
- m) Sosyal etkinlik çalışmalarının danışman öğretmenlerin gözetiminde kulüp üyesi öğrencilerle planlanıp yürütülmesine,
- n) Çalışmalarda resmî, özel sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla öğrenci ve veli iş birliğinin sağlanmasına,
- o) Sosyal etkinliklerle öğrencilerin estetik, etik ve duygusal yönden gelişmelerinin sağlanmasına
- özen gösterilir.

Esaslar

Madde 7 — Sosyal etkinlik çalışmaları aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır;

- a) Danışman öğretmenler, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulunda belirlenir. Gerektiğinde bir öğrenci kulübüne veya toplum hizmeti çalışmasına birden fazla öğretmen görevlendirilebileceği gibi bir öğretmene birden fazla öğrenci kulübü veya toplum hizmeti çalışmasında da görev verilebilir. Ders yılı içinde kurulması istenen öğrenci kulüplerine de danışman öğretmenler ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda okul müdürünce görevlendirilir.
- b) Sosyal etkinlikler, okul yönetimi ve velilerin iş birliği ile okul içi ve okul dışı imkânlardan yararlanılarak öğrenci kulüpleri ve toplum hizmeti kapsamında yürütülür.
- c) Proje önerileri, çevrede bulunan sivil toplum kuruluşları ile kişi veya diğer kurum ve kuruluşlara götürülerek katkıları istenebilir.
- d) Danışman öğretmen okul dışından sağlanacak desteklerle ilgili olarak sosyal etkinlikler kurulunu bilgilendirir ve okul müdürünün olurlarını alır.

e) Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin yanında gönüllü veliler de sosyal etkinlikler çalışmalarına katılarak öğrencilere yardım ve rehberlikte bulunurlar.

f) Sosyal etkinlikler kapsamında yapılan çalışmalarla ilgili giderler, okul-aile birliklerince veya projeye destek veren kurum/kuruluşlarca sağlanır.

g) Öğrencilerin sosyal etkinlikler kapsamında yapacakları çalışmaları sonuçlandırıp sonuçlandırmadığı, karnelerde düzenlenecek "Sosyal Etkinlik" bölümüne "TAMAMLANDI", "TAMAMLANMADI" şeklinde yazılarak gösterilir.

h) Sosyal etkinlikler; öğrenci, sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni tarafından Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu (EK-7) ve Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu (EK-8) na göre değerlendirilir. Bu değerlendirmenin sonucu öğrenci dosyasındaki ilgili bölüme işlenir.

ı) Çalışmalar için Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı (EK-3) veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formundan (EK-4) hangisinin düzenleneceğine bu çalışmalarda görev alan öğrencilerle danışman öğretmenler birlikte karar verir. Çalışmaların projelendirilmesi hâlinde Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunun yanı sıra, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi (EK-6) hazırlanır ve çalışmaların sonunda Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu (EK-5) düzenlenir. Tüm çalışmalar, sosyal etkinlikler kurulu ve okul müdürlüğünce onaylandıktan sonra uygulamaya konulur.

Sosyal Etkinlikler Kurulu

Madde 8 — Sosyal etkinlikler kurulu, müdürün görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında danışman öğretmenlerin aralarından seçecekleri bir danışman öğretmen, kulüp temsilcilerinin aralarından seçecekleri üç öğrenci ile okul-aile birliğini temsilen iki veliden oluşur.

Kurul, kulüp ve toplum hizmeti kapsamındaki etkinliklerin verimli bir şekilde yürütülmesi için danışman öğretmenler, öğrenciler, gönüllü veliler ve diğer öğretmenlerle iş birliği içinde çalışmaları koordine eder. Okul dışı etkinliklerde ilgili birimlerle iş birliği yaparak bu çalışmaların yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.

Gönüllü Velilerin Belirlenmesi

Madde 9 — Öğretim yılı başındaki okul-aile birliği toplantısında, gönüllü velilerin görev ve sorumluluklarının tanıtımından sonra, öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarına yardımcı olacak gönüllü velilerin seçimi yapılır. Aynı toplantıda Gönüllü Veli Başvuru Formları (EK-10) dağıtılır ve bu formların doldurularak daha sonra kurulacak olan sosyal etkinlikler kuruluna teslim edilmesi istenir.

Naklen gelen öğrencilerin velilerinin de Kurulca uygun görüldüğü takdirde sosyal etkinlik çalışmalarına katılması sağlanır.

Veli olmadığı hâlde bu çalışmalara gönüllü olarak katılmak isteyenlerin de Gönüllü Veli Formunu doldurarak okula başvurusu istenir. Uygun görülmesi hâlinde gönüllü veli olarak çalışmaları sağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kulüpler ve Çalışma Esasları

Öğrenci Kulübü

Madde 10 — Okul açıldıktan ve sınıf temsilcileri seçildikten sonra en kısa sürede; sınıf temsilcileri ile okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin katılacağı toplantıda kurumun türüne, seviyesine, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerine göre (EK-1) de yer verilen öğrenci kulüplerinden gerekli görülenlerine ya da öğrencilerin istekleri doğrultusunda farklı kulüplerin kurulmasına karar verilir.

Ayrıca kulüplerin oluşturulması sırasında aşağıdaki alanlar da göz önünde bulundurularak;

a) Zekâ oyunları (satranç, bilardo gibi),

b) Aileye ve çevreye ekonomik katkıda bulunma (ipek böceği, mantar, kümes hayvanı yetiştirmek, halı, kilim, kumaş dokumak, turist rehberliği yapmak gibi),

c) Millî ve insanî değerleri tanıma ve tanıtmaya (eski eserleri, yazma kitap ve levhaları toplamak, ören yerlerini incelemek, millî folklor ürünlerini araştırmak, öğrenmek ve derlemek)

amaçlı öğrenci kulüpleri de kurulabilir.

Konuları birbirine yakın olan kulüpler ayrı ayrı kurulabileceği gibi birleştirilerek de yeni öğrenci kulüpleri oluşturulabilir.

Öğrenci Kulübü Çalışma Esasları

Madde 11 — Öğrenci kulübü çalışmalarının yürütülmesinde aşağıdaki hususlara uyulur;

a) Öğrenci kulübü ile ilgili işlerin planlanması, yürütülmesi öğrencilerce yapılır.

b) Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenleri, belirlenen öğrenci kulüplerinin tanıtımını, amaçlarını, çalışma esaslarını, öğrencilere kulübü seçmeden önce açıklar.

c) Öğrencilerin ilgi duydukları en az bir öğrenci kulübüne üye olmaları esastır. Her öğrenci, bir öğrenci kulübü üyesi olmakla birlikte, isterse sınıf öğretmeni ve sınıf/şube rehber öğretmenin bilgisinde diğer bir öğrenci kulübüne ve etkinliklerine de katılabilir. Bu çalışmaların koordinasyonu sosyal etkinlikler kurulunca sağlanır.

d) Sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenleri, sınıflarında oluşturulan öğrenci listesinin bir örneğini danışman öğretmene, bir örneğini de okul yönetimine verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplum Hizmeti ve Çalışma Esasları

Toplum Hizmeti

Madde 12 — Öğrencilerin; ailesine, çevreye ve topluma duyarlı, gönüllü çalışma bilincine sahip, sorun çözen ve çözüm üreten, resmî, özel, sivil toplum kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde çalışma becerilerini geliştirmiş birer fert olarak yetişmeleri için toplum hizmeti çalışmalarına yer verilir.

Toplum hizmeti çalışmaları, öğrencilerin yaş ve bilgi seviyelerine uygun öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında, ayrı olarak veya bireysel olarak ya da grupla hazırlanacak çalışma planlarına ve projelere göre yaptırılır.

Toplum hizmeti;

a) Velilerin okulla iş birliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak,

b) Okulu ve çevresinin güzelleştirilmesi, bakım ve onarımının yaptırılması yönünde çalışmalar yapmak,

c) Kendi okulunun veya imkânları yetersiz diğer okulların kitap, araç-gereç ve ihtiyaçlarını gidermek için kampanyalar düzenlemek,

d) Alt ve diğer sınıflardaki öğrencilerin ders, ödev ve proje çalışmalarına yardımcı olmak,

e) Toplumda Türkçe'yi doğru, güzel, etkili kullanma bilincini geliştirme ve kitap okuma alışkanlığını kazandırmaya yönelik çalışmalar yapmak,

f) Çevreyi korumak, güzelleştirmek, parklar oluşturmak, tarihî ve kültürel değerlerimizi korumak ve yaşatmak için çalışmalarda bulunmak,

- g) Toplum kurallarına uyulması için öğrencileri ve halkı bilinçlendirme çalışmaları yapmak,
- h) Trafik kurallarına uyulması için öğrencileri ve halkı bilinçlendirme çalışmaları yapmak,
- ı) Okul bahçesini, çevreyi, boş arazi ve alanları ağaçlandırmak, erozyonla mücadele etmek, yok olmaya yüz tutmuş bitki türlerini korumak ve yetiştirmek için çalışmalar yapmak,
- j) İhtiyaç sahibi insanlara yardımcı olmak,
- k) Çevrelerindeki yaşlı ve bakıma muhtaç insanlara günlük işlerinde yardımcı olmak,
- l) Huzur evlerinde ve çocuk yuvalarındaki insanların hayatlarını kolaylaştırıcı, onların toplumla kaynaşmalarını sağlayıcı çalışmalar yapmak,
- m) Kimsesiz, engelli ve sokakta yaşayan çocuklara yardımcı olmak,
- n) Sosyal hizmet amaçlı sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamak gibi etkinlikleri kapsar.

Toplum Hizmeti Çalışma Esasları

Madde 13 — Toplum hizmeti çalışmalarında aşağıda belirtilen hususlar esas alınır.

a) Öğrenciler, bireysel olarak veya grup hâlinde yapacakları toplum hizmeti çalışmalarına Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunu hazırlayıp danışman öğretmenlerine onaylattıktan sonra başlarlar. Projelerini tamamladıklarında Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunu danışman öğretmene verirler.

b) Öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmaları da kulüp çalışmaları kapsamında hazırlanacak Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunda belirtilir, gerekli onaylar alındıktan sonra uygulamaya konur.

c) Öğrenciler, ilköğretim kurumlarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıflarında yılda 15 saat, 4-8 inci sınıflarında 20 saat; orta öğretim kurumlarının tüm sınıflarında 25 saat olmak üzere toplum hizmeti çalışmalarına katılırlar.

d) (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Öğrencinin seçtiği toplum hizmeti çalışmalarına katılması için önceden velisinin izni alınır (EK-11).

e) Öğrenci kulübü kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmalarında halk eğitim merkezleriyle diğer kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği yapılarak bunların imkânlarından yararlanılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Etkinlikler ile İlgili Görevler

Müdürün Görevleri

Madde 14 — Müdür, sosyal etkinliklerin mevzuata uygun ve verimli olarak yürütülmesinden sorumludur. Müdür, gerekli gördüğü durumlarda görevlendireceği müdür yardımcılara veya öğretmenlere yazılı olarak yetki ve sorumluluk verebilir.

Müdür;

a) Velilere gerekli duyuruları yapar ve onları çalışmalara katılmaya teşvik eder.

b) Okulun eğitim-öğretime açılışının 3 üncü haftasında öğrenci kulüp ve toplum hizmeti çalışmalarını başlatır.

- c) Danışman öğretmen ve gönüllü velilere rehberlik yapar, gerektiğinde yazışmaları koordine eder.
- d) Öğrenci kulübü çalışma planları ile proje önerilerini onaylar.

Danışman Öğretmenin Görevleri

Madde 15 — Danışman öğretmen;

- a) Kulübün öğrenci sayısını liste hâlinde sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.
- b) Çalışmalarda öğrencileri, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder.
- c) Çalışmaların genel gözetim ve rehberliğini sağlar.
- d) Çalışmaların seyrini takip ederek sonucu, sosyal etkinlikler kuruluna bildirir.
- e) Kulüp çalışmaları ile ilgili yazışmaları koordine eder.
- f) Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi, Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu, Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu ve Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunun hazırlanmasına rehberlik eder.
- g) Yapılacak tüm çalışmalarda öğrencilerin duygu ve düşüncelerini etkilemeksizin yazım kuralları ve benzeri konularda yardımcı olur.
- h) Kulüpteki öğrenciler ile toplanır, onları yönlendirir ve yapılan çalışmaları değerlendirir.
- ı) Okul müdürüne karşı sorumludur.

Sınıf Öğretmenleri ile Sınıf/Şube Rehber Öğretmenlerinin Görevleri

Madde 16 — Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin görevleri şunlardır;

- a) Öğretmenler, kurulca belirlenen kulüplerin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirir.
- b) Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre belirlenen kulüplere göre üye olmalarını sağlar.
- c) Kulüplere öğrenci seçiminde danışman öğretmenle iş birliği yapar.
- d) Sınıflarda oluşturulan öğrenci listelerinin bir örneğini danışman öğretmene bir örneğini de okul yönetimine verir.
- e) Okulda ve çevrede yapabilecekleri toplum hizmetlerini öğrencilere tanıtır.
- f) Öğrencileri ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda toplum hizmeti çalışmalarına yönlendirir. Bu çalışmalarda öğrencilere rehberlik ve danışmanlık yapar.
- g) Kulüp çalışmaları ve toplum hizmetleri ile ilgili projenin hazırlanmasında ve uygulanmasında öğrencilere rehberlik yapar.
- h) Projenin uygulama aşamalarında öğrenci velisiyle iş birliği içinde bulunur.
- ı) Projenin uygulama aşamalarında çalışmaları izler, görülebilecek eksikliklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır.
- j) Çalışmaların sonucunda projeyi değerlendirerek öğrenci değerlendirme formu ile sonucunu gizlilikle okul yönetimine bildirir.

Gönüllü Velinin Görevleri

Madde 17 — Gönüllü veli;

a) Proje önerilerinin hazırlanmasında ve proje uygulanması sırasında sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerine yardımcı olur.

b) Etkinliklerin, bireysel veya gruplar hâlinde yapılmasına katkı sağlar.

c) Okul dışı çalışmalarında öğrencilere yardımcı olur.

d) Gerekğinde çalışmalara maddî destek sağlar.

Ayrıca, "Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir"de belirtilen işleri de yapabilirler (EK-9).

Öğrenci Kulübü Temsilcisinin Görevleri

Madde 18 — Temsilci;

a) Öğrencilerle birlikte yıllık çalışma planlarının hazırlanmasını sağlar ve onaylanması için danışman öğretmene verir.

b) Yapılacak faaliyetlerle ilgili görev paylaşımını ve görev dağılımını danışman öğretmene bildirir.

c) Yapılan çalışmalar hakkında danışman öğretmeni bilgilendirir.

d) Kulüp üyelerinin belirli zamanlarda toplanmasını sağlar.

e) Kulüp çalışmalarıyla ilgili yazışmaları yapar ve dosyalanmasını sağlar.

f) Kulüp üyelerince yapılacak proje çalışmalarında koordineyi sağlar.

Öğrencilerin Görevleri

Madde 19 — Öğrenciler;

a) En az bir öğrenci kulübüne üye olur ve en az bir toplum hizmeti yapar.

b) Toplantı ve çalışmalara düzenli olarak katılırlar.

c) Toplum hizmeti çalışmalarını düzenli olarak kaydeder, çalışmalarında kendilerine rehberlik ve danışmanlık yapan öğretmene her hafta imzalatır.

d) Proje çalışmalarında yapacakları değişiklikleri, sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenine bildirir.

e) Kendisi ile ilgili doldurması gereken formları zamanında danışman öğretmene verir.

f) Okul dışında yaptıkları etkinliklerde okulunu en iyi biçimde temsil etmeye çalışır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Sosyal Etkinlikler

Diğer Etkinlikler

Madde 20 — Sosyal etkinlikler kapsamında aşağıdaki faaliyetlerde de bulunulabilir. Bu faaliyetlere okul yönetimi ve öğretmenlerin yanında kulüplerde görev alan öğrencilerin aktif katılımı ve bu çalışmaların öğrencilerce planlaması sağlanır.

Okulda;

a) Geziler,

b) Yarışmalar,

c) Beden eğitimi, izcilik, müzik ve halk oyunları çalışmaları,

d) Yayınlar,

e) Gösteriler,

f) Tiyatro çalışmaları,

g) Defile, sergi ve kermes

gibi çalışmalarla çeşitli etkinlikler düzenlenebilir.

Geziler

Madde 21 —(Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Sosyal etkinlikler kapsamında yakın çevre, yurt içi ve yurt dışına gözlem-inceleme-araştırma veya kültürel, turizm ve ziyaret amaçlı geziler düzenlenebilir. Bu geziler, hazırlanacak gezi planına göre yapılır.

Bu konuda aşağıdaki hususlara uyulur;

a) Herhangi bir ders veya sosyal etkinlik kapsamında hazırlanan ve çalışma programlarında gösterilen konularla ilgili olarak geziler düzenlenir. Ders öğretmenleri veya danışman öğretmenler, yapacakları gezi ile ilgili gezi planlarını hazırlar ve en az 15 gün önce okul müdürlüğüne verirler. Okul Müdürlüğüne geziye ilişkin belgeler, gezi onayı alınmak üzere il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderilir.

b) Okulun bulunduğu il/ilçe sınırları içinde yapılacak gezilerle ilgili onay, okul müdürlüğünün teklifi üzerine il/ilçe millî eğitim müdürünce verilir.

c) İl sınırları dışına yapılacak gezilerle ilgili onay, il/ilçe millî eğitim müdürlüğünün teklifi üzerine mülkî amirce verilir.

d) Bilim, tiyatro, spor, müzik, folklor, beceri yarışması, sosyal etkinlikler ve bunların hazırlık çalışmaları ile benzeri yurt dışı gezilere katılacak resmî ve özel, örgün ve yaygın eğitim yönetici, öğretmen ve öğrencilerinin görevli-izinli sayılmalarına ilişkin onay, il millî eğitim müdürlüklerinin teklifi üzerine valiliklerce verilir.

e) İzin onaylarında, gezilere katılacak yönetici, öğretmen, öğrenci varsa veli isimleri ile gezi planı yer alır.

f) Gezilerde 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en fazla üç sorumlu öğretmen, gerektiğinde gönüllü veli görevlendirilir. İmkânları yetersiz öğrencilerin gezi giderleri okul-aile birliklerince karşılanabilir.

g) Geziler, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde düzenlenir. Ancak gezi düzenlenen yerin uzaklığı sebebiyle daha uzun zaman gerektiren geziler için onay verilmesi hâlinde yapılamayan dersler, ilgili mevzuat doğrultusunda telafi edilir.

Yarışmalar

Madde 22 — Sosyal etkinlikler ve diğer ders faaliyetleri kapsamında öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirmelerine, kendilerine güven duyabilmelerine, sosyal ilişkilerde anlayışlı ve saygılı olabilmelerine, bilimsel düşünce ve inceleme alışkanlığı kazanabilmelerine imkân sağlamak amacıyla çeşitli yarışmalar düzenlenir.

Bu konuda aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Yarışma konuları, sınıfın düzeyine ve programlara uygun olarak belirlenir.

b) Bu Yönetmelikte belirtilen konularda veya inceleme, kompozisyon, şiir, hikâye, resim, müzik, spor, proje, bilgisayar, halk oyunları ve benzeri alanlarda en az bir yarışma düzenlenir.

c) Yarışmalar, sınıf içi, okul içi, okullar arası ve yurt içi düzenlenebileceği gibi uluslararası da düzenlenebilir.

d) Okul ve sınıf içi yarışmalar ile ilgili esaslar ve yarışma konuları, okul müdürünün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında ilgili kulüp danışman öğretmenlerinden ve temsilcilerinden oluşturulan komisyonca; okullar arası yarışma konuları ile yarışma esasları ise il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince oluşturulan komisyonca belirlenir.

e) Bakanlık dışında kalan kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek il düzeyindeki yarışmalara katılım Valiliğin, yurt çapındaki yarışmalar ise Bakanlığın izni ile gerçekleştirilir.

f) Okul ve sınıf içi yarışmaların değerlendirilmesi, bu yarışmalar için oluşturulan komisyonca, okullar arası yarışmaların değerlendirilmesi ise bu yarışmalar için oluşturulan komisyonca yapılır. Okul içi yarışmalarda yarışmaya katılan sınıflardan temsilci birer üye de bulundurulur.

g) Yarışmalar, eğitim- öğretileri aksatmayacak şekilde düzenlenir.

h) Yarışmalarda derece alanlar ödüllendirilir. Başarılı öğrencilere, diğer bakanlık kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği sonucunda sağlanan yaz kampı imkânlarından da yararlandırılmalarında öncelik tanınır.

Beden Eğitimi, İzcilik, Müzik ve Halk Oyunları Çalışmaları

Madde 23 — Öğrencilerin psikolojik ve bedensel yönden dengeli ve sağlıklı bir kişiliğe sahip olmalarına, gelişimlerine, serbest zamanlarını değerlendirme alışkanlığı kazanmalarına ve kendilerini ortaya koymalarına imkân sağlamak amacıyla beden eğitimi, izcilik, müzik ve halk oyunları gibi çalışmalara yer verilir. Bu çalışmalar ilgili mevzuatına göre yürütülür.

Yayınlar

Madde 24 — Okullarda; Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri ile sosyal etkinliklerin amaçlarına uygun olarak öğrencilerin, Türkçe'yi doğru, güzel ve etkili kullanma, kendilerini ifade etme, özgür, eleştirel düşünme ve iletişim kurma yeteneklerini geliştirmesi amacıyla öğrenci kulüpleri ile toplum hizmeti çalışmalarını tanıtıcı nitelikte duyuru, dergi, gazete ve yıllıklar çıkarılabilir.

Bu amaçla müdürün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, biri kültür dersleri öğretmeni olmak üzere iki öğretmen, ilgili sosyal etkinlikler danışman öğretmeninden oluşan inceleme kurulu ile kulüp üyeleri arasından seçilen ve okul yönetimince uygun görülen beş öğrenciden de seçme kurulu oluşturulur.

Bu konuda aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Duyuru, dergi, gazete ve duvar gazetelerinin yazılarından okul müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısı sorumludur. Dergilerin sahibi, okul adına dergiyi çıkaran sosyal etkinlikler danışman öğretmeni ya da okul müdürü olabilir.

b) Okullarda bir ders yılında çıkarılacak dergi sayısı okul müdürünce belirlenir.

c) Dergi veya gazetelerin çıkarılabilmesi için gerekli kaynak, okul-aile birliğince sağlanır.

d) Dergi veya gazetelerde yayımlanacak öğrenci yazıları, seçme kurulu ile inceleme kurulunda, öğretmenlere ait yazılar ise inceleme kurulunda değerlendirilir.

e) Dergi ve gazetelerde yayımlanacak öğrenci yazıları, seçme kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler inceleme kuruluna sunulur.

f) İnceleme kurulu, seçme kurulunda değerlendirilen yazılarla öğretmenler tarafından hazırlanan yazıları inceler. Dergi ve gazetelerde yayımlanması uygun görülenler, inceleme kurulu kararı ile tespit edilir. İnceleme kurulunun kararları yönetimce dosyasında saklanır.

g) İnceleme kurulunca, dergi veya gazetelerde yayımlanan yazılarda anlatım ve yazım hatası olmamasına ve sade bir dil kullanılmasına dikkat edilir.

h) Okullarca yayınlanan dergi, gazete ve yıllıklarda yer alan yazı, resim ve karikatürlerin birer örneği ile duvar gazetelerinin kaldırılan nüshaları, dosyalarında iki yıl süreyle saklanır.

ı) Okul dergi ve gazetelerinde yer alacak yayınlarda;

1) Öğrencilerin Türk Bayrağı'na, vatanına, milletine, Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Türkiye Cumhuriyetine, demokrasi ve insan haklarına karşı duyulan sevgi, saygı ve bağlılığını yansıtan,

2) Ülkesine, milletine ve insanlığa büyük hizmetlerde bulunmuş bilim adamı ve sanatçıların hayat ve eserlerini tanıtan,

3) Öğrencilerin alanlarında yapacakları bilimsel, sanatsal, kültürel ve sportif çalışmalarını tanıtan,

4) Okuldan mezun olmuş ve okula hizmet etmiş önemli kişileri ve eserlerini tanıtan,

5) Okulun bulunduğu yerin tarihini, eski eserlerini, kültür değerlerini, folklorunu ve coğrafyasını çeşitli yönleriyle tanıtan,

6) Devlet büyüklerinin okul ziyaretlerini hatırlatan,

7) Okulda sunulan tiyatro, konser veya gösterilen filmleri tanıtan,

8) Bayramlar, belirli gün ve haftalarla ilgili çalışmalarını tanıtan,

9) Sınıfça veya okulca yapılan gezi, gözlem ve incelemeleri gösteren,

10) Endüstri ve teknoloji alanında ortaya çıkan gelişmeleri tanıtan,

11) Toplum hizmeti çalışmalarını yansıtan,

12) Okulla ilgili gezi, inceleme, gözlem, yıl sonu etkinlikleri, sergi, diploma törenleri ve okulun açıldırılması gibi faaliyetleri belirten,

13) Mezun öğrencilerin üst öğrenimde ve meslek hayatında gösterdikleri başarılarını gösteren,

14) Okul kütüphanesine kazandırılan eserleri tanıtan

Resim, fotoğraf, karikatür, şiir, bilimsel ve edebî yazılarla proje çalışmalarına yer verilir.

Gösteriler, Konferans ve Paneller

Madde 25 — (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Okullarda, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun ve güzel sanatlara ilgi duymalarını sağlayan çeşitli gösteri, seminer, konferans, panel ve benzeri etkinlikler düzenlenir.

Bununla ilgili aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur.

a) Resmî ve özel kuruluşlarca hazırlanan film, tiyatro, konser ve diğer sanatsal gösteriler, sadece bir okulda gösterilmesi hâlinde okul müdürlüğünce; birden fazla okulda gösterilmesi hâlinde ise il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince alan öğretmenleri, varsa rehber öğretmen, psikolog ve sanat eleştirmeninden oluşturulan komisyonca incelenir. İzlenmesinde sakınca olmadığına ilişkin rapor, il/ilçe millî eğitim müdürünce onaylanır ve söz konusu etkinlikler, gösterilmek istenen okul müdürlüklerinin sorumluluğunda gerçekleştirilir.

b) Bu etkinliklerin hangi tür ve seviyedeki okullarda gerçekleştirileceği raporda belirtilir.

c) Okullar arası etkinlikler, ilgili okul yöneticileri ile eğitim bölgesi koordinatör müdürünün iş birliği sonucunda gerçekleştirilir.

d) Ayrıca okulların kendi bünyelerinde düzenlenen konferans, panel ve benzeri etkinliklerden il/ilçe millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilir.

Tiyatro Çalışmaları

Madde 26 — Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda öğrencilerin millî ve estetik duygularını güçlendirmek, güzel sanatlar alanındaki yetenek ve becerilerini artırmak, serbest zamanlarını değerlendirme ve okul-çevre arasındaki bağları sağlamlaştırmak amacıyla tiyatro çalışmaları düzenlenir.

Tiyatro çalışmalarında;

a) İlköğretim okullarında skeç türü kısa oyunlara, orta öğretim kurumlarında skeç ve daha uzun oyunlara yer verilebilir. Ders dışı zamanlarda yapılacak bu etkinliklere öğrencilerin geniş ölçüde katılımı sağlanır.

b) Büyük oyunlar; millî bayram, önemli gün, hafta ve yıl dönümlerinde ya da ders yılı sonunda olmak üzere en fazla iki defa gerçekleştirilir.

c) Bakanlıkça tavsiye edilmiş, öğretmen veya öğrencilerce yazılmış ya da çevrilmiş, millî ve manevî duyguları canlı tutan, aile, vatan ve millet sevgisini yücelten; insanlık ve doğa sevgisini kazandıran; Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili olarak kullanıldığı öğrenci seviyesine uygun oyunlar temsil edilir.

d) İlköğretimin 1-5 inci sınıf öğrencilerince oynanan oyunların süresi yarım saati geçemez ve rolleri uzun oyunlar oynatılamaz.

e) Oyunlarda ağırlıklı olarak okulun öğrencilerine, istemeleri hâlinde öğretmenlerine, diğer personeline ve velilerine de rol verilebilir. Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan oyunlarda öğrencilerin görev alabilmeleri için velilerinden ve okul yönetiminden izin alınır.

f) Oyunlarda dekor ve kostümlerin sadeliğine ve doğallığına özen gösterilir.

g) Okullarda yabancı dille yazılmış küçük oyunlar da oynanabilir.

h) Oyunlarda ve çeşitli gösterilerde yaralayıcı, öldürücü, zehirleyici araç-gereç ve malzemenin kullanılmamasına özen gösterilir.

ı) (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Oyunların metinleri, okul müdürlüğünce müdür yardımcısının başkanlığında en az biri alan öğretmeni olmak üzere üç öğretmenden oluşturulan

komisyonca incelenir. Oyunların oynanmasında sakınca olmadığına ilişkin rapor okul müdürünce onaylandıktan sonra bu etkinlikler gerçekleştirilir.

Defile, Sergi ve Kermes

Madde 27 — Öğrenciler, öğretim yılı içinde toplum hizmeti ve diğer derslerle ilgili projeler kapsamında gerçekleştirdikleri çalışmaları, uygun zamanlarda okulda, çevre okul veya eğitim bölgesindeki diğer okullarla yerel düzeyde, başka eğitim bölgesi, il/ilçedeki okullarla ulusal ve uluslar arası düzeyde ortaklaşa düzenleyecekleri defile, sergi ve kermes yoluyla topluma tanıtırlar.

Eğitsel değer taşıyan çalışmaların defile, sergi ve kermes yoluyla yerel ve ulusal düzeyde tanıtılmasında aşağıdaki esaslara uyulur;

a) Okul içinde sergilenecek öğrenci kulübü ve toplum hizmeti proje çalışmaları, sosyal etkinlikler kurulunca belirlenir. Okul içi defile ve sergiler, belirlenen bir tarihte hafta boyunca eğitim kurumu ve çevre birlikteliğini en üst düzeyde sağlayacak biçimde düzenlenir.

b) Düzenlenecek defile, sergi ve kermeslerde, yakın okullar iş birliği içinde çalışırlar.

c) Eğitim bölgesinde öğrenci, öğretmen ve çevre etkileşiminin en üst düzeye ulaştırılması, öğrencilerin öğrenmeye özendirilmesi, öğretmenlerin meslekî doyumlarının sağlanması amacıyla bir hafta süreyle öğretim yılı sonunda eğitim bölgesi danışma kurulunca belirlenecek tarihte öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile ilgili proje çalışmalarını tanıtıcı sergiler düzenlenir.

d) Düzenlenecek etkinliklerde il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ile eğitim bölgeleri koordinatör müdürleri arasında iş birliği yapılır. Koordinasyon, defile, sergi ve kermesin düzenlendiği il millî eğitim müdürlüğünce sağlanır.

e) Defile, sergi ve kermeslerden sağlanacak gelirlerin kullanımı okul-aile birliklerince organize edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Törenler

Törenlerle İlgili Esaslar

Madde 28 — Törenlerde aşağıdaki hususlar göz önünde tutulur;

a) Tören programı her okulda, müdür veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında en az iki öğretmen ve bir öğrenci temsilcisinden oluşturulan komisyonca hazırlanır ve uygulanır.

b) Törenlere okulun öğrenci, öğretmen ve diğer görevlileri ile hazır bulunanlar katılır.

c) Törenlere protokol, emekli öğretmenler, veliler ve okuldan mezun olanlar davet edilir.

d) Okul binaları ile Atatürk köşesi; bayrak, flama ve mevzuata uygun afişlerle donatılır ve imkânlar ölçüsünde ışıklandırılır.

e) Okulda ve çevrede varsa bando, folklor ekibi ve yayın organlarından yararlanılmaya çalışılır.

f) Konuşma metinlerinin, şiirlerin ve diğer dokümanların müdürlükçe onaylanan birer örneği, o yıla ait tören dosyasında saklanır.

g) Törenlerde; Atatürk ve Türk büyükleri ile eğitim şehitleri için saygı duruşu ve İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden sonra günün anlam ve önemine uygun şekilde hazırlanan programa göre hareket edilir.

h) Tören konuşmalarında, Türk Millî Eğitimine genel amaçları ve temel ilkelerine, eğitim-öğretimin önemine, okulun tarihçesine ve gelişimine, önceki öğretim yılının değerlendirme sonuçlarına, okulun çevre ilişkilerine ve sağladığı yararlarına, programlanan etkinliklere, okul-aile ilişkilerine ve öğrencilerden beklenen davranışlara yer verilir.

Bayrak Töreni

Madde 29 — Bayrak törenleri, Türk Bayrağı'nın ve İstiklâl Marşı'nın anlam ve önemine yaşar şekilde düzenlenir. Törenlerde Bayrağımıza ve İstiklâl Marşımıza olan sevgi ve saygıyı güçlendirmek amaçlanır ve gerekli her türlü önlem alınır.

Bayrak törenlerinde aşağıdaki hususlar göz önünde tutulur;

a) Bayrak törenlerine, tören sırasında okulda bulunan yönetici, öğretmen, öğrenciler ile diğer görevliler, "Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevliler ve Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik" hükümlerine uygun bir kıyafetle katılır.

b) Bayrak töreni ve diğer törenler okulun açılışında, ders yılı sonunda, hafta başında ve sonunda, bayram tatili başlangıcında ve sonunda yapılır.

c) Okul yöneticileri, nöbetçi öğretmenler, müzik ve beden eğitimi öğretmenleri ile okulda bulunan öğretmenler ve görevli öğrencilerce hazırlanan törenler, bu Yönetmelik ile 25/1/1985 tarihli ve 85/9034 sayılı Türk Bayrağı Tüzüğü hükümlerine göre yürütülür.

d) Okulda millî bayram, genel tatil ve hafta tatili başlangıcı ve bitiminde tören yapmak üzere ayrı bir bayrak direği bulunur. Tek bayrak direği varsa bayrak; törenden önce indirilir ve törenle bayrak direğine çekilir.

e) Konuşmalar, İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden önce bitirilir.

f) İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtası, törene katılanlar tarafından birlikte, bestesine uygun ve yüksek sesle söylenir.

g) 22/9/1983 tarihli ve 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu ile Türk Bayrağı Tüzüğü hükümlerine uymayan bayraklar okullarda bulundurulmaz.

h) Bayraklar, okulda özenle saklanır. Özelliği kaybolan bayrakların kullanımdan kaldırılması mevzuatına göre yapılır.

i) Törenlerin yürütülmesinden okul müdürü sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bayramlar, Belirli Gün ve Haftalar

Millî Bayramlar ve Yerel Kurtuluş Günleri

Madde 30 — Okullarda kutlanacak millî bayramlar ve yerel kurtuluş günleri;

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

30 Ağustos Zafer Bayramı.

Yerel Kurtuluş Günleri.

Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Okullar, millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinin kutlanması ile ilgili okul içi ve okul dışı etkinliklere bütün imkânlarıyla katılırlar. Millî bayramlar ve yerel kurtuluş günlerinde öğretmen ve öğrenciler kendilerine verilen görevleri yaparlar.

b) Okullar, yaz tatiline rastlayan kutlamalara, kutlama komitesince hazırlanan programa göre temsilî olarak katılırlar.

c) Okullar, kutlamalarda ilgili mevzuat hükümlerince donatılır. Büyük yerleşim merkezlerinde okulların bütünüyle katılamaması durumunda törenler okullarda yapılır. Bu törenlerde ilgili mevzuatta belirtilen esaslara göre hareket edilir.

Dinî Bayramlar

Madde 31 — Pansiyonlu ve yatılı okullarda Ramazan ve Kurban Bayramları yönetici, öğretmen, öğrenci ve diğer personelin katılımıyla kutlanır.

Belirli Gün ve Haftalar

Madde 32 — Okul/kurumlarda anılacak, kutlanacak gün ve haftalar, ekte düzenlenmiştir (EK-2).

Çevrenin özelliği, okulun fizikî durumu ve imkânları göz önünde tutularak okul yönetimince belirlenen bu etkinliklerin hangilerinin sınıf içi, sınıflar arası veya okul düzeyinde gerçekleştirileceği ve bu etkinliklerde hangi kulüp ve öğrencilerin görevlendirileceği öğretmenler kurulunca kararlaştırılır.

Belirli gün ve haftalarla ilgili etkinliklere, öğrencilerin aktif katılımları sağlanır.

Daha kapsamlı yapılması istenen etkinliklerin planlanması, eğitim bölgeleri koordinatör müdürü ile il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince yapılır.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 33 — (Değişik: 12.8.2005/25904 RG)**Özel yönetmeliği bulunan kulüplerin dışındaki öğrenci kulüplerinde Toplantı Karar Defteri ve Evrak Dosyası tutulur.**

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Diğer Eğitim Kurumlarındaki Sosyal Etkinlikler ile Özel Yönetmeliği Bulunan Kollar

Madde 34 — Çıracılık ve Yaygın Eğitim Kurumları ile diğer eğitim kurumları kendi konularını dikkate alarak sosyal etkinliklerini bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütürler.

Özel Yönetmelikler

Madde 35 — Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce çıkarılmış olan; Okul Spor Kolları, Kooperatifçilik Kolu, Sivil Savunma Kolu yönetmeliklerinin adında ve madde metinlerinde geçen "kol" ibaresi "kulüp" olarak değiştirilmiştir.

Yönetmelikte Yer Almayan Hükümler

Madde 36 — Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda Millî Eğitim Bakanlığının diğer mevzuat hükümlerine uyulur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 37 — 25/5/1983 tarihli ve 18057 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 38 — Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 39 — Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

EK-2/1

ÖĞRENCİ KULÜPLERİ ÇİZELGESİ

Kültür ve Edebiyat Kulübü
Yayın ve İletişim Kulübü
Müzik Kulübü
Resim Kulübü
Folklor Kulübü
Tiyatro Kulübü
Kütüphanecilik Kulübü
Sivil Savunma Kulübü
Gezi,Tanıtma ve Turizm Kulübü
Çevre Koruma Kulübü
Satranç Kulübü
Hayvanları Koruma Kulübü
Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma, Çocuk Esirgeme, Yeşilay ve Benzeri Kulüpler
Sağlık, Temizlik,Beslenme ve Kızılay Kulübü
Spor Kulübü
Bilim-Fen ve Teknoloji Kulübü
Fotoğrafçılık Kulübü
Trafik Güvenliği ve İlk Yardım Kulübü
Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma ve Okul Müzesi Kulübü
İzcilik Kulübü
Bilinçli Tüketici Kulübü
Meslek Tanıtma Kulübü
Demokrasi, İnsan Hakları ve Yurttaşlık Kulübü
Engellilerle Dayanışma Kulübü
Yeşili Koruma Kulübü
Çocuk Hakları Kulübü
Felsefe Kulübü

EK -2/2

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR ÇİZELGESİ

Günler ve Haftalar
İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)
Gaziler Günü (19 Eylül)
Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)
Ahilik Kültürü Haftası (8-12 Ekim)
Birleşmiş Milletler Günü (24 Ekim)
Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım)
Lösemili Çocuklar Haftası (2-8 Kasım)
Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım)
Dünya Felsefe Günü (20 Kasım)
Öğretmenler Günü (24 Kasım)
Dünya AIDS Günü (1 Aralık)
İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık gününü içine alan hafta)
Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının 2. haftası)
Sivil Savunma Günü (28 Şubat)
Yeşilay Haftası (1 Mart)
Girişimcilik Haftası (Mart ayının ilk haftası)
Bilim ve Teknoloji Haftası (8-14 Mart)
İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)
Tüketiciyi Koruma Haftası (15-21 Mart)
Çanakkale Şehitlerini Anma Günü (18 Mart)
Türk Dünyası ve Toplulukları Haftası (21 Mart Nevruz gününü içine alan hafta)
Orman Haftası (21-26 Mart)
Dünya Tiyatrolar Günü (27 Mart)
Şehitler Haftası (14 Nisan)
Turizm Haftası (15-22 Nisan)
Dünya Kitap Günü ve Kütüphaneler Haftası (23 Nisan gününü içine alan hafta)
Bilişim Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
Vakıflar Haftası (Mayıs ayının 2. haftası)
Engelliler Haftası (10-16 Mayıs)
Müzeler Haftası (18-24 Mayıs)
Hava Şehitlerini Anma Günü (15 Mayıs)
Çevre Koruma Haftası (Haziran ayının 2. haftası)
Mahallî Kurtuluş Günleri ve Atatürk Günleri ile Tarihi Günler (Gerçekleştiği tarihlerde)

EK-2/4

SOSYAL ETKİNLİKLER PROJE ÖNERİ FORMU

Proje önerileri aşağıdaki bilgileri içeren birkaç sayfadan ibaret olmalıdır.

Öğrencinin Adı

Soyadı:.....

Sınıfı ve

numarası.....

Tarih:.....

Danışman

Öğretmen:.....

Sunuş:

Öğrencinin bu projeyi yapma amacı ve genel olarak beklediği sonuçlar

Süreç:

Hangi çalışmaların yapılacağı ve bu projeden kimin ya da kimlerin nasıl yararlanacağı aşamalarıyla gösterilecektir.

Sonuçların analizi:

Bu bölüm proje gerektiriyorsa doldurulmalıdır.

Sonuçlar nasıl ele alınacak ve analiz edilecek

Kaynakça:

Yararlanılan tüm kaynaklar eklenecek.

Not: Kaynak göstermeksizin başkalarından alınan bilgiler fikir hırsızlığı olarak kabul edilir.

Tahmini Bütçe:

Projenin gerçekleştirilmesi sırasında yapılacak işler için para gerekiyorsa bu

bölümde hangi aşamada ne kadar para gerektirdiği belirtilecek.

Zaman Çizelgesi:

Projenin hangi zamanda ,hangi işin kim tarafından ve nerede yapılacağını gösteren bir çizelge eklenecektir.(EK-6)

Ekler: Varsa ekler konulacak Tüm proje önerileri danışman öğretmen rehberliğinde yapılacak ve ilgili yerlere sunulacaktır. Proje çalışmaları, proje önerilerinin kabul edilmesinden sonra başlayacaktır.

EK-2/5

SOSYAL ETKİNLİKLER PROJE SONUÇ RAPORU

Proje önerileri kabul ve uygulaması sonucunda öğrenciler tarafından, aşağıdaki formata uygun bir şekilde sonuç raporu hazırlanır.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....

Sınıfı ve numarası:.....

Tarih:.....

Danışman Öğretmen:.....

Kapak Sayfası

Öğrencinin bu projeyi yapma amacı veya problemi bir kapak sayfasında belirtilecektir.

Teşekkür sayfası: *Varsa çalışmalar sırasında yardımları olan kişilere(danışman öğretmen, veli, ailenizdeki diğer kişiler)teşekkür edilecek sayfadır.*

İçindekiler sayfası,

Giriş: *Yapılan çalışmanın konusu, amacı, niçin yapmak istediğiniz. Bu raporun kimlerin işine yarayabileceği gibi konular yer alır. Okuyucunun ilgisini çekebilecek sizin yaptığınız veya bir yerlerden aldığınız resimler fotoğraflar yer alabilir.*

Süreç:

Planlanan çalışmaların plana uygun gidip gitmediği nedenleri,

Proje önerisinde gösterildiği hâlde yapılamayan çalışmalar ve nedenleri hangi çalışmaların yapıldığı belirtilecektir.

Sonuçların analizi:

Yapılan çalışmaların sebep sonuç ilişkileri proje çalışmasının etkileri projenin yapılması sırasında ortaya çıkan düşünceler, planlanmayıp da uygulama sırasında gerektiği fark edilen ancak planlanmadığı için uygulanmayan çalışmalar ve planlansaydı proje sonuçlarına olabilecek etkileri, nerede hata yapıldı, hangi konularda başarılı olundu? elde edilen bilgiler işe yarar mı, anlamlı mı, yeterince bilgiye ulaşıldı mı? Mantıksal hatalar var mı? Elde edilenler ikna edici mi? Bir sonuca veya cevaba varabilir miyim? gibi konular bu bölümde yer alır.

Sonuç:

Bu proje sırasında neler öğrenildi, hangi beceriler kazanıldı. Proje hedeflerine ulaştı mı? Bu çalışmaların sonucunda kimlerin yararlandığı veya hangi ürünlerin alındığı. Proje geliştirilmek istense başka hangi çalışmaların yapılabilmesi gibi konular yer alır.

Kaynakça:

Yaralanılan tüm kaynaklar eklenecek.

Not: Kaynak göstermeksizin başkalarından alınan bilgiler fikir hırsızlığıdır.

Ekler:Resimler, fotoğraflar, alıntılar ve tüm çalışmaları içeren her türlü belgeler bu bölüme konacaktır

Tüm Proje Final Raporları danışman öğretmen rehberliğinde yapılacak ve değerlendirilecektir.

EK-2/7

SOSYAL ETKİNLİKLER ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

1. Başkalarına ne şekilde/nasıl yardımcı olmamı sağladı?
2. Kişisel olarak yararlandım mı?
3. Davranış ve düşüncelerimde bir değişikliğe neden oldu mu?
4. Yaratıcı düşüncemi destekler yapıda mıydı?
5. Yeni teknik ve becerileri öğrenmemi sağladı mı? Bu alanlardaki becerilerimi ve düzeyimi nasıl değerlendiriyorum?
6. Etkinliğe okullar arası veya uluslararası boyut kazandırabildim mi?
7. Çalışmalara katılmaktan hoşlandım mı?
8. Hangi yönlerde daha iyi olabilirdim?
9. Öğrenci kulübünde yeterli olabildim mi?
10. Toplum hizmetinde yeterli olabildim mi?
11. Bu sosyal etkinliklere katılmamın en önemli katkısı ne oldu?
12. Sosyal etkinliklere katılmamın başka ne tür yararları oldu?

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI

KATILDIĞI ÖĞRENCİ KULÜBÜ

TARİH

İMZA

Not : Öğrenci bu formdaki soruları cevaplandırarak sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni veya danışman öğretmene verir.

Not : Bu form, öğrencinin danışmanlığını yapan sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni veya danışman öğretmen tarafından doldurularak okul müdürüne teslim edilir.

EK-2/9

GÖNÜLLÜ VELİLER HANGİ İŞLERİ YAPABİLİR

Gönüllü veliler, Gönüllü Veliler Başvuru Formunu öğretim yılı başında doldurarak Sosyal Etkinlikler Kuruluna verirler. Bu çalışmalardan uygun görülenlerin uygulamaya konulması amacıyla aşağıdaki işleri yapabilirler.

1. Ana sınıflarında belirtilen zamanlarda kısa bir öykü okumak.
2. Kütüphane, Fen ve Teknoloji, bilgisayar laboratuvarının sürekli açık tutulabilmesi için belirli sürelerde sözü edilen yerlerde rehberlik yapmak.
3. Belirtilen süreler içerisinde bilgisayar, ebru, resim, seramik vb. konularda kurs vermek.
4. Gerektiğinde öğrenciler için toplum hizmeti yapılacak kurum/kuruluşlardan randevu almak.
5. Öğrenci taşımaya uygun bir araçla öğrencileri bir yerden başka bir yere götürmek.
6. Bir mektubu postaya vermek.
7. Okulun bir aracını tamir etmek.
8. Kırılan bir pencereyi takmak.
9. Bahçeye bir fidan dikmek
10. Bahçede belli bir bölgenin bakımını üstlenmek.
11. Öğrencilerin gezilerine refakat etmek
12. Gezilerin organizasyonunu yapmak

EK-2/10

GÖNÜLLÜ VELİ BAŞVURU FORMU

Adı Soyadı	:	.....
Mesleği	:	.....
Emekli ise emekli olduğu kurum	:	.....
Yaşı	:	.....
Sabit Telefonu	:	.....
Cep Telefonu	:	.....
Adresi	:	.....
Hangi işi yapabileceği	:	.....
	1)	.....
	2)	.....
	3)	.....
Yapacağı işin kesin Tarihi ve saati	:	.....
Varsa yapılacak işe ilişkin belge ve sertifikası	:	.....
Varsa okul tarafından temin edilmesini istediği araç gereçler	:	.....
Okulun koordinasyonuna ihtiyaç duyulan kurum ve kuruluşlar	:	.....
Kendisinin koordinasyon sağlayacağı kurum ve kuruluşlar	:	.....
Gönüllü Veli Adı Soyadı İmzası		
	Sosyal Etkinlikler Kurulu Başkanı Adı Soyadı İmzası	

EK-2/11

VELİ İZİN BELGESİ

Velisi bulunduğum ..... sınıfı ..... nolu
öğrencinin planlanan ..... toplum hizmeti
çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli

Adı

Soyadı

Adres :

Tel :

ÖZGEÇMİŞ

Vedat TETİK

Doğum Tarihi: **20.03.1975**
Doğum Yeri: **Karasu/ Sakarya**
Medeni Durumu: **Evli**

EĞİTİM

İlkokul: (1981-1986) **Karasu Yassıgeçit Köyü İlkokulu**
Ortaokul: (1986-1989) **Adapazarı Atatürk Lisesi (Ortaokul Kısmı) (Parasız Yatılı)**
Lise: (1989-1993) **Adapazarı Atatürk Lisesi (Parasız Yatılı)**
Lisans: (1993-1997) **Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edb.**

GÖREV YAPTIĞI KURUMLAR

31.10.1997- 14.11.2002 / **Eyüp Ticaret Meslek Lisesi /Türk Dili ve Edb. Öğretmeni**
14.11.2002-01.12.2003 / **Eyüp Ticaret Meslek Lisesi / Müdür Yardımcısı**
01.12.2003-16.08.2006 / **Eyüp Halis Kutmangil ÇPL/ Müdür Yardımcısı (Kurum Birleşmesi)**
16.08.2006- ----- / **Eyüp Alibeyköy Lisesi / Müdür Yardımcısı**